ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο Δεξιότητας Αθήνα 47
Αριθμός Άδειας 01
ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΕΛΤΑ Hellenic Post

Προβληματισμοί

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Τεύχος 104ον

HELLENIC INSTITUTE for STRATEGIC STUDIES
ΑΠΡΙΛΙΟΣ-ΜΑΪΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 2021

Πατησίων 88, 104 34 Αθήναι

Ευρώ 0,01

Θέσεις του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. για το Μεταναστευτικό Ζήτημα

Άρθρα

***Το κρίσιμο σταυροδρόμι του Κυπριακού**
Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ
***Μεταναστευτικό: Το ζήτημα της εθνολογικής αλλοίωσης**
Της Δρος Άννας Κωνσταντινίδου*
***Χωρίς γεωπολιτική ενηλικίωση οι εξοπλισμοί είναι στείροι**
Του καθηγητού Κωνσταντίνου Γρίβα
***Μία σύγχρονη μορφή Γενοκτονίας στην βόρεια Συρία: Η Τουρκία έκοψε και το νερό στους Κούρδους**
Του Παναγιώτη Στ. Μπαλακτάρη*
***Πως το Anadolu μπορεί να γίνει από "υπερόπλο" αχίλλειος πτέρνα των Τούρκων**
Του καθηγητού Κωνσταντίνου Γρίβα
***Οι "κακοήθειες" του Κυπριακού – Σε λίγο ίσως θα είναι αργά…**
Του καθηγητού Βενιαμίν Καρακωστάνογλου
***Το Σύνθετο Πρόβλημα της Ελληνικής Αεράμυνας**
Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιπποκράτους Δασκαλάκη
***Ένα καλό Ναυτικό δεν είναι αυτό που προκαλεί πόλεμο, αλλά είναι αυτό που σίγουρα εγγυάται την ειρήνη**
Του Υποναυάρχου ε.α. Δημητρίου Τσαϊλά*
***Τα Στενά του Βοσπόρου και το Κανάλ Ιστανμπούλ του Ερντογάν**
***Τα πέντε ψεύδη του Βερολίνου για να μην πληρώσει την Ελλλάδα**
Του κ. Σταύρου Λυγερού
***Ursula, Charles' Ambassador and Erdogan the Magnificent**
by Ioannis Baltzois
***Germany and Turkey: Friends and Allies in Genocides.**
by Ioannis Baltzois
***Υποστήριξη από τον Μπάϊντεν της εντάξεως των Σκοπίων στην ΕΕ**
Του Αντιστρατήγου ε.α Γεωργίου Επιτηδείου
***Η Θέση της Γερμανίας στην Ευρασιατική Γεωπολιτική του Μέλλοντος**
Του Φιλίππου Τεντολούρη
***Προς τα που βαδίζει η Γερμανία 76 χρόνια μετά τη λήξη του Β' ΠΠ;**
Του Υποστρατήγου ε.α. Νικολάου Σαριδάκη
***Ο εξορθολογισμός της Ελληνικής Οικονομίας πρέπει να βασισθεί μόνον στην προοπτική μεγέθυνσής της**
Του Δημητρίου Α. Ζακοντίνου
***"Θράκες Θαλασσομάχοι του '21 : Η Θρυλική Καπετάνισσα Δόμνα Βισβίζη"**
Του Πλοιάρχου ε.α. Κωνσταντίνου Βουτσινά ΠΝ
***Ο Φιλέλληνας Jean Gabriel Eynard**
Του Υποστρατήγου ε.α. Νικολάου Σαριδάκη
***Ταυτοποιήσεις**
Του Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

Επισκοπήσεις

*** Με μια ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος**
Του Αντιστρατήγου ε.α. Χρήστου Μουστάκη
π.Δκτού Στρατιάς

Οι Προβληματισμοί του Εκδότου

Αγαπητά μέλη και φίλοι

Στο δεύτερο τρίμηνο του 2021 οι εξελίξεις, πολιτικές, οικονομικές και ιδιαίτερα γεωπολιτικές κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2021 ήταν σε σχέση με τα εθνικά μας θέματα, ίσως το πιο ήρεμο τρίμηνο τα τελευταία δύο χρόνια επί του πεδίου, γιατί διπλωματικά και πολιτικά είχαμε ενδιαφέρουσες εξελίξεις. Τα πάντα κινήθηκαν στον ρυθμό της προσπάθειας βελτίωσης των σχέσεων των δύο χωρών, Ελλάδος και Τουρκίας, κυρίως από την Ελληνική πλευρά, αφού η Τουρκία συνέχισε τις απειλές κατά της Ελλάδος, ιδιαίτερα από τον Υπουργό Άμυνας στρατηγό Χουλουσί Ακάρ, του συνδαιτημόνα της εξουσίας τον αρχηγό του κόμματος των «Γκρίζων Λύκων» κ. Μπαχτσελί και του ιδίου προέδρου κ. Ερντογάν, όχι στην ένταση που είχαμε συνηθίσει.

Ιδιαίτερη μνεία δόθηκε στις συναντήσεις των δύο Υπουργών Εξωτερικών, των κ.κ. Τσαβούσογλου και Δένδια, σε μια προσπάθεια δημιουργίας ήρεμων νερών και αποκατάσταση διαύλων επαφής και συννενόησης. Έτσι έγινε η πρώτη συνάντηση των δύο Υπουργών στην Άγκυρα, η οποία χαρακτηρίστηκε επεισοδιακή και μη αναμενόμενη.

Κατά την συνέντευξη τύπου των δύο Υπουργών Εξωτερικών, ο κ. Δένδιας ζήτησε και πήρε τον λόγο από τον κ. Τσαβούσογλου, όπου εμπρός στις κάμερες είχαμε μια σκληρή αντιπαράθεση, όπου ο Έλληνας ΥΠΕΞ για πρώτη φορά σε αυτή την μορφή και εντός της Τουρκίας κατήγγειλε με ήρεμο τρόπο τις τουρκικές παραβιάσεις στον θαλάσσιο και εναέριο χώρο της Ελλάδος, παραβιάζοντας το Διεθνές Δίκαιο και εξήγησε ότι τα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου είναι στρατικοποιημένα, διότι απειλούνται από την Τουρκία, με την Στρατιά Αιγαίου που διατηρεί απέναντι από τα νησιά μας. Η στάση του Έλληνα ΥΠΕΞ ήταν μοναδική, εξαιρετική, εθνικά ενδεδειγμένη και "non political correct", που δυσαρέστησε τους Τούρκους. Ακολούθησε η επίσκεψη του κ. Τσαβούσογλου στην Αθήνα με τον κ. Δένδια, όπου η συνάντηση μεταξύ των δύο Υπουργών κατέληξε στο γνωστό ότι «συμφωνούμε, ότι διαφωνούμε σε πολλά θέματα» και στο τέλος σε αγκαλιές μεταξύ των δύο Υπουργών. Βέβαια ο πονηρός Τούρκος διέπραξε την «μπαμπεσιά» του, αφού την προηγουμένη της συνάντησή του με τον Έλληνα ΥΠΕΞ μετέβη στην Θράκη ιδιωτικά (τουρκική πατέντα), συναντήθηκε με τους ηγέτες της μουσουλμανικής μειονότητας, προκαλώντας με τις γνωστές τουρκικές θέσεις «περί τουρκικής μειονότητας στην Δυτική Θράκη».

Η ανεξήγητη για μένα επιδίωξη της Ελληνικής κυβέρνησης, σε πάση θυσία συνομιλίες και βελτίωση του κλίματος με την Τουρκία είχε την ευκαιρία με την συνάντηση των δύο ηγετών κ.κ. Μητσοτάκη και Ερντογάν στης Σύνοδο των ηγετών των 30 χωρών του ΝΑΤΟ στις Βρυξέλλες και την πρώτη παρουσία του νέου πλανητάρχη, του προέδρου των ΗΠΑ κ. Μπάιντεν.

Η Σύνοδος του ΝΑΤΟ ασχολήθηκε με το ΝΑΤΟ του 2030, τις επιδιώξεις και τους σχεδιασμούς, αναφέροντας την Ρωσία ως απειλή καθώς και την Κίνα ως την επικείμενη απειλή.

Στο περιθώριο της Συνόδου, ο Έλληνας πρωθυπουργός κ. Μητσοτάκης συναντήθηκε με τον Τούρκο πρόεδρο κ. Ερντογάν, έχοντας μαζί τους μόνο τους στενούς συνεργάτες τους πρέσβη κ. Ελένη Σουρανή και Ιμπραχίμ Καλίν αντίστοιχα, όπου όπως αναφέρθηκε διαπιστώθηκαν οι διαφορές των δύο χωρών, λες και δεν το ξέραμε. Σύμφωνα με όσα αποκαλύφθηκαν ιδίως από την τουρκική πλευρά, διαπιστώνεται ότι χωρίς κανένα όρο και καμμιά προϋπόθεση, η πατρίδα οδηγείται σε εντατικό, παρατεταμένο και αδιέξοδο διμερή πολιτικό διάλογο με την Τουρκία, χωρίς εμπλοκή τρίτων (ΟΗΕ, Ε.Ε. ΝΑΤΟ) στον οποίο η Άγκυρα θα θέτει στο τραπέζι των συνομιλιών κάθε διεκδίκηση της σε βάρος ης Ελλάδας, την οποία η ελληνική πλευρά, θα την κουβεντιάζει και θα «καταλήγουν σε λύση». Διαφορετικά, η «ηρεμία στο Αιγαίο» θα καταλήξει σε μεγάλη φουρτούνα. Σύμφωνα με αρθρογραφία Ελληνικών ΜΜΕ, «η Ελλάδα αποδέχθηκε ως αποκλειστικώς διμερή διαφορά προς διμερή διαπραγμάτευση όλες ανεξαιρέτως τις επεκτατικές θέσεις της Τουρκίας σε βάρος της Ελλάδας, (αποστρατιωτικοποίηση νήσων, ιδιοκτησιακό καθεστώς νήσων, εύρος χωρικών υδάτων και εναερίου χώρου, μεταβολή του ορίου FIR Αθήνας/Κωνσταντινούπολης , ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΒΟΛΗΣ, Ζώνη Αλιείας, Περιοχή Έρευνας Διάσωσης κλπ.), σε αντίθεση με την μέχρι τώρα εθνική θέση ότι η μόνη ελληνοτουρκική διαφορά είναι η οριοθέτηση της ΥΦ στο Αιγαίο με παραπομπή στο ΔΔΧ». (Κύρα Αδάμ 16/6).

Ελπίζουμε τα παραπάνω να είναι εσφαλμένες εκτιμήσεις και όχι η πραγματικότητα, γιατί τότε τα πράγματα είναι πολύ σοβαρά. Πάντως το να σε εμπιστεύεται ο Ερντογάν (την Ελένη Χανούμ, όπως ονόμασε την κ. Σουρανή) δεν θα έλεγα ότι είναι και το καλύτερο, αν χειρίζεσαι εθνικά θέματα στην Ελλάδα.

Στο διεθνή χώρο τα πιο σημαντικά γεγονότα θα λέγαμε ότι ήταν τα εξής. Ο νέος πόλεμος της Γάζας, το τέλος εποχής Νετανιάχου στο Ισραήλ και η (πρώτη) συνάντηση των δύο προέδρων των ΗΠΑ και Ρωσίας κ.κ. Μπάιντεν και Πούτιν στην Γενεύη.

Ο πόλεμος στην Γάζα, ξεκίνησε από διαδηλώσεις Παλαιστινίων στην Ανατολική Ιερουσαλήμ (συνοικία Σέιχ Τζαράχ) και στο Τέμενος του Αλ Ακτσά, με αφορμή διάφορα γεγονότα-αστοχίες της Ισραηλινής κυβέρνησης, που έδωσε την αφορμή στην Χαμάς να εξαπολύσει ένα τρομακτικό μπαράζ πυραυλικών επιθέσεων (με 4.500 πυραύλους) εναντίον δέκα πόλεων στο κεντρικό Ισραήλ. Το Ισραήλ ανταπέδωσε τις πυραυλικές επιθέσεις με βομβαρδισμούς Πυροβολικού και αεροπορικές επιθέσεις καταστρέφοντας πολλά κτίρια στην Γάζα, ως και ένα μέρος από το περίφημο «Μετρό», το σύστημα υπογείων τουνελ της Χαμάς, όπου κατασκευάζουν οπλικά συστήματα και

Συνέχεια στην σελίδα 46

Ιδιοκτήτης: ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. ΚΩΔΙΚΟΣ 016037
Εκδότης-Διευθυντής: Ιωάννης Μπαλτζώης
Υπεύθυνος Συντάξεως: Κ. Αργυρόπουλος
Υπεύθυνος Τεχνικής Υποστηρίξεως: Α. Τόσιος
Συντ/κή Ομάδα: Ε. Τέμπος, Α. Μπασαράς, Δ. Ηλιόπουλος
DTP-Καλλιτεχνικά: Κ. Αργυρόπουλος
Εκτύπωση:ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ Α.Ε. Τηλ: 2105743410

Διευθύνσεις

Γραφεία: 28ης Οκτωβρίου 88
ΤΚ 104 34 Αθήναι
Τηλέφωνο: 210 8211025
Fax: 210 8211056
E-mail: elisme@elisme.gr
Διαδίκτυο: www. elisme.gr

Θέσεις του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. για το Μεταναστευτικό Ζήτημα

ΓΕΝΙΚΑ

Η πρωτοφανής στα χρονικά της ανθρωπότητος πληθυσμιακή έκρηξη με επίκεντρο την Αφρική και την Ασία, σε συνδυασμό με την υπογεννητικότητα και την γήρανση του πληθυσμού στην Ευρώπη, προκαλεί ισχυρές μεταναστευτικές ροές με αυξητικές τάσεις.

Θεμελιώδες στοιχείο της ευρωπαϊκής ταυτότητος και συνοχής αποτελεί το Δυτικό κοσμικό δημοκρατικό κεκτημένο, το οποίο κλονίζεται από την μαζική παράνομη μετανάστευση και τις συναφείς απόψεις περί πολυπολιτισμού. Το όλο ζήτημα έχει προκαλέσει διχασμό απόψεων, τόσο σε διακρατικό επίπεδο εντός ΕΕ, όσο και σε επίπεδο μεταξύ κοινωνιών και πολιτικών ηγεσιών.

Το πολυπολιτισμικό πλαίσιο της αμοιβαίας ανοχής και συνυπάρξεως, παρά τα μακροχρόνια δαπανηρά προγράμματα εντάξεως κυρίως Μουσουλμάνων μεταναστών, έχει αποτύχει σύμφωνα με επίσημες δηλώσεις Ευρωπαίων ηγετών. Ο πολυπολιτισμός επιχειρείται μόνο στην Δύση, αφού σε Μουσουλμανικά κράτη είναι ανεφάρμοστος. Η ΕΕ δεν διαθέτει μέχρι στιγμής ενιαία στρατηγική αντιμετωπίσεως του μεταναστευτικού φαινομένου και επιτρέπει τον άδικο και ανισοβαρή επιμερισμό ευθυνών, σε βάρος των πρώτων χωρών υποδοχής.

Οι ροές μεταναστών προς την Ελλάδα (μέσω της «αρωγού» Τουρκίας και αριθμού ΜΚΟ), με τα βόρεια σύνορα κλειστά (με μέριμνα των «εταίρων» μας), εγκλωβίζονται στο εσωτερικό, με ότι αυτό συνεπάγεται για το εθνικό μέλλον. Εκ του αποτελέσματος διαπιστώνεται ότι οι ελληνικές κυβερνήσεις αντιμετωπίζουν το μεταναστευτικό ζήτημα ανεπαρκώς, με όρους πολιτικού κόστους και με σειρά σπασμωδικών, αναποτελεσματικών ενεργειών, μεταθέτοντας συχνά τις ευθύνες στην Ευρώπη.

ΤΟ ΙΣΛΑΜ ΩΣ ΒΑΣΙΚΗ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ.

Το Ισλάμ αποτελεί την ταχύτερα αναπτυσσόμενη θρησκεία παγκοσμίως (περί το 1/4 του παγκοσμίου πληθυσμού σήμερα και περί 1/3 το 2050). Στην Ευρώπη οι Μουσουλμάνοι αποτελούν το 8% και αυξάνονται με ρυθμό 35.5% έναντι του 1.29% του συνόλου των Ευρωπαίων.

Η ανεξίθρησκη Δύση δεν εξετάζει το Ισλάμ ως θρησκεία αλλά ως συνολικό ιδεολογικό, νομικό και κοινωνικό σύστημα το οποίο καθορίζει την κοσμοαντίληψη, την κοινωνική συμπεριφορά και την στάση ζωής των πιστών του. Εντός του Ισλάμ υπάρχουν αντίπαλα Δόγματα, καθώς και διακριτές ομάδες που κυμαίνονται από μετριοπαθείς έως ακραίες με τις διαφορές τους να εντοπίζονται κυρίως στην μέθοδο επεκτάσεως και αποκτήσεως της πολιτικής εξουσίας. Οπουδήποτε το Ισλάμ απέκτησε την πολιτική εξουσία, η Δημοκρατία υποχώρησε υπέρ της θεοκρατίας, του αυταρχισμού, της καταστολής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των εθνοκαθάρσεων.

Η ισλαμική τρομοκρατία αφήνει διαρκώς βαθιά και πολύνεκρα ίχνη στην Δύση. Προκαλεί ανησυχία το γεγονός ότι το ριζοσπαστικό Ισλάμ ελέγχει σε μεγάλο βαθμό το λεγόμενο «ήπιο Ισλάμ» και προσηλυτίζει στελέχη από τις τάξεις του. Το «ήπιο Ισλάμ» αυξάνεται αλματωδώς στις Δυτικές κοινωνίες, δίχως να αφομοιώνεται ουσιαστικά, αφού τα μέλη του αυτοπροσδιορίζονται με την θρησκεία τους (ιδεολογία, συμπεριφορά, ενδυμασία) και απαιτούν συλλογικά ειδικά δικαιώματα για τους Ευρωπαίους Μουσουλμάνους.

Η παγκόσμια ιστορία βρίθει διωγμών γηγενών πληθυσμών από την εισβολή του Ισλάμ. Η κατά καιρούς ανάδυση ιδεολογικών ρευμάτων Δυτικού τύπου σε μουσουλμανικές κοινωνίες απέτυχε αφού η εκκοσμίκευση δεν επιβάλλεται άνωθεν αλλά αποτελεί λαϊκή κατάκτηση. Την πλέον εκκοσμικευμένη εκδοχή μουσουλμανικού κράτους αποτελεί η Τουρκία, την οποία επί δεκαετίες προωθούσε η Δύση ως πρότυπο στα υπόλοιπα μουσουλμανικά κράτη. Σήμερα όλοι αντιλαμβάνονται το σφάλμα.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η Ελλάς υπήρξε διαχρονικά ανεκτική στην μετανάστευση αλλά η ισχυρή αφομοιωτική της ικανότητα έχει πεπερασμένα όρια που επιβάλλονται από το πληθυσμιακό μέγεθος των μεταναστών και το πολιτισμικό υπόβαθρο αυτών. Η δυνητικά σημαντική επιδείνωση των ροών παρανόμων μεταναστών, εξαρτάται από την επισφαλή συμφωνία ΕΕ και Τουρκίας η οποία την χρησιμοποιεί ως εργαλείο εκβιασμού. Η διαρκής αύξηση των Μουσουλμάνων κυρίως μεταναστών στην Ελλάδα, σε συνδυασμό με το οξύ δημογραφικό ζήτημα, την δυσχέρεια εντάξεως αυτών στην ελληνική κοινωνία αλλά και την προσπάθεια διεισδύσεως και ελέγχου αυτών από την Τουρκία, εκτιμάται ότι θίγει ευθέως Εθνικά Συμφέροντα Επιβιώσεως.

Η έως τώρα πολιτική προσέγγιση της λαθρομεταναστεύσεως περιελάμβανε «διεθνιστικούς», «πολυπολιτισμικούς» και «ανθρωπιστικούς» όρους καθώς και δήθεν οικονομικούς όρους οφέλους (το οικονομικό όφελος είναι συζητήσιμο και ελέγχεται). Η εν λόγω προσέγγιση αγνόησε τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην κοινωνική συνοχή, την εθνική ταυτότητα, την εθνική άμυνα και ασφάλεια, καθώς και τα πάσης μορφής συμφέροντα των Ελλήνων πολιτών. Ο σκόπιμος όρος «προσφυγικές ροές» καλύπτει την ουσία του «μουσουλμανικού εποικισμού» που εξυπηρετεί απόλυτα την Τουρκία.

Αν και έχει ληφθεί πρόσφατα σειρά σχετικών μέτρων προς την ορθή κατεύθυνση, η εν γένει υποτονική πολιτική βούληση (αντί κλίματος εθνικού συναγερμού) διατηρεί δυστυχώς την Ελλάδα ως «δημοφιλή» Δυτική πύλη εισόδου και πόλο έλξεως για τους παράνομους μετανάστες (προσβασιμότητα θαλασσίων συνόρων, ρόλος ΜΚΟ, εγκατάσταση μεταναστών πλησίον αστικών κέντρων, ευρωπαϊκά και εθνικά επιδόματα, δωρεάν σίτιση και στέγαση, πρόβλεψη επανενώσεως οικογενειών, ευχερής απόκτηση υπηκοότητος, ανεπαρκής έλεγχος των μεταναστών, «προεκλογικές» μαζικές ελληνοποιήσεις κ.λπ.).

Οι Έλληνες δέχονται προ πολλού πίεση (πολιτική, νομική, επικοινωνιακή), προκειμένου να συμβιβασθούν με τον «πολυπολιτισμό» και τις διεθνείς τάσεις επιβολής του, να μην αντιδρούν προς το λεγόμενο «πολιτικά ορθό» και να μην διαμαρτύρονται δυναμικά προκειμένου να αποφύγουν καταγγελίες (κυρίως από καλά οργανωμένες ΜΚΟ)

περί «ρατσισμού», «φασισμού», «ξενοφοβίας» ή «ισλαμοφοβίας».

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Η Ελλάς οφείλει όπως υιοθετήσει κατ' ελάχιστον τα αυστηρότερα μέτρα, κριτήρια και προϋποθέσεις παραμονής μεταναστών ανά την επικράτεια, από αυτά τα οποία ήδη εφαρμόζουν έτερα ευρωπαϊκά κράτη. Η εθνική πολιτική αντιμετωπίσεως του μεταναστευτικού θα πρέπει να βασισθεί στις ακόλουθες αρχές που διέπουν κάθε ανεξάρτητη και κυρίαρχη χώρα:

- Η χώρα οφείλει να ελέγχει πόσους και ποιους ξένους δέχεται στο έδαφός της.
- Οι επίδοξοι μετανάστες μεταβαίνουν σε χώρες που τους δέχονται, αιτούνται την παραμονή τους σε νόμιμα σημεία εισόδου, υιοθετούν τον τρόπο ζωής της φιλοξενούσης χώρας, και συμμετέχουν στις δαπάνες διαβιώσεώς τους.
- Η φιλοξενούσα χώρα ανέχεται τους ανεκτικούς μετανάστες αλλά όχι και αυτούς οι οποίοι δεν υιοθετούν το αξιακό της σύστημα και μάλιστα απειλούν με την κατάργησή του. Προασπίζει τα θρησκευτικά δικαιώματα των μειονοτήτων εφ' όσον αυτά δεν συγκρούονται με το Δημοκρατικό κοσμικό καθεστώς της Πολιτείας.
- Ενθαρρύνεται η ελεγχόμενη (ποσοτικά και ποιοτικά) μετανάστευση αλλά η υπογεννητικότητα δεν αντιμετωπίζεται με σταδιακή αντικατάσταση πληθυσμού με μη αφομοιώσιμους αλλογενείς αντιθετικών πολιτισμικών πεποιθήσεων.

Η διαχείριση του μεταναστευτικού ζητήματος απαιτεί σειρά δράσεων τόσο στα πλαίσια της ΕΕ, όσο και σε εθνικό επίπεδο, με τομείς εστιάσεως τις χώρες προελεύσεως και διελεύσεως μεταναστών, την αποτροπή επί των συνόρων, την διαχείριση καταφθανόντων παρανόμων μεταναστών (σύλληψη, ταυτοποίηση, καταγραφή, ιατρικός έλεγχος, έλεγχος ασφαλείας, ενημέρωση, εξέταση αιτήσεων παροχής ασύλου), την πολιτική απελάσεων και επαναπατρισμού, την πολιτική εντάξεως και αφομοιώσεως των προσφύγων και μεταναστών, καθώς και την θέσπιση μηχανισμών και διαδικασιών νομίμου και ελεγχόμενης μεταναστεύσεως. Βασική επιδίωξη των επί μέρους ενεργειών θα πρέπει να είναι η Ελλάς να καταστεί πολύ λιγότερο προσβάσιμη και ελκυστική για την παράνομη μετανάστευση, να υπηρετούνται τα εθνικά συμφέροντα και να μην παραβλέπονται θεμελιώδεις προβλέψεις του Διεθνούς Δικαίου. Στο πλαίσιο αυτό προτείνονται επιγραμματικά τα ακόλουθα μέτρα:

1.Να εγκριθούν ευρωπαϊκά επενδυτικά προγράμματα σε χώρες της Ασίας και Αφρικής, έναντι της υποχρεώσεως επαναπροωθήσεως σε αυτές μεταναστών πολιτών τους. Παράλληλα να θεσπισθούν αντικίνητρα (π.χ. σταδιακές κυρώσεις), κατά των χωρών οι οποίες δεν συνεργάζονται.

2.Συγκρότηση κεντρικού και ευέλικτου φορέα, υπό τον Πρωθυπουργό, με διευρυμένες εξουσίες (πολιτικές, νομοθετικές, εκτελεστικές) και υπεύθυνου για την συνολική αντιμετώπιση του ζητήματος. Βασική υποχρέωση του φορέα είναι να καθορίσει τον μέγιστο ανεκτό αριθμό μεταναστών (π.χ. 500.000) προκειμένου να μην γίνεται αποδεκτή η παραμονή μεταναστών πλέον του αριθμού αυτού.

3.Αποτελεσματική αποτροπή επί των χερσαίων και θαλασσίων συνόρων με συνδυασμό κατασκευών (τείχος, φράκτης, τάφρος κ.λπ.), σύγχρονης τεχνολογίας (ολοκληρωμένο σύστημα επιτηρήσεως, αισθητήρες, μη επανδρωμένα συστήματα, κατάλληλα και πολλά περιπολικά σκάφη, μη φονικά μέσα και όπλα, αξιόπιστες και κρυπτογραφημένες επικοινωνίες, υποκλοπές, παρεμβολές κινητών τηλεφώνων κ.λπ.), συγκρότηση επαρκούς σώματος συνοριοφυλακής (επικουρικός ρόλος ΕΔ), έλεγχος των ΜΚΟ, μη προβλέψιμες περιπολίες (ώρες, δρομολόγια, ενέδρες) κ.λπ. Επιθυμητή η συνδρομή της FRONTEX, ιδιαίτερα για επιστροφές μεταναστών.

4.Να θεσπισθούν και καθορισθούν επίσημες είσοδοι μεταναστών αιτούντων άσυλο. Παράνομη είσοδος από ασφαλή χώρα να συνεπάγεται απώλεια του δικαιώματος αιτήσεως ασύλου, ποινική δίωξη, σύλληψη, δίκη, έκτιση ποινής και κράτηση σε κλειστό κέντρο έως την ώρα της απελάσεως.

5.Δημιουργία απαιτούμενου αριθμού απομονωμένων λειτουργικών κλειστών κέντρων υποδοχής και ταυτοποιήσεως (ΚΥΤ), καθώς και κλειστών κέντρων κρατήσεως (ΚΚΚ), ανά την επικράτεια (συμπεριλαμβανομένων κατά προτεραιότητα και επιλεγμένων ακατοίκητων νήσων) συνολικού αριθμού φιλοξενίας περί τα 100.000 άτομα. Τις σχετικές δαπάνες αλλά και την στελέχωση με εξειδικευμένο προσωπικό θα πρέπει να αναλάβει η ΕΕ.

6.Να συσταθεί επιτροπή η οποία θα αποφαίνεται σε συστηματική βάση κατά πόσο έχουν εκλείψει σε χώρες προελεύσεως αλλοδαπών με άσυλο, οι λόγοι για τους οποίους χορηγήθηκε το άσυλο, προκειμένου αυτοί να επαναπατρισθούν.

7.Οι μετανάστες ανά την επικράτεια οι οποίοι καταδικάζονται για σειρά πράξεων ποινικού δικαίου, να απελαύνονται με συνοπτικές διαδικασίες. Παράλληλα να ανευρίσκονται οι διαμένοντες παρανόμως προκειμένου να απελαύνονται.

8.Να αναθεωρηθεί επί το αυστηρότερο το νομοθετικό πλαίσιο που αφορά τα κριτήρια χορηγήσεως ασύλου και των συνθηκών άρσεως αυτού, τις ποινές κατά διακινητών, τα εμπόδια προς απέλαση, τις διαδικασίες επανενώσεως οικογενειών μεταναστών και την απόκτηση ελληνικής υπηκοότητος.

9.Να επανεξετασθεί η παραμονή της χώρας στο σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών για την μετανάστευση (παγκόσμιο Σύμφωνο για μία ασφαλή, συντεταγμένη και ρυθμισμένη μετανάστευση του 2018), για λόγους εθνικής ασφαλείας.

10.Μηδενική ανοχή στην ελεύθερη διάδοση των ιδεών του ακραίου Ισλάμ..

11.Να χάνουν την ελληνική υπηκοότητα όσοι αλλοδαποί μόνιμοι κάτοικοι Ελλάδος ανακτούν την υπηκοότητα του κράτους προελεύσεώς τους.

12.Να απολαμβάνουν πλήρως οι μετανάστες των ατομικών δικαιωμάτων αλλά να μην τους εκχωρείται συλλογικό δικαίωμα ή προνόμιο ανεξαρτήτως αιτιολογίας (θρησκευτικής, φυλετικής, εθνικής ή πολιτισμικής προελεύσεως

κ.λπ.).

13.Να κτισθούν για συμβολικούς λόγους τα ελάχιστα δυνατά τζαμιά (π.χ. 3 σε ολόκληρη την επικράτεια) δίχως μιναρέδες, καθ' όσον αυτά θίγουν την συλλογική ευαισθησία και ιστορική μνήμη των Ελλήνων, ενέχουν πολιτικό περιεχόμενο για το Ισλάμ και τίθενται προϋποθέσεις επισήμου δημιουργίας νέων μουσουλμανικών μειονοτήτων και διεισδύσεως μέσω αυτών της Τουρκίας. Να διατηρηθούν οι εκατοντάδες υφιστάμενοι ανεπίσημοι χώροι λατρείας, υπό καθεστώς αυστηρού ελέγχου. Η μόνη σχετική εθνική υποχρέωση, βάσει Διεθνούς Συνθήκης, υπάρχει για την Θράκη στην οποία υπάρχουν πλέον των 300 τζαμιών.

14.Να αυξηθούν τα μέτρα ασφαλείας με σειρά οργανωτικών και διοικητικών μέτρων εντός και εκτός της χώρας (συνεργασία με ξένες υπηρεσίες, έλεγχος διαδικτύου, επιτήρηση, παρακολουθήσεις και έλεγχοι ακραίων υπόπτων, τόπων λατρείας, θρησκευτικών σχολείων, συλλόγων κ.λπ.).

15.Να ακυρωθεί ο νόμος περί θρησκευτικής βλασφημίας και να αναθεωρηθεί ο νόμος περί ρατσισμού στον βαθμό που παραβιάζει το Δυτικό κεκτημένο (π.χ. ελευθερία εκφράσεως όπως διαφωνία, αμφισβήτηση, διαμαρτυρία, χιούμορ κ.λπ.).

16.Να απαγορευθεί η ολόσωμη ισλαμική ενδυμασία με κάλυψη του προσώπου. Να απαγορευθεί η μαντίλα τουλάχιστον στα νηπιαγωγεία και τα δημοτικά σχολεία. Η παραβίαση του νόμου να επιφέρει πρόστιμο και στους υπότροπους απέλαση.

17.Να ποινικοποιηθεί έως απελάσεως κάθε συμπεριφορά η οποία θίγει θεμελιώδεις αξίες (π.χ. διαδηλώσεις κατά της Δημοκρατίας και υπέρ της Σαρία, συμπαράσταση προς πράξεις του ακραίου Ισλάμ, διαδηλώσεις υπέρ πρακτικών οι οποίες παραβιάζουν το Σύνταγμα και τους νόμους, προκλήσεις σε χώρους λατρείας ή δημοσίους χώρους, παρενοχλήσεις και βία κατά γυναικών κ.λπ.).

18.Να θεσπισθεί επίδομα για οικειοθελή επαναπατρισμό αλλοδαπών.

19.Να απαγορευθεί η προσευχή σε ανοικτούς δημόσιους χώρους, παρά μόνο σε έκτακτες περιστάσεις και κατόπιν εγκρίσεως. Να απαγορευθεί η αποστολή Ιμάμηδων από το εξωτερικό. Να απαγορευθεί η έξωθεν χρηματοδότηση οιασδήποτε μορφής σε Ιμάμηδες, τζαμιά, θρησκευτικά σχολεία, ισλαμικά πολιτιστικά κέντρα και μουσουλμανικές οργανώσεις. Οι επικεφαλής μουσουλμανικών οργανώσεων και οι θρησκευτικοί ηγέτες να έχουν αποφοιτήσει από ελληνικά ή Δυτικά πανεπιστήμια.

20.Να θεσπισθεί γραπτή δήλωση των εισερχομένων Μουσουλμάνων στην χώρα ότι θα υπακούουν το Σύνταγμα και τους νόμους της φιλοξενούσης χώρας, τα οποία αναγνωρίζουν ως υπερισχύοντα κάθε θρησκευτικού νόμου.

21.Να ελέγχεται τυχόν κακοποίηση κοριτσιών Μουσουλμάνων. Οι γάμοι με ανήλικες να διαλύονται. Να προβλέπεται η απέλαση των υπευθύνων. Να παρέχεται υποχρεωτικώς συστηματική εκπαίδευση στα τέκνα των μεταναστών (από την νηπιακή ηλικία) περί του Δυτικού αξιακού συστήματος.

22.Να απαγορευθούν τα θρησκευτικά σχολεία. Τα κατηχητικά σχολεία να λειτουργούν μόνο ως εξωσχολικοί φορείς και να ελέγχεται η δραστηριότητά τους.

23.Να μην διδάσκεται στα δημόσια σχολεία όλων των βαθμίδων άλλη γλώσσα πλην της ελληνικής, καθώς και τουλάχιστον μίας δευτερευούσης ευρωπαϊκής γλώσσας (εξαιρείται η ειδική περίπτωση της Θράκης).

24.Να διαφωτισθεί συστηματικά η ελληνική κοινή γνώμη προκειμένου αυτή να κατανοήσει το εθνικό διακύβευμα λόγω της παρανόμου μεταναστεύσεως.

25.Οι δυνητικοί μετανάστες να ενημερώνονται συστηματικά στις πατρίδες τους για τις συνθήκες, διαδικασίες και δυσχέρειες που θα συναντήσουν μετά την παράνομη είσοδό τους επί ελληνικού εδάφους.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ιστορικά πολυπολιτισμικές κοινωνίες υπήρξαν μόνο στο ταραχώδες πλαίσιο αυτοκρατοριών οι οποίες δεν κυβερνούσαν δημοκρατικά αλλά με σιδηρά πυγμή. Για την ολιγάριθμη και γηράσκουσα Ελλάδα, η μαζική παράνομη μετανάστευση από την Αφρική και την Ασία, αποτελεί μείζονα εθνική απειλή, τις μη αναστρέψιμες επιπτώσεις της οποίας θα κληθούν να αντιμετωπίσουν ματαίως οι επιγενόμενοι Έλληνες.

Είναι άμεσα ορατός ο κίνδυνος στο εγγύς μέλλον (πριν την λήξη του 21ου αιώνα) οι αγέννητες γενεές Ελλήνων να αδυνατούν όχι μόνο να ευημερήσουν στην ελληνική επικράτεια αλλά ούτε απλώς να επιβιώσουν. Αιτία η επιλεκτική ευαισθησία της γενιάς μας για τα διεθνικά ανθρώπινα δικαιώματα, αφού αυτή συμπεριλαμβάνει το σύνολο των αναξιοπαθούντων του πλανήτου αλλά εξαιρεί τους απογόνους μας απλώς επειδή έχουν την ατυχία να μην έχουν ακόμη γεννηθεί.

Η ΕΕ στερείται ενιαίας μεταναστευτικής πολιτικής. Τα κράτη μέλη προασπίζουν τα εθνικά τους συμφέροντα και χρηματοδοτούν τον εγκλωβισμό και την παραμονή μεταναστών σε ευάλωτα κράτη της πρώτης γραμμής υποδοχής όπως η Ελλάς. Κράτη μέλη τα οποία δεν δέχονται λαθρομετανάστες επικρίνονται μεν αλλά άνευ ουσιαστικών κυρώσεων. Η χώρα μας σέβεται τις θεμελιώδεις διεθνείς δεσμεύσεις της αλλά δεν είναι υποχρεωμένη να υποτάσσεται παθητικά σε κάθε είδους έξωθεν επιταγές και δυσμενείς εξελίξεις, εάν το διακύβευμα είναι τα ζωτικά της συμφέροντα ή ακόμη χειρότερα τα συμφέροντα επιβιώσεως του έθνους. Το δικαίωμα στην άμυνα και ασφάλεια είναι διεθνώς κατοχυρωμένο.

Τα ελληνικά πολιτικά κόμματα θα πρέπει να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους έναντι των επερχόμενων γενεών. Κάθε πολιτική ή νομική ή και ηθικολογούσα ή διεθνολογούσα υπεκφυγή, κωλυσιεργία, αναβλητικότητα ή κακή επιλογή θα προσκρούει πάντοτε στον υπέρτατο νόμο του Εθνικού Συμφέροντος και θα έχει ως αδυσώπητο κριτή, την ρήση «εις οιωνός άριστος, αμύνεσθαι περί Πάτρης».

Για την ακρίβειαν

Αντιναύαρχος ε.α. Βασίλειος Μαρτζούκος ΠΝ
Επίτιμος Διοικητής ΣΝΔ-Αντιπρόεδρος ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Το κρίσιμο σταυροδρόμι του Κυπριακού

Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ
Επιτίμου Διοικητού-Αντιπροέδρου ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Διαπιστώνεται ιστορικά ότι η Τουρκία θέτει στρατηγικούς στόχους και ενεργεί μεθοδικά για την εκπλήρωσή τους, γνωρίζοντας να περιμένει ευνοϊκές συγκυρίες. Ο έλεγχος της Κύπρου αποτελεί πάγια τουρκική στρατηγική επιλογή από το τέλος του Β'ΠΠ. Εκμεταλλευόμενοι την βρετανική πολιτική του «διαίρει και βασίλευε», οι Τούρκοι κατόρθωσαν σταδιακά να αποκλείσουν την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα (Συνθήκη Ζυρίχης – Λονδίνου 1959), δημιούργησαν συμπαγείς γεωγραφικά ομάδες Τουρκοκυπρίων (θύλακες από το 1963), αλλοιώνουν διαρκώς την πληθυσμιακή σύνθεση με εποίκους, καταστρέφουν τα ελληνικά πολιτιστικά μνημεία στο κατεχόμενο τμήμα, προσβάλλουν τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κύπρου και διατηρούν μεγάλη στρατιωτική δύναμη κατοχικών στρατευμάτων (από το 1974). Απομένει ο τελικός στρατηγικός αντικειμενικός σκοπός του συνολικού ελέγχου της Κύπρου.

Σύμφωνα με αρκετές ενδείξεις, κατά την τρέχουσα περίοδο δρομολογούνται σημαντικές εξελίξεις για το Κυπριακό ζήτημα. Η Ελλαδική και Κυπριακή πλευρά είναι έτοιμες να διαπραγματευθούν στο πλαίσιο των ψηφισμάτων των ΗΕ και στη βάση μίας Διζωνικής Δικοινοτικής Ομοσπονδίας με πολιτική ισότητα (όπως αυτή περιγράφεται από τον ΟΗΕ), ενώ η Τουρκία επιδιώκει δυναμικά αλλαγή του πλαισίου διαπραγματεύσεων στην βάση δύο κυριάρχων κρατών σε χαλαρή Συνομοσπονδία.

Το ομοσπονδιακό μοντέλο κρατικής δομής και εξουσίας έχει αποδειχθεί ανά τον κόσμο ως λειτουργικό και αποτελεσματικό. Προϋπόθεση αποτελεί η ανεξάρτητη βούληση των πολιτών (ένας άνθρωπος μία ψήφος) οι οποίοι εκλέγουν εκάστοτε τους βέλτιστους ηγέτες και δεν ψηφίζουν θρησκευτικά, εθνικά, φυλετικά κ.λπ. Με δεδομένες τις τουρκικές διαχρονικές επεκτατικές φιλοδοξίες, την καταλυτική επίδραση που ασκεί η Τουρκία στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου, τις υπονομευτικές της πρακτικές και τον μη σεβασμό του Διεθνούς Δικαίου, το εν λόγω μοντέλο κρίνεται ότι δεν μπορεί να προσφέρει βιώσιμη λύση. Κατά την πλέον πρόσφατη εμπειρία, το Ομοσπονδιακό διζωνικό, δικοινοτικό μοντέλο εκφυλίσθηκε στο περίφημο σχέδιο «Ανάν», το οποίο θα κατέλυε ουσιαστικά την Κυπριακή Δημοκρατία και θα μετέτρεπε την Κύπρο σε είδος προτεκτοράτου και τους Ε/Κ σε κοινότητα. Παρά την πίεση του Διεθνούς Παράγοντος και την συναίνεση ή ανοχή μεγάλου μέρους του πολιτικού, ακαδημαϊκού και διπλωματικού χώρου Ελλάδος και Κύπρου προς το εν λόγω σχέδιο, ο Κυπριακός λαός με την εθνική στάση και παρότρυνση του τότε Προέδρου αειμνήστου Τάσσου Παπαδοπούλου (2004), απέρριψε, κατά το σχετικό Δημοψήφισμα, το σχέδιο με συντριπτική πλειοψηφία.

Οι πιθανές προοπτικές επιλύσεως του Κυπριακού, οδηγούν στις εξής περιπτώσεις:

1.Διζωνική Δικοινοτική «Ομοσπονδία» (ΔΔΟ), με «πολιτική ισότητα».

Ως πιθανότερο αποτέλεσμα αναμένεται μία κατ' επίφαση Ομοσπονδία της οποίας η λειτουργία θα διέπεται από κάποια παραλλαγή του σχεδίου «Ανάν». Στην περίπτωση αυτή νομιμοποιούνται τα τετελεσμένα του 1974 και παραβιάζεται το Διεθνές Δίκαιο και το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Η Κυπριακή Δημοκρατία υπονομεύεται σταδιακά, η Τουρκία καθίσταται νόμιμος συνεταίρος στην Κύπρο και αυξάνεται η απειλή της προς την Ελλάδα. Η εγγενής δυσχέρεια λήψεως αποφάσεων σε επίπεδο «Ομοσπονδιακής Κυβερνήσεως» οδηγεί σε ακυβερνησία, με πιθανότερο αποτέλεσμα την καταφυγή στην παροχή «καλών υπηρεσιών» από τον Διεθνή Παράγοντα και κυρίως από το Ηνωμένο Βασίλειο το οποίο διατηρεί τα δικά του συμφέροντα στην περιοχή. Οι στρατηγικές συνεργασίες που έχει συνάψει η Κύπρος με κράτη της περιοχής διεμβολίζονται ενώ στο εξής η φωνή της στην ΕΕ θα διαφοροποιείται αναλόγως της τουρκικής βουλήσεως. Τελικά αναμένεται σταδιακή ομηρία των Ε/Κ από την Τουρκία.

Μία λύση στο πλαίσιο ΔΔΟ, με ψήγματα βιωσιμότητος θα έπρεπε να βασισθεί ενδεικτικά σε σειρά αδιαπραγμάτευτων «κόκκινων γραμμών», όπως η αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας προ της ενάρξεως διαπραγματεύσεων, η εφαρμογή του θεσμικού και νομικού πλαισίου της ΕΕ καθώς και του κοινοτικού κεκτημένου, ο Πρόεδρος της ομοσπονδιακής κυβερνήσεως να είναι πάντοτε Ε/Κ, ισχυρή ομοσπονδιακή κυβέρνηση (μία διεθνής προσωπικότητα, μία κυριαρχία, μία ιθαγένεια) και ισχυρό ομοσπονδιακό Σύνταγμα, μη αλλοίωση της αρχικής πληθυσμιακής αναλογίας, συγκρότηση κυπριακών ΕΔ και ένταξη αυτών στην ΚΕΠΑΑ της ΕΕ και το ΝΑΤΟ, άμεση αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων, κατάργηση του καθεστώτος εγγυήσεων, αποχώρηση του μεγαλυτέρου μέρους των εποίκων, επιστροφή Αμμοχώστου και Μόρφου, εκμετάλλευση των ενεργειακών κοιτασμάτων από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση, μη δικαιολόγηση θαλασσίων ζωνών για τις βρετανικές βάσεις κ.λπ..

Οι ανωτέρω αρχές/«κόκκινες γραμμές» περιγράφονται ισχυρά σε όλες τις διεθνείς αποφάσεις για το Κυπριακό ζήτημα, παρά το γεγονός των κατά καιρούς υποχωρήσεων του ελληνισμού, είτε σε ένδειξη καλής θελήσεως (εσφαλμένη εκ του αποτελέσματος επιλογή) είτε υπό την πίεση της ανισορροπίας στρατιωτικής ισχύος επί της Κύπρου.

2.Η "μη λύση»

Στην περίπτωση αυτή επιδιώκεται από την ελληνική πλευρά η στασιμότητα της καταστάσεως στην Κύπρο, ως έχει, με την ελπίδα ότι θα υπάρξουν μελλοντικά πλέον ευνοϊκές χρονικές συγκυρίες επιλύσεως του Κυπριακού. Η περίπτωση της «μη λύσεως» δεν είναι απορριπτέα εάν αποτελεί προϊόν συνειδητοποιημένης πολιτικής επιλογής προκειμένου ο ελληνισμός κερδίζοντας πολύτιμο χρόνο, να προετοιμασθεί κατά βέλτιστο τρόπο (διπλωματικά, στρατιωτικά, οικονομικά, κοινωνικά κ.λπ.). Η εν λόγω προετοιμασία παρέχει πλεονέκτημα σε μελλοντικές διαπραγματεύσεις έχον-

τας διασφαλίσει ευνοϊκότερο διεθνές περιβάλλον, πιθανόν λιγότερο ισχυρή Τουρκία, καθώς και την απαιτούμενη εθνική αποτροπή και ισορροπία ισχύος. Τυχόν υποτονική εθνική προετοιμασία ακυρώνει την επιλογή της «μη λύσεως». Το αδύναμο σημείο της «μη λύσεως» είναι ότι η τήρησή της δεν εξαρτάται μόνο από την μία πλευρά, εάν ο αντίπαλος έχει ήδη δρομολογήσει εξελίξεις (π.χ. τριβές, προκλήσεις, γεωτρύπανα, ενίσχυση στρατιωτικής του παρουσίας, περαιτέρω αλλοίωση πληθυσμού, τετελεσμένα όπως στην Αμμόχωστο, μετανάστες κ.λπ.) δυσμενείς για τον ελληνισμό..

3.Δύο κυρίαρχα κράτη σε χαλαρή Συνομοσπονδία.

Επικυρώνεται η απώλεια του βορείου τμήματος της Κύπρου, το οποίο αποκτά στο εξής πλήρη εξάρτηση από την Τουρκία. Απώλεια κυριαρχικών δικαιωμάτων στην θάλασσα. Κατάλυση Κυπριακής Δημοκρατίας. Πιθανή πληθυσμιακή διόγκωση του Τ/Κ τμήματος. Το καθεστώς της Συνομοσπονδίας χρησιμοποιείται από την Τουρκία για διείσδυση, αποσταθεροποίηση και έλεγχο του Ε/Κ τμήματος, καθώς και εμμέσου συμμετοχής της στην λήψη αποφάσεων της ΕΕ. Το Ηνωμένο Βασίλειο αναλαμβάνει τον γνωστό σε αυτό ρόλο του «διαμεσολαβητού». Πιθανόν να αποτελεί την πλέον επικίνδυνη εξέλιξη στην οποία δολίως προσβλέπει η Τουρκία καθώς με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί σταδιακά ο έλεγχος της Κύπρου και κατ' επέκταση της Ανατολικής Μεσογείου. Υπαρκτός ο κίνδυνος μια τέτοια εξέλιξη να προωθηθεί καταλλήλως και να γίνει αποδεκτή, καλυμμένη υπό τον τίτλο μιας ψευδεπίγραφης ΔΔΟ και υπό το ψευδοδίλλημα (έστω και υπό αγνές προθέσεις) μιας «ύστατης ευκαιρίας» επανενώσεως της Κύπρου.

4.Κήρυξη «ανεξαρτησίας» κατεχομένου τμήματος.

Πρόκειται για διχοτομική λύση με απώλεια κυριαρχίας στο βόρειο τμήμα της Κύπρου και κυριαρχικών δικαιωμάτων στην θάλασσα. Οριστική η απώλεια Αμμοχώστου και Μόρφου. Πρώτο βήμα ενσωματώσεως των Τ/Κ στην «μητέρα πατρίδα», με πιθανή αντίστοιχη ένωση Ε/Κ με την Ελλάδα (διπλή ένωση). Κατάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Διακριτή και πλήρως διαχωρισμένη κυριαρχία στα δύο τμήματα. Πιθανή η πληθυσμιακή διόγκωση του Τ/Κ τμήματος καθώς και η μελλοντική αστάθεια.

Μετά την επιγραμματική περιγραφή των πιθανών επιπτώσεων των τεσσάρων ανωτέρω προοπτικών, οι οποίες θίγουν εμφανώς ζωτικά εθνικά συμφέροντα Ελλάδος και Κύπρου, απομένει μία ακόμη προοπτική η οποία δυνατόν να αποκληθεί «απελευθέρωση της Κύπρου». Η εκδοχή αυτή κρίνεται ως η μόνη εξυπηρετούσα τα εθνικά συμφέροντα και είναι δυνατόν να στηριχθεί στα εξής επιχειρήματα:

1.Η Ελλάς ως εγγυήτρια δύναμη έχει την υποχρέωση επεμβάσεως στο πλαίσιο του Διεθνούς Δικαίου, προκειμένου να άρει τα παράνομα αποτελέσματα που προκάλεσε η τουρκική εισβολή και κατοχή το 1974, σύμφωνα με τα σχετικά ψηφίσματα των ΗΕ.

2.Γεωπολιτικά συνάδει με τα Δυτικά συμφέροντα, δεδομένου ότι τυχόν έμμεσος ή άμεσος έλεγχος της Κύπρου από την αυτονομημένη και επαμφοτερίζουσα Τουρκία, αποσταθεροποιεί την ευρύτερη περιοχή της Α. Μεσογείου, θίγοντας επιπλέον ζωτικά συμφέροντα Δυτικότροπων κρατών της περιοχής όπως το Ισραήλ και η Αίγυπτος.

3.Η Ελλάς και η Κύπρος ως ανεξάρτητα και ευνομούμενα κράτη οφείλουν να προασπίζουν τα εθνικά ζωτικά τους συμφέροντα, όταν μάλιστα αυτά παραβιάζονται κατά τρόπο προκλητικό, αυθαίρετο και πλήρως αντιτιθέμενο προς θεμελιώδεις κανόνες του Διεθνούς Δικαίου.

Η λύση «απελευθέρωση της Κύπρου» δεν είναι απλή. **Εδάφη που έχουν κατακτηθεί στρατιωτικά δεν ανακτώνται με ακαδημαϊκή, νομική ή διεθνολογική επίκληση παραγράφων και εδαφίων του Διεθνούς Δικαίου και ψηφισμάτων του ΟΗΕ αλλά μόνο με στρατιωτική απάντηση.** Η ιστορική εμπειρία διδάσκει ότι ουδέν ξένο κράτος ή Διεθνής Οργανισμός πρόκειται να συνδράμει στρατιωτικά (στα πρώτα τουλάχιστον στάδια) το εθνικό αυτό εγχείρημα το οποίο θα πρέπει να στηριχθεί εξ ολοκλήρου στην αυτοβοήθεια.

Η ανωτέρω λύση δεν βασίζεται σε ουτοπικό, φιλοπόλεμο υπερπατριωτισμό συνοδευόμενο από ημέτερη στρατιωτική πρωτοβουλία αλλά στην διαπίστωση ότι βάσει των εκτός Διεθνούς Δικαίου τουρκικών επεκτατικών επιδιώξεων (Κύπρος, Θράκη, Αιγαίο, Γαλάζια Πατρίδα, Γκρίζες ζώνες, θαλάσσιες ζώνες κ.λπ.) οι ελληνοτουρκικές σχέσεις χαρακτηρίζονται εμφανώς ως παίγνιο μηδενικού αθροίσματος (η ζημία του ενός καθίσταται κέρδος του άλλου) με ανυπαρξία λύσεων τύπου win-win. Όσο ο αναθεωρητισμός της Τουρκίας παραμένει αμετάβλητος, η πιθανότητα μίας στρατιωτικής αναμετρήσεως δεν είναι αμελητέα, εκτός εάν ο ελληνισμός έχει επιλέξει εκ προοιμίου τον κατευνασμό, με αναίμακτη σταδιακή εκχώρηση κυριαρχίας και κυριαρχικών δικαιωμάτων (ο κατευνασμός απλώς μεταθέτει χρονικά την σύγκρουση ή ενισχύει την δορυφοροποίηση). Η πραγματικότητα αυτή πρέπει να εμπεδωθεί από την ελληνική και κυπριακή κοινωνία και η πιθανότητα στρατιωτικής συγκρούσεως να γίνει αποδεκτή ως μια δυσάρεστη αλλά ενδεχόμενη εξέλιξη. Η σύγκρουση αυτή δυνατόν να λάβει χώρα στο πλαίσιο αντιμετωπίσεως μίας επεκτατικής τουρκικής ενέργειας στην Κύπρο ή μίας τουρκικής απόπειρας δημιουργίας τετελεσμένων ανά την ελλαδική επικράτεια. Μία τέτοια συγκυρία θα πρέπει να βρει Ελλάδα και Κύπρο έτοιμες στρατιωτικά, διαφορετικά η επιθυμητή «απελευθέρωση της Κύπρου» πιθανόν να έχει αντίστροφα και μοιραία αποτελέσματα.

Η «απελευθέρωση της Κύπρου», απαιτεί τις ακόλουθες στρατιωτικές προϋποθέσεις δυνατοτήτων, οι οποίες θα πρέπει να ισχύουν ταυτόχρονα:

1.Οι κυπριακές και ελλαδικές δυνάμεις επί της νήσου δύνανται να αντιμετωπίσουν επιτυχώς τις αντίστοιχες εχθρικές.

2.Η αεροναυτική ισχύς Ελλάδος και Κύπρου δύναται να απαγορεύσει την ενίσχυση της Κύπρου με εχθρικό στρατιωτικό προσωπικό και υλικό.

3.Οι ελληνικές ΕΔ αντιμετωπίζουν επιτυχώς τις τουρκικές ΕΔ, σε ολόκληρη την επικράτεια και εξουδετερώνουν τον σχεδιασμό τους.

4.Οι ελληνικές ΕΔ επιτηρούν αξιόπιστα τα βόρεια σύνορα της χώρας και αντιμετωπίζουν επιτυχώς κάθε σχετικό θέμα ασφαλείας.

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις αποτελούν και ένα ακριβές κριτήριο ελέγχου (self test) των απαιτουμένων δυνατοτήτων των ΕΔ Ελλάδος και Κύπρου (ποσοτική και ποιοτική επάρκεια σε μονάδες, συστήματα, υλικό, προσωπικό, υποστήριξη, Δομή Διοικήσεως, τεχνολογία, εκπαιδευμένη εφεδρεία κ.λπ.), προκειμένου να αποφεύγονται οι «βολικές» αοριστολογίες (π.χ. διαθέτουμε ισχυρές ΕΔ, διαθέτουμε αποτρεπτικές ΕΔ κ.λπ.) οι οποίες απλώς συγκαλύπτουν σοβαρές πολιτικές παραλήψεις και αντιλήψεις ετών. Επισημαίνεται ότι ακόμη και η σχετική πλήρωση των προϋποθέσεων αυτών δεν εγγυάται εκ των προτέρων την νίκη αλλά θέτει την βάση μίας νίκης με αποδεκτό βαθμό ρίσκου. Η ταχεία υλοποίηση των ανωτέρω στρατιωτικών προϋποθέσεων, η οποία χρήζει ειδικής αναλύσεως, απαιτεί τολμηρές και έξυπνες τομές (για επιχειρήσεις του αύριο και όχι του χθες) και επιβάλλει στενή σύμπραξη Ελλάδος και Κύπρου, εκ νέου ενεργοποίηση στον κατάλληλο χρόνο του Ενιαίου Αμυντικού Δόγματος Ελλάδος και Κύπρου, κατάλληλη διαμόρφωση της κοινής γνώμης, τεχνολογική αμυντική αξιοποίηση των συμμάχων κ.λπ..

Βάσει των προϋποθέσεων/κριτηρίων αυτών καθίσταται δυσχερής η αιτιολόγηση της μειώσεως της θητείας στην Κύπρο (αντί να στρατεύονται και οι γυναίκες) ή της αγοράς μερικών περιπολικών σκαφών (50 σχεδόν έτη μετά την εισβολή) ή μερικών μόλις UAV's κ.λπ.. Αντιστοίχως η Ελλάς με την προβληματική αμυντική βιομηχανία, όφειλε να έχει αναδείξει σε θεμελιώδη πυλώνα αναπτύξεως την αμυντική τεχνολογία και να μην έπεται των γεγονότων ψάχνοντας ακόμη για τις Φρεγάτες που θα αντικαταστήσουν στο τέλος της δεκαετίας τις υπέργηρες Φρεγάτες τύπου «ΕΛΛΗ». Εκφράσεις του τύπου «θα το ρισκάρουμε» (ή αντιστοίχως στην Κύπρο «ευτυχώς που δεν είμαστε εξοπλισμένοι») καταδεικνύουν δυστυχώς την απόσταση που χωρίζει την πολιτική βούληση από την γεωπολιτική πραγματικότητα.

Έως ότου εκπληρωθούν με ταχείες διαδικασίες οι ανωτέρω στρατιωτικές προϋποθέσεις, η Ελλάς, κερδίζοντας χρόνο, δύναται να αποφύγει το διεθνές «blame game» παραμένοντας στην λύση της ΔΔΟ - υπό την αμυδρή ελπίδα μιας τουρκικής συμπλεύσεως με το Διεθνές Δίκαιο -αλλά υπό τις αδιαπραγμάτευτες και νόμιμες «κόκκινες γραμμές» που προαναφέρθηκαν και οι οποίες με βεβαιότητα αναμένεται ότι θα απορριφθούν από την τουρκική πλευρά.

Η εξωτερική εξισορρόπηση μέσω πλέγματος στρατηγικών συνεργασιών και συμμαχιών ενισχύει ιδιαίτερα τον ελληνισμό Ελλάδος και Κύπρου. Στο πλαίσιο αυτό κρίνονται ως απόλυτα θετικές οι στρατηγικού επιπέδου σχέσεις Ελλάδος και ΗΠΑ, οι στρατηγικές συνεργασίες Ελλάδος και Κύπρου με την Γαλλία, το Ισραήλ, την Αίγυπτο, τα ΗΑΕ, την Σ. Αραβία κ.λπ. Οι εν λόγω σχέσεις και συνεργασίες θα πρέπει να διευρυνθούν περαιτέρω με έμφαση στην αμυντική τεχνολογία, τεχνογνωσία, αμυντική βιομηχανία και ει δυνατόν σε αμοιβαία αμυντική συνδρομή. Προς την κατεύθυνση αυτή θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να αξιοποιηθεί κατάλληλα και η ελληνική ομογένεια. Ταυτόχρονα η Ελλάς και η Κύπρος θα πρέπει να αξιοποιήσουν στο έπακρο την ιδιότητά τους ως μέλη της ΕΕ απαιτώντας την ενεργό συμμετοχή της στις σχετικές διαπραγματεύσεις και συνδέοντας το Κυπριακό με την Ευρωτουρκική ατζέντα. Επιπλέον η Ελλάς να εμπλακεί δυναμικά στις εξελίξεις της Λιβύης και των Βαλκανίων. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να είναι γνωστά τα όρια συνδρομής των συμμάχων και διεθνών συνεργατών. Η ιστορική εμπειρία δεν επιτρέπει να επενδύονται υπέρμετρες και επισφαλείς ελπίδες σε «από μηχανής Θεούς», σε βάρος της αυτοβοήθειας. Εξ άλλου η κατά το δυνατόν αμυντική αυτονομία, προσδίδει στην χώρα ειδικό βάρος στο πλαίσιο των συμμαχιών της και επηρεάζει ανάλογα την στάση των συμμάχων.

Θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι η προτεινόμενη λύση «απελευθέρωση της Κύπρου» δεν υιοθετεί την πάση θυσία στρατιωτική σύγκρουση αλλά την στρατιωτική ετοιμότητα ώστε όταν και εάν επέλθει μία συγκρουσιακή συγκυρία (ισχυρή πιθανότητα), η Ελλάς να διασφαλίσει τα εθνικά της συμφέροντα και να μην συνεχίσει την πρακτική των μνημοσύνων για «χαμένες πατρίδες», καθ' όσον δεν έχει πλέον την πολυτέλεια περαιτέρω εθνικής συρρικνώσεως. Εξ άλλου οι στρατιωτικές προϋποθέσεις δυνατοτήτων που ετέθησαν ανωτέρω λειτουργούν ταυτοχρόνως αποτρεπτικά απομακρύνοντας μία στρατιωτική σύγκρουση και προσδίδοντας αξιοπιστία και ισοτιμία στην διπλωματία μας ώστε να διαπραγματευθεί άνευ πιέσεων. Πάντα η Ελλάς θα προσβλέπει σε μία πραγματικά βιώσιμη λύση του Κυπριακού, ως αποτέλεσμα καλόπιστων διαπραγματεύσεων αλλά συγχρόνως θα πρέπει να έχει την διπλωματική ετοιμότητα, την στρατιωτική δυνατότητα και κυρίως την πολιτική βούληση, να εκμεταλλευθεί τα εκάστοτε «στρατηγικά παράθυρα ευκαιρίας».

Η γεωπολιτική αξία της Κύπρου είναι καθοριστικής σημασίας για την Ελλάδα. Η υποχρέωση προασπίσεως της Κύπρου ενέχει πατριωτική, ηθική, νομική και ρεαλιστική διάσταση. Οι πολιτικοστρατιωτικές εξελίξεις στην Κύπρο δεσμεύουν το σύνολο των εξελίξεων στον Ελλαδικό χώρο. Άμεση ή έμμεση απώλεια της Κύπρου ισοδυναμεί με δεύτερη Μικρασιατική καταστροφή. Εάν Ελλάς και Κύπρος επιθυμούν ευνοϊκή λύση κυπριακού, πληρούσα τα εθνικά ζωτικά συμφέροντα, θα πρέπει οι πολιτικές ηγεσίες διαπνεόμενες από το ρητό «Κυβερνάν εστί προβλέπειν», να συμφωνήσουν διακομματικά το «δέον γενέσθαι», παρακάμπτοντας έτσι το όποιο πολιτικό κόστος. Η λύση αυτή περνά μέσα από την εκπλήρωση των προαναφερθέντων στρατιωτικών προϋποθέσεων τις οποίες η γεωγραφία και η σύγχρονη τεχνολογία καθιστούν εφικτές. Οιαδήποτε άλλη εκδοχή επιλογών, απαλλαγμένη από εξωραϊστικά περιτυλίγματα, οδηγεί δυστυχώς σε δυσοίωνες προοπτικές, οι οποίες στην καλύτερη περίπτωση καταλήγουν σε προσωρινή βιωσιμότητα υψηλού ρίσκου και στην χειρότερη περίπτωση σε εθνική συρρίκνωση.

Οι αποφάσεις ανήκουν στις πολιτικές ηγεσίες αλλά και στον ελληνικό και κυπριακό λαό.

14 – Ιουνίου – 2021

Μεταναστευτικό: Το ζήτημα της εθνολογικής αλλοίωσης

Της Δρος Άννας Κωνσταντινίδου*

Η Δανία θα χρησιμοποιήσει μία τρίτη χώρα ως (προσωρινό) χώρο εγκατάστασης των μεταναστευτικών ομάδων, μέχρι να αποπερατώνεται η ταυτοποίηση στοιχείων των πληθυσμών αυτών για τη μη ή όχι εγκατάσταση στο δανέζικο περιβάλλον.

Αυτήν την στιγμή, τα ελληνικά νησιά (για να μην πούμε για την ηπειρωτική Ελλάδα) έχουν μετατραπεί σε απέραντες κατασκηνώσεις των μεταναστευτικών ομάδων, μία κατάσταση που σε λίγα χρόνια, είναι δεδομένο, ότι θα αποβεί μοιραία στην εθνολογική αλλοίωση της ελληνικής ταυτότητας.

Από την άλλη πλευρά, τα Σκόπια είναι ένα κρατίδιο που λόγω της πλουραλιστικής εθνολογικά και θρησκευτικά ταυτότητάς του, είναι ένας χώρος που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως χώρος εγκατάστασης των μεταναστευτικών πληθυσμών, μέχρι να κριθούν «κατάλληλοι» για τη μετάβασή τους στα ευρωπαϊκά περιβάλλοντα. Το περσινό καλοκαίρι είχα αναφερθεί ξανά στο συγκεκριμένο ζήτημα αλλά υπήρχε ο σχολιασμός ότι θα ήταν επικίνδυνη μία τέτοια προοπτική για την Ελλάδα και λόγω των Αλβανών.

Αυτήν την στιγμή τα Σκόπια είναι ένα κρατίδιο που είναι τρωτό πολιτειακά από κάθε άποψη, κι αυτό το γνωρίζουν όλες οι χώρες. Χωρίς την υποστήριξη, οικονομική και στρατιωτική (ακόμα και τώρα που είναι νατοϊκή χώρα) αναπτυγμένων κρατών, το συγκεκριμένο πολιτειακό μόρφωμα καθίσταται επιρρεπές σε οποιοδήποτε κράτος ή ιδιώτη το ενισχύσει οικονομικά. Οι συνεχείς εκλογικές διαδικασίες υποδηλώνουν την τρωτότητα του πολιτειακού κατεστημένου. Στα Σκόπια κατοικούν Σλάβοι, αλβανόφωνοι, τουρκόφωνοι και Ρομά.

Η Τουρκία μέσω των αλβανοφώνων και των μεντρεσέδων (καθιδρύματα) έχει εισχωρήσει για τα καλά στο συγκεκριμένο περιβάλλον, μετατρέποντάς το σε θύλακα των επιδιώξεών της στην ευρύτερη περιοχή, ενώ ο βουλγαρισμός είναι ένα στοιχείο που και αυτό δεν πρέπει να περνάει απαρατήρητο από την Ελλάδα (παρόλο που η Βουλγαρία είναι συμμαχική χώρα και εταίρος μας στην ΕΕ).

Με στρατιωτική εποπτεία, όπως γίνεται κατά τη διάρκεια των ειρηνευτικών αποστολών με την εγκατάσταση νατοϊκών ομάδων στις περιοχές που θα εγκαθίστανται προσωρινά οι μετανάστες μέχρι την ολοκλήρωση της ταυτοποίησής τους και επίσης με χρηματική ενίσχυση από την ΕΕ, το σκοπιανό περιβάλλον θα είναι, θεωρώ, περισσότερο ελεγχόμενο και περισσότερο ασφαλές για τις βαλκανικές (όλες ανεξαίρετα) χώρες και κυρίως για την Ελλάδα με την οποία φέρει σύνορα.

Μήπως αυτές τις ομάδες που επιζητούν μία καλύτερη τύχη στα ευρωπαϊκά περιβάλλοντα, είναι προτιμότερο να τις έχουμε έξω από τα σύνορα μας παρά μέσα σε αυτά; Γιατί, η Ελλάδα δεν πρέπει να φοβάται τον Τούρκο, αλλά το μόνο που πρέπει να φοβάται, είναι την εθνολογική αλλοίωσή της. Η εποίκηση είναι το πρόβλημα.

Φυσικά, κάποιοι θα αντιτείνουν ότι οι Ευρωπαίοι και κυρίως οι Γερμανοί δεν θα δεχθούν κάτι τέτοιο. Θεωρώ ότι αυτό είναι μία αυθαίρετη διαπίστωση, ενώ οι μεταναστευτικές πρωτοβουλίες σε θεσμικό επίπεδο που έχει αναλάβει η Ένωση μετά το 2016, φαίνονται ότι δεν αποδίδουν τα βέλτιστα αποτελέσματα, πόσω μάλλον για τα κράτη που είναι πρώτες χώρες αποδέκτες μεταναστών.

Όμως, όταν η Δανία αυτήν την στιγμή είναι ένα πρώτο παράδειγμα, επιπλέον δε, οι «εθνικισμοί» στα Βαλκάνια (έχει αποδεχτεί πολιτικά και ιστορικά) δεν συμφέρουν κανέναν, πόσω δε μάλλον τα ευρωπαϊκά κράτη, και τη δεδομένη περίοδο έχει αρχίσει ένας αναβρασμός από τη Σερβία, η εγκατάσταση νατοϊκών ομάδων με το έρεισμα επιτήρησης των μεταναστευτικών ομάδων, ως αρωγή στο σκοπιανό κρατίδιο, αυτομάτως ενδυναμώνει την παρουσία της Δύσης και της Ευρώπης στο συγκεκριμένο περιβάλλον. Και τα πράγματα είναι ακόμα πιο διαχειρίσιμα, γιατί ας μην ξεχνάμε, ότι η Αλεξανδρούπολη καθίσταται μία περιοχή ιδιαίτερα μεγάλου ενδιαφέροντος για τις ΗΠΑ.

04/06/2021

https://geopolitics.iisca.eu/?p=27974

*Η ΔρΆννα Κωνσταντινίδου είναι Ιστορικός- Διεθνολόγος, Διδάκτωρ Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικής Επιστήμης της Νομικής Σχολής ΑΠΘ, ερευνήτρια της ίδιας Σχολής, Εξωτερική Συνεργάτιδα της Ανώτατης Διακλαδικής Σχολής Πολέμου και μέλος και ερευνήτρια του Ελληνικού Ινστιτούτου Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.).

Χωρίς γεωπολιτική ενηλικίωση οι εξοπλισμοί είναι στείροι

Του καθηγητού Κωνσταντίνου Γρίβα

Η απροκάλυπτη χρήση ισχύος εκ μέρους της Τουρκίας στην κυπριακή ΑΟΖ με σκοπό να επιβάλει όχι μόνο τις παράνομες έρευνες, αλλά και παράνομες γεωτρήσεις, δεν ήταν απλή πρόκληση. Είχε σκοπό και εν μέρει κατάφερε να ακρωτηριάσει τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας ώστε να πάψει να θεωρείται κανονικό κράτος. Το ίδιο έπραξε και εναντίον δυνάμει ελληνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων στην Ανατολική Μεσόγειο με το παράνομο τουρκολιβυκό μνημόνιο και τις εξίσου παράνομες έρευνες του Oruc Reis. Χωρίς γεωπολιτική ενηλικίωση, ο Ελληνισμός είναι καταδικασμένος σε υποχώρηση.

Στην πραγματικότητα, η Κυπριακή Δημοκρατία δέχθηκε τη δεύτερη μετά την εισβολή μεγάλης κλίμακας επίθεση που απειλεί την κρατική της υπόσταση. Αυτό που συμβαίνει στην Κύπρο αποτελεί μια από τις σοβαρές επιθέσεις εναντίον ανεξάρτητου κράτους μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Όσο πιο σύντομα το κατανοήσουμε τόσο καλύτερα για τον Ελληνισμό. Κι αυτό, επειδή τόσο το κυπριακό όσο και το ελλαδικό σύστημα εξουσίας είναι βυθισμένα σε μια ληθαργική "ψυχραιμία". Δεδομένων των τουρκικών προκλήσεων, αναρωτιέται κανείς τι περισσότερο πρέπει να γίνει για να χάσουν την "ψυχραιμία" τους.

Αθήνα και Λευκωσία δείχνουν να προσμένουν πως κάποιος τρίτος θα έλθει για να βάλει την Τουρκία στη θέση της. Όμως, αυτή είναι μια μάλλον ανεδαφική ελπίδα. Όπως ο γράφων έχει υποστηρίξει σε παλαιότερο άρθρο του, οι ΗΠΑ έχουν κάνει μια τεράστια γεωπολιτική επένδυση στην Τουρκία, η σημασία της οποίας έχει μεγαλώσει και δεν έχει μικρύνει τα τελευταία χρόνια. Κι αυτό, λόγω της μετάλλαξης του "βαθέος εσωτερικού" της Ευρασίας που προκαλεί η ανάπτυξη του κινεζικού "Δρόμου του Μεταξιού" (One Belt One Road).

Γι' αυτόν και για άλλους λόγους, το πιθανότερο είναι ότι η Ουάσιγκτον, στον ορατό χρονικό ορίζοντα ναι μεν θα πιέζει την Άγκυρα, αλλά θα αποφύγει να συγκρουστεί μετωπικά μαζί της. Αν η προσμονή σε μια αμερικανική αποφασιστική παρέμβαση υπέρ των ελληνικών συμφερόντων είναι ανεδαφική, η πίστη στην ευρωπαϊκή στήριξη αγγίζει τα όρια της αυτοτύφλωσης. Η ΕΕ ως σύνολο στερείται ολοκληρωτικά των δομών που θα της επέτρεπαν να λειτουργήσει αποφασιστικά υπέρ της Κύπρου και της Ελλάδας, ακόμη και αν το ήθελε. Πολύ περισσότερο που δεν το θέλει, αφού πολλά κράτη-μέλη, με πρώτη τη Γερμανία, είναι και απρόθυμα και αδύναμα να προσφέρουν κάτι καλύτερο από λεκτική συμπαράσταση.

Η μετάλλαξη του Δικαίου της Θάλασσας

Ούτε, όμως, η Αίγυπτος ή το Ισραήλ θα στηρίξουν αποφασιστικά την Κύπρο. Ναι μεν έχουν επενδύσει σε μια συμμαχία με τη Λευκωσία, πλην όμως πολύ δύσκολα θα έπαιρναν την απόφαση να εμπλακούν σε επικίνδυνη πολεμική σύγκρουση με την Τουρκία για να σώσουν την Κύπρο, τη στιγμή μάλιστα που η ίδια δεν κάνει τίποτε για να σώσει τον εαυτό της. Ακόμη πιο ανεδαφική είναι η άποψη ότι επειδή η Τουρκία παραβιάζει με ωμό τρόπο το Διεθνές Δίκαιο, η Κύπρος, με κάποιον τρόπο, θα δικαιωθεί. Όμως, όπως ο γράφων έχει υποστηρίξει και σε παλαιότερο άρθρο του, το Δίκαιο της Θάλασσας είναι μια δυναμική έννοια που διαρκώς εξελίσσεται και όχι μια παγιωμένη κατάσταση.

Η νέα φάση του ανταγωνισμού χερσαίων και ναυτικών δυνάμεων στην περιφέρεια της Ευρασίας, που αναμένεται να αποτελέσει τον βασικό παράγοντα διαμόρφωσης του διεθνούς συστήματος τα επόμενα χρόνια, οδηγεί χώρες όπως η Κίνα, η Ρωσία, η Ινδία, η Βραζιλία, αλλά και οι ΗΠΑ, σε μια εξαιρετικά διευρυμένη αντίληψη των κυριαρχικών τους δικαιωμάτων στις θαλάσσιες περιοχές γύρω από αυτές και στην επιβολή των θέσεών τους στις μικρότερες χώρες.

Οι τελευταίες, ακόμη και αν δικαιωθούν στα διεθνή δικαστήρια, όπως έγινε με τις Φιλιππίνες, βλέπουν ότι η δικαίωσή τους μένει στα χαρτιά. Η πειρατική συμπεριφορά της Τουρκίας, λοιπόν, δεν είναι προϊόν της "παράνοιας" του Ερντογάν. Αποτελεί στοιχείο της δηλωμένης και μακρόπνοης στρατηγικής της Άγκυρας να εξελιχθεί σε έναν ανεξάρτητο πόλο ισχύος του διαμορφούμενου πολυπολικού διεθνούς συστήματος.

Η γεωπολιτική ενηλικίωση της Ελλάδας

Εν κατακλείδι λοιπόν, κανείς δεν πρόκειται να έλθει να σώσει ούτε την Κυπριακή Δημοκρατία, ούτε την Ελλάδα. Αν θέλουν να σωθούν και να μην οδηγηθούν σε γεωπολιτική απομείωση, που σε βάθος χρόνου θα μπορούσε να οδηγήσει και σε γεωπολιτική εξάλειψη, πρέπει να επενδύσουν στον εαυτό τους και στην άρρηκτη εθνική σχέση τους. Η Τουρκία δεν είναι ανίκητη. Σε κανένα επίπεδο. Η ισχύς της συμβαδίζει με δομικές αδυναμίες, αντιφάσεις και προβλήματα, ενώ οι φιλοδοξίες της προκαλούν αντιζηλίες, αντιπαλότητες και ανταγωνισμούς με πολλές χώρες, που την αποδυναμώνουν.

Η αντιμετώπιση της τουρκικής απειλής πρέπει να εδράζεται σε έναν πυρήνα αποτρεπτικής στρατιωτικής ισχύος. Αυτό ακούγεται εξοργιστικά κωμικό σε όσους έχουν επιβάλλει στον εαυτό τους την άποψη ότι η Κύπρος δεν έχει την παραμικρή πιθανότητα σε περίπτωση στρατιωτικής εμπλοκής με την Τουρκία. Υπό προϋποθέσεις, κάτι τέτοιο δεν ισχύει. Και η βασικότερη προϋπόθεση είναι η ενιαία αμυντική ομπρέλα με την Ελλάδα.

Οι εξελίξεις στον χώρο της στρατιωτικής τεχνολογίας, τέχνης και επιστήμης επιτρέπουν πλέον σε μικρές χώρες, όπως είναι η Κύπρος, να αναπτύξουν πλέγματα αντιπρόσβασης και άρνησης περιοχής (A2 / AD). Τα προϊόντα της λεγόμενης "Πυραυλικής Επανάστασης" επιτρέπουν την ανάπτυξη φθηνών πυραυλικών συστημάτων μεγάλου βεληνεκούς που μπορούν να προσβάλουν πολεμικά πλοία σε μεγάλες αποστάσεις από τις ακτές, στο πλαίσιο δικτυοκεντρικών αρχιτεκτονικών μάχης.

Το πρώτο και σημαντικότερο, όμως, είναι τόσο η Λευκωσία όσο και η Αθήνα να αφήσουν πίσω τους την παιδική περίοδο αναφορικά με την υψηλή στρατηγική και να πάψουν να πιστεύουν σε καλοκάγαθους γίγαντες που θα έλθουν για να τις σώσουν. Η μόνη λύση είναι να επενδύσουν από κοινού στον εαυτό τους, χωρίς ηττοπάθεια και χωρίς μεταφυσική ανάγνωση της ισχύος και των δυνατοτήτων της Τουρκίας. Όταν αυτό επιτευχθεί θα μπορούμε να αρχίσουμε να μιλάμε για ρεαλιστική χάραξη εξωτερικής πολιτικής, καθώς και για διαμόρφωση αποτρεπτικών στρατηγικών έναντι του τουρκικού επεκτατισμού.

Μία σύγχρονη μορφή Γενοκτονίας στην βόρεια Συρία: Η Τουρκία έκοψε και το νερό στους Κούρδους…

Του Παναγιώτη Στ. Μπαλακτάρη*

Η μία από τις ανιψιές μου, που πηγαίνει στο Νηπιαγωγείο, ρωτήθηκε από την νηπιαγωγό της σε τι μας χρησιμεύει το νερό. Το μικρό «σαΐνι» έδωσε την κατάλληλη απάντηση: «για να πίνουμε, να πλενόμαστε και να ποτίζουμε τα λουλούδια μας, κυρία!».

Τα μικρά παιδιά μαθαίνουν τα πάντα εμπειρικά. Και η γνώση του πόσο πολύτιμο είναι το νερό στον άνθρωπο πηγάζει από όσα βιώνουν πρωτίστως στο σπίτι και ύστερα στο σχολείο.

Βέβαια, την χρησιμότητα του νερού την ζουν κυριολεκτικά στο πετσί τους και εκατοντάδες εκατομμύρια δύστηνα παιδιά παγκοσμίως, επειδή δεν έχουν πρόσβαση σε πόσιμο νερό ή και σε καθόλου. Και τούτο σε κάποιες περιπτώσεις οφείλεται σε φυσικές καταστροφές ή στις περιβαλλοντικές συνθήκες, ενώ σε άλλες η έλλειψη του νερού προκαλείται από ανθρώπινο χέρι.

• Μία τέτοια περίπτωση παρατηρείται και στην βόρεια Συρία. Τα εδάφη της Αυτόνομης Διοίκησης της Βόρειας και Ανατολικής Συρίας παραμένουν άνυδρα με αποκλειστική υπαιτιότητα της Τουρκίας. Σε εκείνη την περιοχή όλα αρδεύονται από τον ποταμό Ευφράτη και ειδικά το κουρδικό καντόνι της Χάσακα λαμβάνει πόσιμο νερό από τον ποταμό Αλούκ.

Ωστόσο, η Τουρκία κατά παράβαση των διεθνών συμβάσεων, εργαλειοποιεί το νερό με σκοπό να προκαλέσει ανθρωπιστική κρίση. Και μάλιστα με χαρακτηριστικά της Γενοκτονίας. Είναι, άλλωστε, γνωστό ότι η Γενοκτονία δεν διαπράττεται μόνο δια των όπλων. Ίσα ίσα που είναι πιο αποτελεσματική όταν τελείται κρυφίως και με μέσα πρόκλησης ανθρωπιστικής καταστροφής.

Το τουρκικό καθεστώς, λοιπόν, αφενός έχει μειώσει την ροή του Ευφράτη και αφετέρου είναι υπαίτιο, κατά τα φαινόμενα, και για την βλάβη στον Σταθμό του Ύδατος του Αλούκ. Όσον αφορά στα ύδατα του Ευφράτη, μεταξύ Συρίας και Τουρκίας υφίσταται μια άτυπη συμφωνία από το μακρινό 1987, με την οποία η Άγκυρα εγγυάτο να αφήνει μια ελάχιστη ποσότητα υδάτων, η οποία ανέρχεται στα 15,75 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα ετησίως.

Όμως εδώ και 125 ημέρες σημειώνεται συνεχής διακοπή ύδρευσης, η οποία μπορεί να φτάσει σε τέτοιο σημείο έλλειψης που αγγίζει το «νεκρό επίπεδο».

Συγχρόνως, το πρόβλημα στον Σταθμό Ύδατος του Αλούκ έχει προκύψει από τις 12 Απριλίου. Έπαψε να λειτουργεί, εξαιτίας πυρκαγιάς στον ηλεκτρικό υποσταθμό της Ντερμπασίγια, ο οποίος είναι η βασική πηγή ηλεκτρισμού για τον Σταθμό του Αλούκ. Το περιστατικό αυτό είναι το 23ο καταγεγραμμένο από τον Νοέμβριο του 2019. Δύσκολα φυσικά ο αντικειμενικός παρατηρητής θα απέδιδε τις πυρκαγιές αυτές στην τάση του ρεύματος.

Η εκ των ανωτέρω προκληθείσα έλλειψη ύδατος δημιουργεί προβλήματα επιβίωσης στους κατοίκους της Αυτόνομης Διοίκησης της Βόρειας και Ανατολικής Συρίας. Δεν έχουν πόσιμο νερό, οι καλλιέργειες μένουν απότιστες με αποτέλεσμα την αδυναμία παραγωγής αγροτικών προϊόντων και οι συνθήκες προσωπικής υγιεινής δεν πληρούν τις στοιχειώδεις προϋποθέσεις.

• Έτσι, είναι ορατό το ενδεχόμενο να ενσκήψουν επιδημίες ασθενειών πλέον του υπαρκτού και άμεσου φόβου για ανεξέλεγκτη διάδοση του νέου κορονοϊού. Επιπροσθέτως, η έλλειψη ύδατος συνεπάγεται και κρίση ηλεκτρισμού. Γενικώς, ένα απάνθρωπο πισωγύρισμα σε πρωτόγονη κατάσταση.

Η βαρύνουσα προσοχή της Ευρώπης δεν είναι στραμμένη στα παραπάνω τραγικά γεγονότα. Και απομένουν μόνοι τους οι πάμπτωχοι κάτοικοι των περιοχών αυτών να αγωνίζονται ενάντια σε ένα κράτος 83 εκατομμυρίων. Επειδή, δε, δεν οργανώνουν διαδηλώσεις και διαμαρτυρίες υπό τα φώτα της επικαιρότητας, λίγοι στην ήπειρό μας είναι γνώστες των συμβάντων.

Καλώς πράττουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διαρκώς διεκδικούμε καλύτερες συνθήκες ζωής για όσους καλύπτονται γεωγραφικά από το πέπλο προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Εχθρός του καλού είναι το καλύτερο. Ωστόσο, δεν έχουμε την πολυτέλεια να αγνοούμε τον αγώνα επιβίωσης που δίνουν εκείνοι ιδίως οι οποίοι συγκίνησαν την διεθνή κοινή γνώμη στον πόλεμο κατά του ISIS, Άραβες και Κούρδοι.

Ο ανθρωπισμός δεν μετριέται με την δυνατότητα προβολής, αλλά με την ουσία.

*Δικηγόρος, μέλος ΕΛΙΣΜΕ
Πηγή: https://hellasjournal.com/

Πως το Anadolu μπορεί να γίνει από "υπερόπλο" αχίλλειος πτέρνα των Τούρκων

Του καθηγητού Κωνσταντίνου Γρίβα

Το υβριδικό πλοίο (μίνι-αεροπλανοφόρο/ελικοπτεροφόρο) αμφίβιων επιχειρήσεων TCG Anadolu μπορεί να μην είναι ανίκητο, αλλά είναι εξαιρετικά επικίνδυνο για την Ελλάδα. Υπάρχουν, ωστόσο, αντίδοτα που μπορούν να το μετατρέψουν από κίνδυνο σε αχίλλειο πτέρνα της Τουρκίας και συνακόλουθα να ενισχύσουν την ελληνική αποτρεπτική στρατηγική. Αυτό βέβαια υπό την προϋπόθεση ότι η Ελλάδα θα αποκτήσει ρεαλιστικές ικανότητες προσβολής του σε περίπτωση πολεμικής σύγκρουσης.

Το σκάφος αυτό είναι τόσο σημαντικό που η καταστροφή του θα είχε μεγάλες συνέπειες για την Τουρκία, ιδιαίτερα δε όσον αφορά το γόητρό της. Άλλωστε, ένας βασικός λόγος που το απέκτησε είναι για να ενισχύσει το κύρος της. Τα αεροπλανοφόρα έχουν ιδιαίτερα μεγάλη συμβολική και σημειολογική σημασία στη διεθνή "πασαρέλα" ισχύος. Η Τουρκία, που διεκδικεί ρόλο Δύναμης ευρασιατικής εμβέλειας, χρειάζεται παρόμοια όπλα-σύμβολα. Όμως, όσον αφορά τις πραγματικές ικανότητες, οι διεθνείς τάσεις δεν ευνοούν τη δράση των πλοίων επιφανείας σε κλειστές θάλασσες.

Με τον όρο κλειστές θάλασσες δεν αναφερόμαστε μόνο σε αρχιπελαγικές δομές όπως αυτή του Αιγαίου. Ήδη σήμερα, θαλάσσιες εκτάσεις όπως είναι η Νότιος Σινική Θάλασσα έχουν καταστεί εξαιρετικά ανθυγιεινά μέρη για μεγάλα πλοία επιφανείας κι αυτό αναμένεται να συμβεί την τρέχουσα δεκαετία και στην Ανατολική Μεσόγειο. Ο συνδυασμός νέων τορπιλών μεγάλου βεληνεκούς (ελπίζουμε ότι το ελληνικό Ναυτικό θα τις αποκτήσει σύντομα) και του αναερόβιου συστήματος πρόωσης (AIP) των ελληνικών υποβρυχίων Type 214 "Παπανικολής" και "Ωκεανός" αποτελούν θανάσιμη απειλή για το Anadolu σε ολόκληρη την Ανατολική Μεσόγειο.

Επίθεση από Ιόνιο;

Παρεμπιπτόντως, οι απόψεις ότι το Anadolu θα απειλήσει την Ελλάδα εκ δυσμών ευρισκόμενο στο Ιόνιο ή την Αδριατική μπορούν να δεχθούν αρκετή κριτική. Καταρχάς, όπως είπαμε, σε οποιοδήποτε σημείο της Ανατολικής Μεσογείου το πλοίο μπορεί να γίνει στόχος των ελληνικών υποβρυχίων. Φυσικά, αναμένεται να έχει ανθυποβρυχιακή προστασία, η οποία όμως πολύ δύσκολα μπορεί να είναι αποτελεσματική στον συνδυασμό των τορπιλών μεγάλου βεληνεκούς και του συστήματος αναερόβιας πρόωσης ικανοτήτων stealth των ελληνικών υποβρυχίων.

Επιπροσθέτως, θα ήταν αυτοκτονικό για το Anadolu και για τα πλοία συνοδείας του να βρεθούν τόσο μακριά από την προστατευτική ομπρέλα της τουρκικής Αεροπορίας. Οι περιορισμένες αντιαεροπορικές ικανότητες των σημερινών τουρκικών πολεμικών πλοίων και ο μικρός αριθμός των μαχητικών αεροσκαφών ή ελικοπτέρων του Anadolu λίγα πράγματα θα μπορούσαν να κάνουν εναντίον μιας μαζικής επίθεσης της ελληνικής Αεροπορίας.

Υπενθυμίζεται ότι το Τουρκικό Ναυτικό δεν διαθέτει σήμερα φρεγάτες αεράμυνας περιοχής. Βέβαια, στοχεύει να αποκτήσει οκτώ από τις περιβόητες TF 2000 που θα έχουν σχετικές ικανότητες. Όμως, η εξέλιξή του σχετικού προγράμματος έχει καθυστερήσει, ενώ δεν είναι καθόλου σίγουρο ότι οι ΗΠΑ θα αποδεσμεύσουν για την Τουρκία κρίσιμα οπλικά συστήματα για τα εν λόγω πλοία. Συγκεκριμένα τους πυραύλους επιφανείας-αέρος μεγάλου βεληνεκούς SM-2 Block IV.

Ακόμη όμως και έτσι, χωρίς καμιά κάλυψη από την τουρκική Αεροπορία, μια τουρκική ναυτική δύναμη ευρισκόμενα δυτικά της Ελλάδας θα βρεθεί σε πολύ επικίνδυνη κατάσταση όσο υψηλές ικανότητες αεράμυνας και αν διαθέτει. Βέβαια, οι κίνδυνοι για τα ελληνικά αεροσκάφη αυξάνονται δραματικά σε περίπτωση που το Anadolu συνοδεύεται από φρεγάτες αεράμυνας περιοχής, αλλά ταυτοχρόνως αυξάνεται και το έπαθλο, αφού και τα πλοία αυτά αποτελούν πολύτιμους στόχους.

Επιπροσθέτως, οι νέες τουρκικές φρεγάτες λογικά αποσκοπούν πρωτίστως στο να αποτελέσουν μέρος μιας ενιαίας αεροναυτικής δύναμης που θα επιδιώκει να επιτύχει αεροπορική κυριαρχία και να τοποθετήσει ελληνικά νησιά ή ομάδες ελληνικών νησιών σε θόλους απομόνωσης. Αν μετατραπούν σε σωματοφύλακα του Anadolu, ιδιαίτερα δε αν αποκοπούν από την υπόλοιπη τουρκική πολεμική μηχανή, τότε παύουν να είναι στοιχεία ισχύος και μετατρέπονται κι αυτά σε στόχους. Σε επικίνδυνους βέβαια στόχους αλλά πάντως στόχους.

Αεροπλανοφόρο δίχως αεροπλάνα

Όσο δε για τα 12 F-35B βραχείας απονήωσης κάθετης προσνήωσης (STOVL) που προορίζονταν για το Anadolu πριν τις αμερικανικές κυρώσεις, ακόμα κι αν παραδίδονταν είναι αμφίβολο αν θα μπορέσουν να αξιοποιήσουν τα χαρακτηριστικά χαμηλής διακριτότητας που διαθέτουν αν εγκλωβιστούν σε αμυντικούς ρόλους. Οι δε ικανότητές τους σε κλειστές αερομαχίες είναι εξαιρετικά περιορισμένες για να το πούμε ευγενικά.

Πιθανότατα, το Anadolu δεν θα διαθέτει μαχητικά αεροσκάφη, επειδή αυτήν τη στιγμή δεν διατίθεται κανένα στη διεθνή αγορά.

Η παραγωγή του βρετανικού Harrier έχει σταματήσει, το ρωσικό Yakovlev Yak-38 έχει αποσυρθεί από το 1991 ενώ το πολύ πιο εξελιγμένο Yak-141 δεν μπήκε ποτέ σε παραγωγή. Παρεμπιπτόντως, τεχνολογία του Yak-141 ενδέχεται να απέ- κτησε η Lockheed τη χρυσή εποχή των ρωσοαμερικανικών σχέσεων, στα πρώτα χρόνια μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης και την χρησιμοποίησε στο F-35.

Είναι μάλλον ανεδαφική και η άποψη ότι η Τουρκία μπορεί να αποκτήσει μεταχειρισμένα AV-8 Harrier II. Τα αεροσκάφη αυτά υπηρετούν στα ελικοπτεροφόρα των Αμερικανών Πεζοναυτών καθώς και στο ισπανικό και ιταλικό Ναυτικό. Τα ισπανικά AV-8S Matador προβλέπεται να παραμείνουν σε υπηρεσία στο Juan Carlos (στη σχεδίασή του βασίστηκε το Anadolu) τουλάχιστον μέχρι το 2025, ενώ και για τα ιταλικά δεν έχει ακουστεί ότι μπορούν να πουληθούν στην Τουρκία ή ότι ενδιαφέρεται η Τουρκία γι' αυτά.

Επιπροσθέτως, αν και τα ιταλικά και τα ισπανικά Harrier έχουν εκσυγχρονιστεί ώστε να μεταφέρουν πυραύλους αέρος-αέρος μεγάλου βεληνεκούς AIM-120 AMRAAM, σε κλειστές αερομαχίες δύσκολα μπορούν να αντιμετωπίσουν το F-16 και το Mirage 2000.

Στον πόλεμο των Φώκλαντ τα μαχητικά της Αργεντινής επιχειρούσαν στα ακρότατα όρια της εμβέλειάς τους, είχαν ελάχιστο χρόνο για να επιτεθούν στα βρετανικά πλοία, είχε απαγορευτεί στους πιλότους να εμπλακούν σε αερομαχία με τα Harrier και πετάγανε χωρίς πυραύλους αέρος-αέρος.

Τέλος, οι φρεγάτες αεράμυνας περιοχής παραμένουν εξίσου ευπρόσβλητες με τις υπόλοιπες σε επιθέσεις τορπιλών, που δεν είναι ανάγκη να προέρχονται μόνο από υποβρύχια. Τορπίλες πολύ μεγάλου βεληνεκούς, όπως η γερμανική Sea Hake Mod 4 ER, που μπορούν να μεταφέρουν και μη επανδρωμένα αυτόνομα υποβρύχια σκάφη (UUV), αποτελούν εξαιρετικά θανάσιμες απειλές για οποιαδήποτε ομάδα πλοίων σε αποστάσεις πολλών εκατοντάδων χλμ από τις ακτές. Οι σχετικές τεχνολογίες ήδη υπάρχουν ή αναπτύσσονται.

Άρα, τα σενάρια ότι το Anadolu θα μας χτυπήσει από το Ιόνιο ή το Λιβυκό Πέλαγος, αν και πρέπει να μας απασχολήσουν, μπορούν να αντιμετωπιστούν. Αν μάλιστα η Τουρκία τα επιλέξει μπορεί να δει τα πλεονεκτήματά της να μετατρέπονται σε τρωτά σημεία.

Αυτό φυσικά δεν γίνεται από μόνο του. Η ελληνική πλευρά πρέπει να επιδείξει φαντασία και τόλμη, να προσαρμοστεί στη γεωγραφία, αλλά και στις σύγχρονες τεχνολογίες και επιχειρησιακές αντιλήψεις.

Ιδεοληψία ή υβριδικός πόλεμος;

Κάθε φορά που εκφράζεται άποψη ότι η Ελλάδα μπορεί να αντιμετωπίσει αποφασιστικά την τουρκική στρατιωτική ισχύ και δεν είναι έρμαιο των διαθέσεων της Άγκυρας ούτε από χέρι χαμένη σε μια σύρραξη, αυτομάτως γνωστοί κύκλοι σπεύδουν να αποδομήσουν και να χλευάσουν και την άποψη και αυτόν που την εκφράζει, συνήθως χωρίς επιχειρήματα, αλλά κυρίως με κραυγές και υβριστικούς χαρακτηρισμούς.

Οι επιθέσεις αυτές μάλιστα μετατρέπονταν σε παροξυσμό όταν για την αντιμετώπιση της τουρκικής πολεμικής μηχανής προτείνονται λύσεις που δεν προβλέπουν μαζικές αγορές από το εξωτερικό. Αντίθετα, που υποστηρίζουν την ανάπτυξη όπλων που μπορούν να αναπτυχθούν πρωτίστως με εγχώριες προσπάθειες και με χαμηλό κόστος.

Σ' αυτούς τους καιρούς ίσως πρέπει να είμαστε πιο πονηρεμένοι και να μην θεωρούμε αυτές τις επιθέσεις μόνο προϊόν ιδεοληψίας.

Ο συστηματικός χλευασμός των απόψεων ότι η Ελλάδα μπορεί να αντισταθεί στην Τουρκία και μάλιστα χωρίς να καταστρέψει την οικονομία της, καλλιεργεί την ηττοπάθεια, παγιώνει μια αντίληψη "φυσικής" αδυναμίας της Ελλάδας να αντιταχθεί στον τουρκικό επεκτατισμό και εμφανίζει συνακόλουθα ως "μόνη λογική και δυνατή λύση" την παράδοση χωρίς αντίσταση.

Ίσως, λοιπόν, αυτές οι επιθέσεις πρέπει να θεωρηθούν το πρώτο στάδιο ενός υβριδικού πολέμου που εφαρμόζει η Τουρκία (πιθανώς όχι μόνο η Τουρκία) εναντίον της Ελλάδας, αποσκοπώντας στην επιβολή των επεκτατικών της στόχων, χωρίς να χρειαστεί καν η χρήση στρατιωτικής βίας.

Οι “κακοήθειες” του Κυπριακού – Σε λίγο ίσως θα είναι αργά…

Του καθηγητού Βενιαμίν Καρακωστάνογλου

Το Κυπριακό ως διεθνές πρόβλημα δεν δημιουργήθηκε ούτε το 1963 ούτε το 1974. Ξεκίνησε όταν άρχισε ο απελευθερωτικός αγώνας των Ελληνοκυπρίων, στον οποίο δεν συμμετείχαν και ήταν προφανώς αντίθετοι οι Τουρκοκύπριοι. Ως ιδέα η διχοτόμηση υπήρχε ήδη από το 1948 (Χουριέτ), το 1956 (New York Times, Χάρτης του Αττίλα), το 1956 (Σχέδιο Ανάκτησης της Κύπρου, Νιχάτ Ερίμ και Γραφείο Ειδικού Πολέμου του Τουρκικού Στρατού και ΤΜΤ-Τουρκική Αντιστασιακή Οργάνωση του Ντενκτάς). Το 1956-1964 συνεζητείτο στο Λονδίνο (Foreign Office), ενώ ήταν ο στόχος της τουρκικής εισβολής το 1974.

Από τον Νοέμβριο του 1974 φαίνεται ότι έγινε δεκτή από την ελληνοκυπριακή πλευρά η διζωνική-δικοινοτική λύση (Συμφωνίες 1977 Μακαρίου-Ντενκτάς και 1979 Κυπριανού-Ντενκτάς) και τελικά (αφού μεσολάβησε η ανακήρυξη του ψευδοκράτους το 1983) το ψήφισμα 694/1990 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ πρόβαλε την διζωνική-δικοινοτική λύση.

Άρα υπήρξε: συνεχής διολίσθηση προς τις τουρκικές θέσεις που αργά και μεθοδικά οδήγησαν στο σχέδιο του Ανάν το 2003-2004. Είτε λόγω ευσεβών πόθων για δήθεν καλόπιστη λύση από τους Τουρκοκύπριους και τους Τούρκους, είτε λόγω κόπωσης των Ελληνοκυπρίων και σταδιακής προσαρμογής στα τετελεσμένα της εισβολής-κατοχής, είτε λόγω πίεσης ξένων δυνάμεων (για προώθηση ένταξης της Τουρκίας στην ΕΕ και παραμονής της στη Δύση γενικότερα), είτε ακόμη και λόγω πίεσης των εκτοπισμένων-προσφύγων Ελληνοκυπρίων.

Είναι θεμελιώδες λάθος να συζητούνται σχέδια που, αν και με οριακές βελτιώσεις, έχουν στη βάση τους τη λογική του σχεδίου Ανάν! Δηλαδή ένα κρατικό μόρφωμα που δεν αρμόζει σε κράτος-μέλος της ΕΕ, δεν είναι δημοκρατικό, δεν είναι πλήρως ανεξάρτητο και κυρίαρχο. Η διατήρηση των ξένων στρατιωτικών δυνάμεων και το καθεστώς εγγυήσεων και παρεμβατικών δικαιωμάτων μπορούσε να σταθεί ίσως το 1960 (και τότε μόνον μεταβατικά) όχι όμως το 2017-2021 (60 χρόνια μετά).

Παρούσα κατάσταση

Επιπλέον, η συνέχιση παρουσίας των κατοχικών στρατευμάτων της Τουρκίας αποδεικνύει:

- Την ανυπαρξία βούλησης της Διεθνούς Κοινότητας (ΟΗΕ, Ευρωπαϊκή Ένωση, ΝΑΤΟ) να εφαρμόσουν τη διεθνή νομιμότητα.
- Την απόλυτη άρνηση της Τουρκίας να επιτρέψει την ελεύθερη και δημοκρατική εξέλιξη ενός ανεξάρτητου και ακηδεμόνευτου Κυπριακού Κράτους, προφανώς λόγω των δικών της στρατηγικών συμφερόντων και όχι, δήθεν, για την ασφάλεια των Τουρκοκυπρίων. Η μόνη απειλή στην Κύπρο προέρχεται από την Άγκυρα προς τους Ελληνοκύπριους!
- Η συζήτηση με τους αχυρανθρώπους της Άγκυρας στη Κύπρο δεν έχει κανένα νόημα. Απλώς βοηθάει την απενοχοποίηση της Τουρκίας.
- Η διαμορφωθείσα κατάσταση στην Κύπρο και η προωθούμενη λύση, πρέπει να συγκριθεί με προβλήματα όπως της Βοσνίας και ιδίως του Κοσσυφοπεδίου, για να καταδειχθούν οι κραυγαλέες αντιφάσεις (τα διπλά κριτήρια) και η υποκρισία της διεθνούς διπλωματίας και των ισχυρών παραγόντων της Διεθνούς Κοινότητας.

Η ελληνοτουρκική πλευρά (πλειοψηφία 80%) καλείται να επιλέξει μη δημοκρατικές λύσεις, δηλαδή μη βιώσιμες προτάσεις διακυβέρνησης, που αργά ή γρήγορα θα προκαλέσουν εμπλοκές και ρήξεις. Καλείται επίσης να εξισωθεί και ποσοτικά με την μειοψηφία και να ανοίξει την πόρτα της Τουρκίας στους πλουτοπαραγωγικούς πόρους του νησιού, αλλά και στα θεσμικά δικαιώματα που έχει ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Κύπρος.

- Το όφελος, η αντιπαροχή, θα είναι το πολύ ένα 8% του εδάφους (που υποτίθεται θα προστεθεί στο 67% που ελέγχουν οι Ελληνοκύπριοι). Χωρίς βέβαια αντίστοιχη αναλογία ακτών (μόνο 50,5%) και με ανισομερή κατανομή των πόρων και πλεονεκτημάτων του Κυπριακού εδάφους, που το πιο πλούσιο, εύφορο, κ.λπ. τμήμα του ανήκει στα κατεχόμενα.

Αξίζει; Όταν μάλιστα το αντάλλαγμα είναι:

α) Η νομιμοποίηση της εισβολής-κατοχής (γιατί άραγε να μην το επιχειρήσει ξανά η Τουρκία;).

β) Η νομιμοποίηση της παράνομης κάρπωσης των Ελληνοκυπριακών ιδιοκτησιών, κ.λπ., επί 47 χρόνια.

γ) Η νομιμοποίηση των περισσοτέρων εποίκων, που είναι διεθνές έγκλημα, αλλά ίσως και η μελλοντική είσοδος νέων εποίκων με αποφάσεις του Τουρκοκυπριακού Ομόσπονδου Κράτους.

δ) Η κατάργηση (και όχι η εσωτερική μετεξέλιξη) του Κυπριακού κράτους, που αποτελεί το βασικό διεθνές πλεονέκτημα των Ελληνοκυπρίων, δηλαδή της νομικής προσωπικότητας ως διεθνούς υποκειμένου του κράτους της Κυπριακής Δημοκρατίας, κράτους μέλους του ΟΗΕ, πολλών Διεθνών Οργανισμών και βέβαια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ε) Η αβεβαιότητα για την μελλοντική συμπεριφορά της Τουρκίας ως προς την τήρηση των συμφωνηθέντων, ιδίως αν διατηρήσει, έστω και ως μεταβατικό, δικαίωμα εγγύησης, με δικαίωμα παρέμβασης με τα κατοχικά στρατεύματα με πρόσχημα που θα προκαλέσει…!

Πριν να είναι αργά

Ως Έλληνες γνωρίζουμε καλύτερα παντός άλλου παγκοσμίως την στρεψοδικία, την καταδολιευτική τακτική, την αναξιοπιστία και ασυνέπεια του κακού μας γείτονα (πονηρού και πλεονέκτη): Την σταδιακή ανατροπή της Συνθήκης της Λωζάνης, την μη εφαρμογή κάθε Συμμαχικής Συμφωνίας (1930, 1950, κ.λπ.) την τακτική σαλαμοποίησης κ.λπ. (στην Κωνσταντινούπολη, Ίμβρο, Τένεδο, Αιγαίο, Δυτική Θράκη και βέβαια στην ίδια την Κύπρο, ιδίως με τον δεύτερο Αττίλα του Αυγούστου του 1974).

Μήπως πρέπει να αναφερθούμε και στο οθωμανικό παρελθόν για το οποίο τόσο υπερήφανοι είναι οι σύγχρονοι Τούρκοι: Ρωμιοί, Αρμένιοι, Ασσύριοι, Κούρδοι, Αλεβίτες μουσουλμάνοι, γνώρισαν την βία και τον αυταρχισμό του Οθωμανικού Σουλτανάτου, από το οποίο μάλλον χειρότεροι είναι οι σημερινοί Τούρκοι ιθύνοντες, αναλογικά του αιώνα που βρισκόμαστε!

Άλλο πράγμα η συζήτηση για δημιουργία ενός προνομιακού καθεστώτος μειονοτικού, έστω δικοινοτικού, και άλλο η καθυπόταξη της πλειοψηφίας στην μειοψηφία και στον παράνομο, εκβιαστικό και δυναστικό γείτονα. Γείτονα που βρίσκεται δυστυχώς πολύ κοντά στα βόρεια της Κύπρου, έχοντας έτσι ένα φυσικό και μόνιμο γεωστρατηγικό πλεονέκτημα. Δεν χρειάζεται άλλες προσθήκες για να παραγάγει ασφάλεια για τους Τουρκοκύπριους από την ύπαρξη στον κυπριακό Βορρά του τουρκοκυπριακού ομόσπονδου κρατιδίου.

Μία νέα απόβαση των τουρκικών στρατευμάτων θα είναι περίπατος, ιδίως μάλιστα αν αποστρατιωτικοποιηθεί η νέα Κύπρος και καταργηθεί η Εθνοφρουρά! Δυστυχώς, οι εγγυήσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ ή της ΕΕ, θα αργήσουν δραματικά για να σώσουν την κατάσταση! Ας γίνουμε λοιπόν, επιτέλους, Ελλαδίτες και Ελληνοκύπριοι Έλληνες,

Προμηθείς και όχι Επιμηθείς! Πριν να είναι ανεπανόρθωτα αργά!

Πηγή: slpress.gr

Το Σύνθετο Πρόβλημα της Ελληνικής Αεράμυνας

Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιπποκράτους Δασκαλάκη
Διευθυντού Μελετών ΕΛΙΣΜΕ

Η διαμόρφωση του ελληνικού επιχειρησιακού περιβάλλοντος ανέκαθεν δημιουργούσε προβλήματα στην επαρκή αντιαεροπορική προστασία ειδικά των έμπροσθεν ανεπτυγμένων τμημάτων του Στρατού Ξηράς έναντι της εκ Βορράς επιβουλής (στο παρελθόν) αλλά και σήμερα στα ανατολικά σύνορα μας.

Επιπρόσθετα, η σχετική αεροπορική υπεροχή που απολαμβάνουν οι δυτικές δυνάμεις κατέστησε μη ζωτική προτεραιότητα την ανάπτυξη μιας κλασσικής αντιαεροπορικής «ομπρέλας» για τις μονάδες των πρόσω με ότι αυτό συνεπάγεται για τα αντίστοιχα προϊόντα των αμυντικών βιομηχανιών. Μεγαλύτερη προσοχή δίδεται σήμερα στην αντιμετώπιση βαλλιστικών απειλών, ειδικά κατά ζωτικών στόχων -στρατιωτικών αλλά και μη- παρά στην κλασσική αντιαεροπορική κάλυψη των μαχόμενων τμημάτων. Υπό αυτές τις συνθήκες, η δυτική αμυντική οικογένεια, εδώ και δεκαετίες έχει δώσει μεγαλύτερη προτεραιότητα στην ανάπτυξη των αεροπορικών συστημάτων (φορέας και φερόμενα συστήματα) παραμελώντας σταδιακά την αντιαεροπορική προστασία των χερσαίων τμημάτων. Στην άλλη πλευρά του λόφου, ο ανατολικός κόσμος και για συγκεκριμένους λόγους, βασίστηκε σε μεγάλες ποσότητες αλληλοκαλυπτόμενων αντιαεροπορικών συστημάτων ικανών να παρέχουν ισχυρή αντιαεροπορική κάλυψη σε κινούμενες χερσαίες μονάδες.

Η «δια αντιπροσώπων» αναμέτρηση δυτικών αεροπορικών μέσων με ανατολικής προέλευσης αντιαεροπορικά συστήματα μάλλον γέρνει υπέρ των πρώτων παρά την ύπαρξη ανατροπών και αιφνιδιασμών.

Βέβαια, οι δυτικές χώρες έχουν και αυτές προχωρήσει σήμερα στην κατασκευή και χρήση ικανότατων (αλλά και πανάκριβων) αντιαεροπορικών – αντιβαλλιστικών συστημάτων κυρίως όμως για την προστασία ζωτικών στόχων συμπεριλαμβανομένων και των πολυτιμότατων πολεμικών πλοίων μεγάλου εκτοπίσματος. Στην πράξη αποδεικνύεται ότι οι εξελίξεις-αναβαθμίσεις των αεροπορικών μέσων και τακτικών λαμβάνουν χώρα ταχύτερα από τις αντίστοιχες αντιδράσεις στην αεράμυνα με αποτέλεσμα τα αντιαεροπορικά συστήματα να «υποβαθμίζονται» επιχειρησιακά ταχύτερα από τα αντίπαλα «συνομήλικα» αεροπορικά μέσα.

Τελικά για άλλη μια φορά το στοιχείο του κόστους έναντι της αποτελεσματικότητας επεισέρχεται στην προμήθεια και ανάπτυξη των οπλικών συστημάτων. Με την γλώσσα των αριθμών, η αποτελεσματική αντιαεροπορική προστασία ενός σύγχρονου άρματος μάχης, ανεπτυγμένου στην πρώτη γραμμή, μάλλον έχει υπερβολικό κόστος ειδικά άμα συγκριθεί με το κόστος της απειλής (πχ UAV, βλήμα stand-off). Αν μάλιστα προσμετρήσουμε και τον κίνδυνο της αιφνιδιαστικής ή λόγω εγγύτητας καταστροφής ενός πανάκριβου προωθημένου αντιαεροπορικού-αντιβαλλιστικού συστήματος, αντιλαμβανόμαστε ότι η ικανοποιητική προστασία των χερσαίων δυνάμεων εγγύς της γραμμής αντιπαράθεσης είναι ένα δύσκολο και δαπανηρό έργο.[1] Η παρατήρηση αυτή δεν αποκλείει αφενός την ανά περίπτωση επιλογή κοστοβόρων λύσεων για κάλυψη ζωτικών επιχειρησιακών αναγκών και αφετέρου την εξεύρεση ισορροπημένων ικανοποιητικών λύσεων με εκμετάλλευση της τεχνολογίας και ορθών δογμάτων δράσης.

Ο Ελληνικός Στρατός δυστυχώς βασίζεται σήμερα σε -μεγάλο μέρος- σε ξεπερασμένα αντιαεροπορικά συστήματα. Συστήματα σχεδίασης 50 ετών πίσω και με ανύπαρκτες ή περιορισμένες αναβαθμίσεις. Το σύστημα κατευθυνομένων βλημάτων (Κ/Β) «Hawk» έχει πλέον εξαντλήσει επιτυχώς ακόμη και το προσδόκιμο ζωής που προσέφερε ο πολυσυζητημένος εκσυγχρονισμός στη Φάση ΙΙΙ στις αρχές του 2000. Παράλληλα, η εκ κατασκευής και σχεδίασης περιορισμένη κινητικότητα περιορίζει τις δυνατότητες επιβίωσης στο σύγχρονο πεδίο της μάχης ακόμη και σε ασφαλείς και αλληλοϋποστηριζόμενες τοποθεσίες του εσωτερικού. Τα κατευθυνόμενα βλήματα και τα radars ανίχνευσης και εμπλοκής του συστήματος «Hawk» καλούνται σήμερα να αντιμετωπίσουν αεροπορικές απειλές μεταγενέστερων δεκαετιών, υψηλής αντοχής σε αντίμετρα και πολλαπλών ικανοτήτων αποφυγής της εμπλοκής και κατάρριψης τους. Στο πρόσφατο παρελθόν προτάθηκαν ριζικοί εκσυγχρονισμοί με χρήση νέων βλημάτων «συγγενικών» με υπάρχοντα ήδη στην Πολεμική μας Αεροπορία (σε διαμόρφωση αέρος-αέρος). Ενδεχομένως μάλιστα το σύγχρονο κέντρο διευθύνσεως πυρός (Fire Direction Center-FDC) των συστημάτων «Hawk» να μπορεί να αξιοποιηθεί ικανοποιητικά και σε άλλες διαμορφώσεις-αποστολές.

Αντίστοιχα προβλήματα παλαιότητας και αξιοπιστίας αντιμετωπίζουν και τα ανατολικής προέλευσης συστήματα «Osa-AK» που καλούνται μάλι-

στα να δράσουν σε περιοχές εγγύς του εχθρού. Παρά την σχετική κινητικότητα τους αποτελούν ευδιάκριτους στόχους (οπτικά, θερμικό ίχνος, ηλεκτρομαγνητικές εκπομπές) με χαμηλή πιθανότητα επιβίωσης έναντι των συγχρόνων μεθόδων καταστολής της αεράμυνας. Αμφότερα δε τα συστήματα, «Hawk» και «Osa», απαιτούν υψηλές ανάγκες συνεχούς υποστήριξης με αντίστοιχα υψηλή στελέχωση. Ειδικά η τεχνολογία των «Osa-AK» καθιστά ανέφικτη την επιζητούμενη αυτοματοποιημένη διασύνδεση με τα λοιπά μέσα του Συστήματος Αεροπορικού Ελέγχου (ΣΑΕ) της χώρας.

Ορθά θα μπορούσε να παρατηρήσει ο καλόπιστος αναγνώστης ότι η αποτελεσματικότητα της αντιαεροπορικής άμυνας σε ένα συγκεκριμένο χερσαίο χώρο δεν είναι μια απλή αντιπαράθεση των χαρακτηριστικών των αντιπάλων συστημάτων αλλά μια πιο σύνθετη εξίσωση με αρκετούς επιπλέον παραμέτρους να επεισέρχονται (λοιπά αντιαεροπορικά όπλα, ενοποιημένη αεράμυνα, εκπαίδευση, δόγμα, προστατευόμενοι στόχοι, συνέργεια λοιπών κλάδων). Παρά ταύτα πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι τα προαναφερθέντα δύο αντιαεροπορικά οπλικά συστήματα -ως είναι σήμερα- έχουν εξαντλήσει τις δυνατότητες τους. Τυχόν άμεση δρομολόγηση απόσυρσης τους θα εγείρει εύλογα ερωτήματα περί καλύψεως του δημιουργούμενου κενού. Παραταύτα θα τολμούσα να αναφέρω ότι οποιαδήποτε ενδεχόμενο επιχειρησιακό όφελος δεν δικαιολογείται πλέον από το κόστος διατήρησης τους. Βέβαια τυχόν απόσυρση τους από ευαίσθητους χώρους ενδεχόμενα να μπορεί να προβληθεί ως κίνηση «καλής θελήσεως» διασφαλιζομένης αντίστοιχης χειρονομίας από την άλλη πλευρά.[2] Μια ανάλογη κίνηση ενέχει σημαντικό ρίσκο και θα πρέπει να σταθμιστεί προσεκτικά καθώς καθιστά δυσκολότερη (διπλωματικά) μια μελλοντική (επιβεβλημένη) προώθηση ενός νέου αντιαεροπορικού συστήματος.

Τα συστήματα «Tor-M1» σίγουρα αποτελούν μια πιο αξιόπιστη λύση για την αντιαεροπορική προστασία των μαχόμενων δυνάμεων με την προϋπόθεση της μέγιστης εκμετάλλευσης της διασύνδεσης, της άρτιας εκπαίδευσης των χειριστών και της επιλογής σύγχρονων δογμάτων χρήσης. Εξυπακούεται, ότι αναγκαιοί η συνεχής υποστήριξη και αναβάθμιση τους με μέριμνα του κατασκευαστή με ότι προβλήματα αυτό μπορεί να συνεπάγεται. Παράλληλα τα φορητά και εποχούμενα συστήματα Κ/Β -παρά το περιορισμένο βεληνεκές τους- αποτελούν αξιόπιστες, σχετικά οικονομικές αλλά και ικανοποιητικές από άποψη επιβιωσιμότητας λύσεις για μια πληθώρα αεροπορικών απειλών.

Η χώρα μας διαθέτει και ικανό αριθμό πυροβολαρχιών Κ/Β «Patriot» εντεταγμένων στην Πολεμική Αεροπορία (να μη ξεχνάμε ότι η τελευταία έχει την ευθύνη της αεράμυνας της χώρας). Οι πυροβολαρχίες αυτές προορίζονται να αποτελέσουν τον σκελετό της αεράμυνας της χώρας σε βάθος και σε περιορισμένες μόνο περιπτώσεις (λόγω αποστολής) θα είναι ικανές να προστατεύσουν άμεσα τις χερσαίες δυνάμεις της πρώτης γραμμής.

Σίγουρα λοιπόν η επιβεβλημένη απόσυρση του συστήματος «Hawk» και «Osa-AK» θα πρέπει να καλυφθεί από ένα σύγχρονο αντιαεροπορικό σύστημα. Το αποτελεσματικό βεληνεκές του νέου συστήματος πρέπει να είναι τουλάχιστον 50 χιλιόμετρα σε προσεγγίζοντα αεροσκάφη σχετικά χαμηλού RCS.[3] Παραπλήσια βεληνεκή επιβάλουν την ύπαρξη αξιόπιστου radar ερεύνης και εγκλωβισμού αλλά και συστήματος αναγνωρίσεως στόχου (IFF)[4]. Η ικανότητα προσβολής UAVs[5] -ακόμη και σε διαμόρφωση επιθέσεων κορεσμού- προβάλλει σήμερα επιτακτική γεγονός που ίσως να οδηγεί σε σύστημα που συνδυάζει κατευθυνόμενα βλήματα με πυροβόλο/πυροβόλα υψηλής ταχυβολίας εξειδικευμένων βλημάτων.[6] Πιθανόν ακόμη στο μέλλον να επιλεγεί ως αποτελεσματική η λύση αντιμετώπισης των εχθρικών UAVs με την εκτόξευση χαμηλού κόστους αντίστοιχων συσκευών που θα καλούνται -υπό την καθοδήγηση ενός αντιαεροπορικού συστήματος- να εξουδετερώσουν την απειλή.[7] Παράλληλα, η συνεχής ενδυνάμωση του τουρκικού οπλοστασίου με βαλλιστικά βλήματα εδάφους-εδάφους εισάγει και την παράμετρο της αντιβαλλιστικής ικανότητας σε κάθε αντιαεροπορικό σύστημα. Συνεπώς το νέο σύστημα θα πρέπει να διαθέτει ευρείες δυνατότητες πρόσκτησης νέων δυνατοτήτων και συνεργασίας -σε επίπεδο λογισμικού αλλά και hardware- για εκμετάλλευση των νέων τεχνολογιών.

Το νέο σύστημα θα πρέπει να είναι άμεσα ικανό να διασυνδεθεί με τα λοιπά μέσα του ΣΑΕ αλλά και τα radars και sensors των υπό προμήθεια πολεμικών σκαφών και των υπό αναβάθμιση αεροσκαφών F-16V. Επιπρόσθετα θα κληθεί να υποστηρίξει -δρώντας σε απόλυτο συντονισμό- τις πυροβολαρχίες των Κ/Β «Patriot».[8] Κατά συνέπεια και σε συνέχεια διδαγμάτων του παρελθόντος (δικού μας αλλά και τουρκικού) δεν μπορεί παρά να είναι δυτικής προέλευσης παραβλέποντας ακόμη και τυχόν φημολογούμενες ικανότητες κάποιου τρίτου. Ενδεχομένως να μπορεί να υπάρξει μερική ομοιογένεια μεταξύ των radars, sensors, βλημάτων και επικοινωνιακών πρωτοκόλλων με τα υπό προμήθεια αντιαεροπορικά συστήματα των διαφόρων κλάδων (κυρίως των σκαφών του Πολεμικού Ναυτικού). Ευκταία θα ήταν και η ικανότητα χρή-

σης του ακόμη και εναντίον στόχων επιφανείας. Πλέον η τεχνολογία προσφέρει συστήματα ανάλογων επιδόσεων που διαθέτουν ευελιξία, χαμηλό ίχνος και μικρές ανάγκες επάνδρωσης. Πέραν των ικανοτήτων, η επιβιωσιμότητα του αναζητούμενου αντιαεροπορικού συστήματος στο απαιτητικό και ιδιόμορφο περιβάλλον των νησιών θα είναι καίριας σημασίας για την επιλογή του. Η αμυντική θωράκιση των νήσων μας είναι και θα παραμείνει για χρόνια απαραίτητη αλλά θα πρέπει να εξελιχθεί με μέσα και τμήματα μικρότερου «ίχνους» αλλά μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας και ισχύος και ισορροπώντας (έστω και επικοινωνιακά) στην θολή διαχωριστική γραμμή των εννοιών των δυνάμεων αμύνης και ασφαλείας.

Η πρόκληση γίνεται ακόμη μεγαλύτερη αν επιδιώξουμε (και πρέπει) την αξιόλογη εμπλοκή ελληνικών εταιρειών στην κατασκευή του υπό προμήθεια συστήματος. Εξυπακούεται ότι ο αριθμός των υπό προμήθεια συστημάτων θα είναι καθοριστικός στην ελληνική συμμετοχή ενώ για άλλη μια φορά το (πραγματικά) επείγον της προμήθειας δρα αρνητικά σε αυτήν την κατεύθυνση.

Αντιλαμβανόμαστε ότι η υπερδεκαετής αδράνεια μας στο χώρο των αμυντικών εξοπλισμών έχει δημιουργήσει πιεστικές ανάγκες σε όλους τους κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων που αδυνατεί να καλύψει ακόμη και ένας -πέραν κάθε πραγματικότητας- τριπλασιασμός των αμυντικών δαπανών. Πράγματι η αεράμυνα, ειδικά του Στρατού Ξηράς, απαιτεί τη δρομολόγηση ορισμένων ενεργειών που θα πρέπει να γίνουν με μεγάλη περίσκεψη καθώς οι προβαλλόμενες απαιτήσεις πρέπει ορθά να προτεραιοποιηθούν και να εξασφαλιστεί η συνέργεια σε μέγιστο βαθμό με τους λοιπούς κλάδους. Να μη λησμονούμε όμως ότι η αεράμυνα είναι ένας τομέας που απαιτεί υψηλές επενδύσεις και η αποτελεσματικότητα της είναι αρκετά αμφιλεγόμενη καθώς υπόκειται σε αιφνιδιασμούς λόγω νέων τεχνολογιών αλλά ακόμη και ένεκα επινόησης και αιφνιδιαστικής χρήσης ευφάνταστων μεθόδων καταστολής αεράμυνας από τον αντίπαλο ειδικά στην περίπτωση που έχει την πρωτοβουλία. Επίσης η παράλληλη επιδίωξη πολλαπλών ικανοτήτων (πχ δυνατότητα προσβολής ποικιλίας στόχων) αφενός οδηγεί σε μείωση ορισμένων επιδόσεων και αφετέρου σε εκτόξευση του κόστους. Κατά συνέπεια η οποιαδήποτε αναβάθμιση των αντιαεροπορικών μας δυνατοτήτων θα πρέπει να λάβει υπόψη της όχι μόνο την εξελισσόμενη μορφή της εχθρικής απειλής[9] αλλά και τη συνολική μορφή του στρατεύματος που θα επιλέξουμε ως την πλέον πειστική, οικονομική και αποτελεσματική απάντηση για την επόμενη δεκαπενταετία.

(31 Μαΐου 2021)

Ιπποκράτης Δασκαλάκης- Αντιστράτηγος ε.α.

- Διδάκτορας Διεθνών Σχέσεων στο Πάντειο Πανεπιστήμιο
- Μεταπτυχιακό στις Διεθνείς Σχέσεις και Στρατηγικές Σπουδές στο Πάντειο Πανεπιστήμιο
- Πτυχιούχος τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Παντείου Πανεπιστημίου
- Διευθυντής Μελετών του Ελληνικού Ινστιτούτου Στρατηγικών Μελετών (ΕΛΙΣΜΕ)
- Διαλέκτης στη Σχολή Εθνικής Αμύνης (ΣΕΘΑ)
- Συνεργάτης του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων (ΙΔΙΣ) και του Ινστιτούτου Διεθνών Υποθέσεων (fainst.eu)
- Τηλ: +30-210-6543131, +30-6983457318
- E-mail: rafaelmarippo@yahoo.gr

---

[1] Ενδεικτική και διδακτική είναι η αναμέτρηση αεροπορικών δυνάμεων του Ισραήλ (δυτικής κατασκευής) με τα αντιαεροπορικά συστήματα της Αιγύπτου (ανατολικής κατασκευής) κατά τη διάρκεια του «πολέμου φθοράς» (1967-1970) και του πολέμου του Yom Kippur που ακολούθησε (1973). Μια αντιαεροπορική «ομπρέλα» βασιζόμενη σε ποικιλία αλληλοϋποστηριζόμενων αντιαεροπορικών συστημάτων αποδείχθηκε αποτελεσματική για τις αιγυπτιακές χερσαίες δυνάμεις που δρούσαν υπό την κάλυψη της αλλά σταδιακά εξουδετερώθηκε από τις αιφνιδιαστικές χερσαίες κυρίως ισραηλινές επιδρομές αφήνοντας και πάλι την κυριαρχία των αιθέρων στα χέρια της ισραηλινής αεροπορίας.

[2] Σε μια διαφορετική περίπτωση κρίσεως, κρίση της Κούβας, οι Αμερικανοί –ως αντάλλαγμα- προσέφεραν την απόσυρση των πεπαλαιωμένων (και ήδη σε διαδικασία απόσυρσης) πυραύλων Jupiter από τα εδάφη της Τουρκίας.

[3] Radar Cross Section (RCS), αποτελεί μια διεθνή «μονάδα μέτρησης» των ικανοτήτων των radars να αποκαλύπτουν εναέριους στόχους και παρουσιάζει την επιφάνεια του στόχου που το radar είναι ικανό να εντοπίζει σε διάφορες αποστάσεις

[4] Identification Friend or Foe (IFF), είναι αυτοματοποιημένο σύστημα αναγνώρισης αεροσκαφών (εχθρικό ή φίλιο) που βασίζεται σε ερώτηση-απόκριση μέσω εκπεμπόμενης και επιστρεφόμενης ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας και χρήση καταλλήλων κωδικών.

[5] Unmanned Aerial Vehicle (UAV), Μη Επανδρωμένο Αερόχημα.

[6] Μιλάμε για μια ικανότητα ανάλογη (στο μέγεθος του εφικτού) με αυτή που παρέχουν τα επικαλούμενα Close In Weapons Systems (CIWS) που εξοπλίζουν τα μεγάλου εκτοπίσματος πολεμικά σκάφη. Είναι εύκολα αντιληπτό ότι παρόμοιες ικανότητες -επί του παρόντος- είναι πανάκριβες και βρίσκουν εφαρμογή μόνο σε σκάφη-εγκαταστάσεις ζωτικής σημασίας.

[7] Μια παρόμοια τακτική προκρίνεται από πολλούς αναλυτές στο πλαίσιο της παραδοσιακής σχολής σκέψης που αποδέχεται ότι ο αποτελεσματικότερος αντίπαλος ενός άρματος είναι ένα άλλο άρμα, ενός αεροσκάφους ένα άλλο αεροσκάφος κοκ.

[8] Οποιοδήποτε σύστημα αντιαεροπορικής αμύνης μεγάλου βεληνεκούς, όπως τα K/B «Patriot», επιβάλλεται να καλύπτεται από συστήματα μικρότερου βεληνεκούς ικανά να αντιμετωπίζουν στόχους που για διαφόρους λόγους το κύριο σύστημα αδυνατεί να εμπλέξει ή δεν είναι συμφέρουσα η χρήση του.

[9] Λαμβάνοντας υπόψη ακόμη και τα χειρότερα για εμάς σενάρια, δηλαδή της συνύπαρξης ενός ισχυρότατου στόλου τουρκικών UAVs με τουρκικά αεροσκάφη F35 (ή ακόμη και παραπλήσιων ικανοτήτων αεροσκαφών ανατολικής προέλευσης).

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΝΕΑ ΜΕΛΗ

-- κ. Λοΐζου Χρίστος, Πολιτ. Επιστήμες & Ιστορία-Αρχαιολογία.
-- κ. Παπαδημητρίου Κων. Αντιστράτηγος ΠΖ-ΚΔ ε.α.
-- κ. Μήτσιος Βασιλ., Συνταγματάρχης (ΠΖ-ΚΔ) ε ε.
-- κα Λάππα Μαρία-Στεφανία, Φοιτήτρια επί πτυχίο Τμ. Ιστορίας του Ιόνιου Παν.
-- κ. Μπιζόπουλος Αναστ., Δρ. Πολιτικού Μηχανικού και Τοπογράφου.
-- κ. Μαζαράκης Ανδρέας, Δημοσιογράφος.
-- κ. Δημητρίου Σπυρίδων., Ιατρός,
-- κ. Μπουμπουρέκας Ιωάννης, Έμπορος.
-- κ. Καρατουλιώτης Νικόλαος, Υποστράτηγος ε. α .
-- κ. Παπαδόπουλος Αλέξανδρος, Μηχανικός Πετρελαίου.
-- κ. Παπαδάκης Λεωνίδας, Ιδιωτικός Υπάλληλος (Δντης πωλήσεων) μόνιμος κάτοικος Λονδίνου.
-- κ. Σχοινάς Κλεάνθης, Συνταγματάρχης ε α
-- κ. Μαζαράκης Σπυρίδων, Αντιπλοίαρχος ΠΝ, ε ε
-- κα Σούφη Κατερίνα, Πολιτικές Επιστήμες και Δημόσια Διοίκηση.
– κ. Ζαφειρούδης Δημήτριος-Χρήστος, Ναυτιλιακός πράκτορας και πλοιοκτήτης.
-- κ. Μπελενιώτης Ραφαήλ, Πτυχ. Φιλοσοφικής Σχ. / Πανεπ. Ιωαννίνων, Φοιτητής Πρακτικ. Ασκησης/ΕΛΙΣΜΕ.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

-- Αποφασίσθηκε ότι σε κάθε διαδικτυακή εκδήλωση διαρκείας από 2 έως 3 ημερών, να πραγματοποιείται σε συνεχόμενες ημέρες και να μην έχει οικονομική συμμετοχή το κοινό, αλλά μόνο χορηγούς.
-- Ολοκληρώθηκε το νέο TWITTER του ΕΛΙΣΜΕ που είναι το : @elisme_heliss. με Υπεύθυνη Διαχειρίστριά του το μέλος μας κα Κατσικοβόρδου Μαρία.
-- Ανοίχθηκε νέος λογαριασμός του ινστιτούτου στην Τράπεζα Πειραιώς. και κοινοποιήθηκε σε όλα τα μέλη.
-- Εγκρίθηκε το Πόρισμα (Προτάσεις και Δικαιολογητικές σκέψεις) της Επιτροπής, που εξέτασε τις 18 προτάσεις του κ. Μπασαρά, για βελτίωση της εσωτερικής λειτουργίας του ΕΛΙΣΜΕ, με 9-1ψήφους. Τα θέματα τα οποία απαιτούν δράση συζητήθηκαν εκ νέου στο ΔΣ και ορίσθηκαν οι υπεύθυνοι για την υλοποίησή τους.

ΒΙΒΛΙΑ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

-- Εγκρίθηκε μετά από σχετική πρόταση των κκ. Δουδούμη Γ. και Μπασαρά Αν., συγγραφέων των βιβλίων «Η Βιέννη των Αψβούργων και των Ελλήνων» 150 σελίδων και «Θέματα Διοικητικής Μηχανικής Υποστηρικτικής Επιμελητείας - Logistics Management Engineering Support Topics» 350 σελίδων, αντίστοιχα, η έκδοση αυτών ως εκδόσεις του ΕΛΙΣΜΕ, με ISBN και copyright των συγγραφέων και χωρίς οικονομική επιβάρυνση.
--Το τεύχος 103 του «Π» μαζί με το νέο Φυλλάδιο ΕΛΙΣΜΕ, απεστάλησαν σε 200 μέλη-συνδρομητές και 300 παραλήπτες ΕΔ-ΣΑ.
-- Αποφασίστηκε η ηλεκτρονική αποστολή του ηλεκτρονικού περιοδικού «Άλληλον», το οποίο βοηθάει νέους επιστήμονες, και στο οποίο μπορούν να αρθρογραφούν και μέλη μας.
--- «Η Επιτροπή «Ελλάδα 2021» με επιστολή της μας γνώρισε ότι «η δράση αυτή (Πόνημα) του ΕΛΙΣΜΕ δεν μπορεί να υλοποιηθεί υπό την αιγίδα της Επιτροπής και το όποιο υλικό παραχθεί δεν μπορεί να φέρει το επίσημο σήμα του εορτασμού». Κατόπιν αυτού το ΕΛΙΣΜΕ προχώρησε στην εκτύπωση του «Πονήματος» χωρίς την Επιτροπή «Ελλάδα 2021».
-- Πραγματοποιήθηκε την 10/6 η παρουσίαση του βιβλίου «Ελλάδα-Αλβανία : Προβλήματα και Προοπτικές», με την συμμετοχή των κκ. Συρίγου Αγγ., Γρίβα Γ. και Δρακάκη Εμμ. καθώς και 3 απογόνων (εγγονών) εκ των 49 εκτελεσθέντων Προκρίτων της Παραμυθιάς, από τους Τσάμηδες. Συντονίστρια της εκδήλωσης το μέλος μας κα Τσαροπούλου Εύα.
-- Ο κ. Αργυρόπουλος Κ. ενημέρωσε το ΔΣ ότι έχει αρχίσει την συγγραφή ενός βιβλίου, για έκδοση υπό το ΕΛΙΣΜΕ, με θέμα «Περί Εθνικής Ισχύος».
-- Αποφασίστηκε η διάθεση του πονήματος του ΕΛΙΣΜΕ για τα μέλη μας και τους λοιπούς ενδιαφερόμενους, να γίνει από τα γραφεία μας βάσει προγράμματος.
-- Παρελήφθησαν από το τυπογραφείο τα 600 αντίτυπα του «Πονήματος» και οι 200 «Μπροσούρες».
-- Αποφασίστηκε ότι κατά τις βιβλιοπαρουσιάσεις οι συγγραφείς του βιβλίου, ανεξαρτήτως αριθμού, θα πρέπει να έχουν τον λόγο τουλάχιστον για 4-5΄ λεπτά έκαστος, ενώ οι εισηγητές θα περιορίζονται στον σχολιασμό του κειμένου και όχι πλέον των 20΄ λεπτών.

ΗΜΕΡΙΔΕΣ

-- Πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 20/5 Εσπερίδα, στα πλαίσια της Δράσης «200 Χρόνια από την Επανάσταση του 1821», με θέμα «Μεγάλα Θέματα της Οικονομίας της Ελλάδος», και ομιλητές τους κκ. Πορτοκαλάκη Λεόντιο -- Δενιόζο Νικ.-- Αλεβίζο Δημ.-- Αργυρίδη Νικ.-- Πετρίδη Δημ..
-- Πραγματοποιήθηκε Εσπερίδα με θέμα «Τα Αποτελέσματα της 5μερούς Σύσκεψης» για το Κυπριακό, με την συμμετοχή των κκ. Γιάννου Χαραλαμπίδη Διδάκτορα Διεθνών Σπουδών και Δημοσιογράφου, Γαβριήλ Χαρίτου Διδάκτορα Διεθνών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μπεν Γκουριόν και του Αντιπροέδρου του ΕΛΙΣΜΕ Ναυάρχου κ. Μαρτζούκου Β. Συντονιστής της εκδήλωσης ο δημοσιογράφος της ΕΡΤ κ. Χούπης.
-- Πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση «Τα Μέταλλα και η Γεωπολιτική τους Σημασία» με Ομιλητές: Χρήστος Μαλτέζος, Δρ. Χημείας και μέλος ΕΛΙΣΜΕ, θέμα: «Ο ρόλος των Σπάνιων Γαιών στη Σύγχρονη Τεχνολο-

γία», Βασίλειος Μέλφος, δρ. Κοιτασματολογίας – Γεωχημείας, θέμα: «Τα Μέταλλα και η Γεωπολιτική θέση της Ελλάδας», Λεόντιος Πορτοκαλάκης, Τοπογράφος Μηχανικός και μέλος ΕΛΙΣΜΕ, θέμα «Η έρευνα του ΙΓΜΕ στο Β. Αιγαίο για Σπάνιες Γαίες – Πολυμεταλλικοί Κόνδυλοι». Συντονισμός: Μαριάνθη Στεφούλη, Γεωλόγος – Ερευνήτρια και μέλος ΕΛΙΣΜΕ.

-- Εγινε ενημέρωση από τον κ. Ηλιόπουλο Δ. για το Κυπριακό ινστιτούτο ERPIC, που διοργάνωσε ημερίδα με θέμα «Το Κανάλι της Κωνσταντινούπολης» που συμμετείχε και ο ίδιος.

-- Καθορίσθηκε σε κάθε Διαδικτυακή εκδήλωση χρόνος 30-40΄ λεπτών σε κάθε ομιλητή, προς αποφυγή κοπώσεως του ακροατηρίου και ύπαρξη χρόνου για ερωτήσεις.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

-- -- Ο κ. Ηλιόπουλος Δ. ενημέρωσε το ΔΣ ότι το γαλλικό ινστιτούτο FMES δεν θα έχει την υποστήριξη της γαλλικής πρεσβείας και ως εκ τούτου δεν υπάρχουν, επί του παρόντος, νέες ημερομηνίες για τον προγραμματισμό του συνεδρίου.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΓΑ – ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

-- Εγκρίθηκε ο «Κανονισμός Πρακτικής Άσκησης» για τους Φοιτητές Πρακτ. Άσκησης (ΦΠΑ), ο οποίος καθορίζει τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις τους κατά τη διάρκεια αυτής

-- Αποφασίστηκε η οργάνωση γραμματειακής υποστήριξης από τους σπουδαστές και η υποβολή από την ΥΔΗΣ στα μέλη του ΔΣ πίνακα με τα θέματα προς ανάπτυξη από τους σπουδαστές.

-- Ορίσθηκαν οι κκ Δουδούμης Γ, Μαρτζούκος Β, Παναγιωτοπούλου Μ, Πορτοκαλάκης Λ. και Φωτίου Παύλος (μόνο για θέματα Διεθνούς Δικαίου) ως Επιτηρητές του προγράμματος της Πρακτικής Άσκησης των κάτωθι Φοιτητών της περιόδου Σεπτεμβρίου – Οκτωβρίου 2021:

-- Σπυριδούλας Καπιζιώνη, Τμ. Διεθνών Σχέσεων / ΠΑ.ΠΕΙ

-- Εμμανουέλας Ρουσσάκη, Τμ. Διεθνών Σχέσεων / ΠΑ.ΠΕΙ. --

Σεραφείμ Μάκκα, φοιτητή 4ου έτους Πάντειου Παν. /Τμ. Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών – Διεθνείς Σχέσεις .

-- Εγκρίθηκε το πρόγραμμα Πρακτικής Ασκησης Φοιτητών του διμήνου Ιουλίου- Αυγούστου, των φοιτητριών :

-- Χατζηαντωνίου Ιωάννας, Τμ. Διεθνών Σχέσεων του ΠΑΠΕΙ.

-- Μπαλτατζή Χριστίνας, Τμ. Διεθνών Σχέσεων του ΠΑΠΕΙ.

-- Μπουντούκα Μαργαρίτας, Τμ. Διεθνών Σχέσεων του ΠΑΠΕΙ.

-- Γκούμα Παντελή, του Τμήματος Γεωγραφίας του Παν. Αιγαίου.

-- Εγκρίθηκε η πρακτική άσκηση, του επανακάμψαντος από το εξωτερικό μέλους του ΕΛΙΣΜΕ κ. Χατζόπουλου Χαράλαμπου

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

-- Εγκρίθηκε η «Βάση Πηγών Ενημέρωσης (ΒΠΕ)», που συνέταξε η ομάδα των φοιτητών Πρακτικής Ασκησης με την επίβλεψη της ΥΔΗΣ κας Παναγιωτοπούλου και απεστάλη στα μέλη μας υπό μορφή συνδέσμου, συνοδευόμενου από αναλυτικό και κατατοπιστικό e-mail.

-- Κοινοποιήθηκε σε όλα τα μέλη και αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα, τα Ενημερωτικά Δελτία μηνών Απριλίου-Μαΐου της Ομάδας των Φοιτητών Πρακτικής Άσκησης.

-- Εγκρίθηκε να ολοκληρώνεται η συνεδρίαση του ΔΣ στις 17.40 και στις 17.45 να πραγματοποιείται η 15λεπτη ομιλία του «Χρονολόγιου του 1821» από την πλατφόρμα του zoom, ώστε να γίνεται αποδέκτης περισσοτέρων ακροατών.

-- Αποφασίστηκε η αποστολή επιστολής προς όλους τους χορηγούς, με την ενημέρωση ότι η «Επιτροπή 2021» έχει άρει την αιγίδα της από τις δράσεις του ινστιτούτου οι οποίες συνεχίζονται κανονικά όπως αρχικά είχαν προγραμματιστεί.

ΟΜΙΛΙΕΣ

--1/ 4, θέμα : «Ο Αγώνας της ΕΟΚΑ 1955-1959 ως η κορύφωση του ενωτικού κινήματος των Ελλήνων της Κύπρου».Ομιλητές : Σωτηρίου Πανίκος, Δημητρίου Σπύρος

-- 8/04, θέμα : «Το μεταναστευτικό ως Διαρκής Γεωπολιτική Πρόσκληση για την Ελλάδα»Ομιλητής : Γεώργιος Κουμουτσάκος

-- 15/04, θέμα : «Οι Ελληνοαμερικανικές Σχέσεις στην Εποχή Τζο Μπάϊντεν» Ομιλητής : Αλέξανδρος Μαλλιάς

-- 22/04, θέμα : «Η ΑΟΖ και η Ελληνο-Τουρκική Διένεξη για τις Θαλάσσιες Ζώνες» Ομιλητής : Βενιαμίν Καρακωστάνογλου

-- 13/5 –Παρουσίαση βιβλίου ΕΛΙΣΜΕ «Η Τουρκία ως απειλή». Ομιλητές: Γεώργιος Φίλης, Δρ. Γεωπολιτικής, Κωνσταντίνος Μαρδάς, δημοσιογράφος, συγγραφέας, μέλος ΕΛΙΣΜΕ. Συντονισμός: Νικολέττα Μπράτση, Αρχαιολόγος, μέλος ΕΛΙΣΜΕ.

-- 20/5 – Θέμα: «Το Κυπριακό μετά την Πενταμερή»Ομιλητές: Γιάννος Χαραλαμπίδης, Δρ. Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκών Σπουδών, Γαβριήλ Χαρίτος, Δρ. Διεθνών Σχέσεων, Ερευνητής Ινστιτούτου Μπεν Γκουριόν, Βασίλειος Μαρτζούκος, Αντιναύαρχος ε.α. Π.Ν, Αντιπρόεδρος ΕΛΙΣΜΕ.

-- 27/5 – Θέμα: «Ο Ελληνισμός στη Δίνη του (Νέο) Οθωμανισμού 1453-1821-2021» Ομιλητές: Γεώργιος Φίλης, Δρ. Γεωπολιτικής, Δημήτριος Σταθακόπουλος, Τουρκολόγος - Δρ. Κοινωνιολογίας.

-- 3/6 – Θέμα: «Η Διαχρονική επικαιρότητα του Ελληνικού Πολιτισμού σύμφωνα με την θεώρηση του Μανώλη Ανδρόνικου». Ομιλητής: Νικόλαος Δελαγραμμάτικας, Φιλόλογος.μέλος ΕΛΙΣΜΕ.

-- 17/6 – Θέμα: «Κλιματική και Περιβαλλοντική Διπλωματία στα Βαλκάνια και την Ανατ. Μεσόγειο» Ομιλητής: Γεώργιος Κρέμλης, Σύμβουλός Πρωθυπουργού σε θέματα περιβάλλοντος.

Ένα καλό Ναυτικό δεν είναι αυτό που προκαλεί πόλεμο, αλλά είναι αυτό που σίγουρα εγγυάται την ειρήνη

Του Υποναυάρχου ε.α. Δημητρίου Τσαϊλά*

Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας UNCLOS (Διεθνές Δίκαιο Θαλάσσης) έχει μεγάλη σημασία για όλα τα Ναυτικά του κόσμου. Θεσπίζει ένα ολοκληρωμένο σώμα νόμου και τάξης για τους ωκεανούς και τις θάλασσες του κόσμου. Οι κανόνες που καλύπτουν τη χρήση των θαλασσών, συμπεριλαμβανομένων των πόρων τους και της εκμετάλλευσης των υποθαλασσίων ορυκτών, η δικαιοδοσία των παράκτιων υδάτων και τα εδαφικά δικαιώματα και όρια, συνδέονται με τα παραδοσιακά δικαιώματα διέλευσης και την ελευθερία των θαλασσών που καθιερώνονται από διεθνείς κανόνες. Οι Ηνωμένες Πολιτείες αρνήθηκαν να υπογράψουν τη Συνθήκη και ποτέ δεν επικυρώθηκε από τη Γερουσία των ΗΠΑ. Από τον Ιούνιο του 2016, 167 χώρες, είναι πλήρη μέλη της UNCLOS.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες, αν και δεν έχουν υπογράψει τη Σύμβαση, αναγνωρίζουν την UNCLOS ως σώμα «εθιμικού δικαίου». Εκτιμάται ότι ωριμάσαν τα δεδομένα και πλέον είναι σημαντική η επίσημη πλήρης ένταξη σε αυτήν τη ζωτική και πολύ σχετική Σύμβαση σε μια εποχή που η Κίνα όπως και η Τουρκία έχουν διαπράξει σοβαρές παραβιάσεις της Σύμβασης.

Η μη συμμετοχή στην UNCLOS πιθανώς θέτει τις Ηνωμένες Πολιτείες σε μια ευάλωτη και ίσως αμφιλεγόμενη θέση σε ορισμένα σενάρια, παρόλο που το Πολεμικό Ναυτικό των ΗΠΑ αναγνωρίζει και διατηρεί την «εθιμική νομοθεσία» τέτοιων βασικών αρχών διεθνούς δικαίου όπως η ελευθερία των θαλασσών, τα δικαιώματα διέλευσης και διάφορα δικαιώματα που σχετίζονται με χωρικά ύδατα.

Οι κινεζικές παραβιάσεις στη Θάλασσα της Νότιας Κίνας και τα σοβαρά ζητήματα στην Ανατολική Μεσόγειο και το Αιγαίο σχετικά με τις παραβιάσεις της Τουρκίας κατά της Ελλάδας και τις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες της Κύπρου έχουν μπει στο μικροσκόπιο καθώς σχετίζονται με τη διατήρηση της διεθνούς τάξης και με τους τρόπους με τους οποίους τα προοδευτικά δημοκρατικά κράτη επιδιώκουν να κρατήσουν τον κόσμο μακριά από έναν άλλο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες ενδιαφέρονται για τη διατήρηση της διεθνούς τάξης και την υποστήριξη της επιβολής του νόμου. Όμως, πώς μπορεί το Πολεμικό Ναυτικό των ΗΠΑ να επιβάλλει το δίκαιο της θάλασσας, εάν οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν έχουν υπογράψει και επικυρώσει την UNCLOS, ώστε να καταστούν πλήρη μέλη αυτής; Η σύντομη απάντηση, νομικά, είναι ότι η θέση τους είναι στην καλύτερη περίπτωση διφορούμενη. Ορισμένοι μπορεί να υποστηρίξουν ότι δεν έχουν δικαίωμα ιδίως όσον αφορά την επιβολή και την αποτροπή περαιτέρω παραβιάσεων από την Κίνα και την Τουρκία. Ποια είναι η ουσία αυτού του επιχειρήματος;

Η συλλογική συμμαχική δράση, η επίμονη και εμπλουτισμένη παρουσία στις θάλασσες, είναι απαραίτητη και μαζί με τη νομική εκπροσώπηση της UNCLOS είναι πράγματι υψίστης σημασίας για την αιτιολόγηση, για παράδειγμα, της συμμαχικής παρουσίας στη Μεσόγειο καθώς και άλλων ευαίσθητων πλωτών οδών. Η Ελλάδα, η Ιταλία, η Γαλλία, η Αίγυπτος, η Κύπρος και το Ισραήλ, μαζί με το Πολεμικό Ναυτικό των ΗΠΑ, δημιουργούν μια τρομερή «μηχανή επιβολής του νόμου». Η UNCLOS παρέχει τη νομική ραχοκοκαλιά σε αυτήν τη «στρατηγική συμμαχία» Έτσι λοιπόν η UNCLOS αλληλοεπιδρά με το ρεαλισμό στη θάλασσα, έναντι της αυξημένης αδιαλλαξίας των Τούρκων και την απόρριψη των διεθνών κανόνων, στο πλαίσιο μιας στρατηγικής συμμαχίας. Εμπρός λοιπόν για τη διαμόρφωση ενός «Συμμαχικού δακτυλίου της φωτιάς» στην περιοχή επιχειρήσεων της Μεσογείου.

Η ναυτική ανάπτυξη μονάδων, και η επίμονη παρουσία όπου παρατηρείται παραβίαση των αρχών του Δικαίου, είναι ζωτικής σημασίας, μαζί με τακτικές ασκήσεις και συνεχή διαλειτουργική εκπαίδευση. Τα χειρότερα σενάρια ενδέχεται να πρέπει να περιλαμβάνουν «αποκλεισμό», δηλαδή έναν ναυτικό μηχανισμό που χρησιμοποιήθηκε με επιτυχία τα παλαιότερα χρόνια. Η συμμαχική δύναμη, με την πλήρη εξουσία της UNCLOS, μπορεί να αποτελέσει ισχυρό αποτρεπτικό παράγοντα για απερίσκεπτη συμπεριφορά στη θάλασσα. Για να γίνει αυτό, είναι σαφές ότι η Γερουσία των ΗΠΑ θα πρέπει να επικυρώσει πλήρως το UNCLOS και να χρησιμοποιήσει αυτήν την ευκαιρία για να ενημερώσει τον κόσμο ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες συμμετέχουν δραστικά στη διατήρηση της διεθνούς τάξης μέσω της επιβολής του διεθνούς δικαίου. Εκτός από τον περιορισμό των κινεζικών και τουρκικών ηγεμονικών φιλοδοξιών, οι Ηνωμένες Πολιτείες και οι σύμμαχοί τους μπορούν να αποτρέψουν εγκλήματα που περιλαμβάνουν εμπορία ανθρώπων, διακίνηση ναρκωτικών, παράνομες μεταφορές όπλων, τρομοκρατικές επιχειρήσεις στη θάλασσα, διάφορες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και συναφή εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, καθώς και παραβιάσεις των κρατικών δικαιωμάτων φυσικών πόρων που χρηματοδοτούνται από το κράτος. Αυτά τα θέματα πλέον βρίσκονται στο επίκεντρο αυτού του αιώνα, μαζί με πολλά ψηφίσματα του ΟΗΕ που απαιτούν επιβολή νόμου στη θάλασσα, και εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Πολεμικού Ναυτικού, υπό την UNCLOS.

Τα μαθήματα που πρέπει να διδαχθούμε είναι ξεκάθαρα. Οι φιλελεύθερες δημοκρατίες έχουν δικαίωμα σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο να ενεργούν προληπτικά σε συνεννόηση με τους συμμάχους τους.

https://geopolitics.iisca.eu/?p=27961

*Ο Υποναύαρχος (εα) Δημήτριος Τσαϊλάς ΠΝ δίδαξε επί σειρά ετών στις έδρες Επιχειρησιακής Σχεδιάσεως καθώς και της Στρατηγικής και Ασφάλειας, σε ανώτερους Αξιωματικούς στην Ανώτατη Διακλαδική Σχολή Πολέμου, είναι μέλος και ερευνητής του Ινστιτούτου για την Εθνική και Διεθνή Ασφάλεια.

Τα Στενά του Βοσπόρου και το Κανάλ Ιστανμπούλ του Ερντογάν

Ή γιατί ξαφνικά στην Τουρκία τίθεται θέμα για τη Συνθήκη του Μοντρέ.
Η κρίσιμη σημασία της και η "γκρίνια" του προέδρου.

NewsroomHuffPost Greece

Η ανοιχτή επιστολή των 104 ναυάρχων ε.α. της Τουρκίας ανέδειξε δύο σημαντικά ζητήματα. Το πρώτο αφορά πρωτίστως το ίδιο το μέλλον της Τουρκίας και θέτει ουσιαστικά το ερώτημα εάν τελικά θα στραφεί προς τη Δύση και τον σύγχρονο κόσμο ή προς το παρελθόν και την Ανατολή. Εάν δηλαδή θα συνεχιστεί η διαφαινόμενη απομάκρυνση του κράτους-και των Ενόπλων Δυνάμεων όπως επισημαίνουν οι υπογράφοντες- από τις αρχές της σύγχρονης Δημοκρατίας που του Κεμάλ Ατττούρκ και η παράλληλη διαδικασία ”ισλαμοποίησής” της.

Αυτό το ζήτημα απασχολεί περισσότερο το εσωτερικό ακροατήριο της Τουρκίας με την κυβέρνηση φυσικά να μην θέλει να ανοίξει μια τέτοια συζήτηση και να επιλέγει να κάνει μια επιφανειακή, αλλά συμφέρουσα για την ίδια, ανάγνωση εστιάζοντας μόνο στην ιδιότητα των υπογραφόντων. Κάνοντας λόγο για ”παρέμβαση” ένστολων σε κρατικές υποθέσεις επιθυμεί συνειδητά, όπως φάνηκε και από τη δήλωση του Ιμπραήμ Καλίν περί επιστολής-ανάμνησης ”της εποχής των πραξικοπημάτων”, να ξυπνήσει στους πολίτες μνήμες από την ταραγμένη περίοδο 1960-1980 ή ακόμη και από το κοντινό 2016. Και φυσικά η αιωρούμενη απειλή μιας προσπάθειας υποκίνησης σε στάση στις Ένοπλες Δυνάμεις, λύνει τα χέρια του Ερντογάν σε πολλαπλά επίπεδα, αφού η λήψη πιθανών έκτακτων μέτρων ”αιτιολογείται” από την ανάγκη για την υπεράσπιση της Δημοκρατίας. Οι συλλήψεις άλλωστε, ήδη άρχισαν και αναμένεται να είναι πολύ περισσότερες από τις 10 έχουν ήδη ανακοινωθεί καθώς καθώς γίνεται προσπάθεια σύνδεσης των ναυάρχων ε.α. με το κίνημα FETO του ιμάμη Φετουλάχ Γκιουλέν, που έχει κατηγορηθεί και για το αποτυχημένο πραξικόπημα του 2016.

Η «ΕΜΠΝΕΥΣΗ»

Το δεύτερο ζήτημα όμως, είναι αυτό που φαίνεται να απασχόλησε ακόμη περισσότερο τον διεθνή Τύπο, και δικαίως αφού έχει διεθνείς διαστάσεις και αφορά την οικονομία, το εμπόριο και τις θαλάσσιες μεταφορές. Και αυτό είναι η αναφορά στην επιστολή, στην Συνθήκη του Μοντρέ, καθώς οι υπογράφοντας εκφράζουν ανησυχίες περί των δηλώσεων που έχουν γίνει και αφήνουν ευθέως να υπονοηθεί πως η Τουρκία θα μπορούσε να αποχωρήσει από αυτή.

Φυσικά κάτι τέτοιο θα επηρέαζε άμεσα το καθεστώς στα Στενά του Βοσπόρου και των Δαρδανελίων που είναι σε ισχύ από τη υπογραφή της συμφωνίας του 1936. Η δε συνθήκη έχει διττή σημασία για την ίδια την Τουρκία αφού δεν ρυθμίζει μόνο το καθεστώς στα Στενά αλλά αποτελεί-μαζί με την Συνθήκη της Λωζάνης- και μια από τις αποκαλούμενες και ως διεθνείς ιδρυτικές πράξεις της Τουρκικής Δημοκρατίας.

Δηλώσεις και πράξεις που προκαλούν ανησυχία

Η ανησυχία για την Συνθήκη του Μοντρέ, κορυφώθηκε πριν από μερικές ημέρες όταν ο πρόεδρος της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης, Μουσταφά Σέντοπ μιλώντας στο Haberturk και κληθείς να σχολιάσει τις αντιδράσεις σχετικά με την αποχώρηση της Άγκυρας από τη Συμφωνία της Κωνσταντινούπολης που

αφορά στη έμφυλη βία, δήλωσε: «Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί με διάταγμα του να αποσυρθεί και από τη Συνθήκη του Μοντρε, όπως αποσύρθηκε και από τη Συμφωνία της Κωνσταντινούπολης».

Εάν βέβαια αυτή ήταν η μόνη δήλωση επί του θέματος ίσως και να μην είχε προκαλέσει την αντίδραση των ναυάρχων και την περίληψη του ζητήματος στην επιστολή τους.

Είναι όμως ο ίδιος ο Ερντογάν, που έχει αρκετές φορές τα τελευταία χρόνια αναφερθεί στο θέμα ενώ γίνεται συζήτηση και μετά την έγκριση από την κυβέρνηση, τον περασμένο μήνα, της κατασκευής της Διώρυγας της Κωνσταντινούπολης - κατ' αναλογία με της Διώρυγα του Σουέζ.

Το Kanal Istanbul (Κανάλι της Κωνσταντινούπολης) είναι το πιο φιλόδοξο από τα δημόσια έργα, που εκπονεί ή θέλει να εκπονήσει ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν και εντάσσεται σε έναν νέο σχεδιασμό σύγχρονων υποδομών με νέα αεροδρόμια, γέφυρες, δρόμους και σήραγγες.

Τούρκοι αξιωματούχοι υποστηρίζουν ότι το νέο κανάλι είναι ζωτικής σημασίας για αποσυμφόρηση των Στενών του Βοσπόρου, μια κρίσιμη θαλάσσια διαδρομή για το παγκόσμιο εμπόριο που ακολούθησαν πέρυσι περισσότερα από 38.000 πλοία. Βέβαια αυτή η κίνηση σε αυτή την "πλωτή οδός" χτυπάει κόκκινο και επίσης τα τελευταία χρόνια έχουν καταγραφεί και αρκετά ναυτικά ατυχήματα.

Και το σχέδιο του Ερντογάν όμως, για το Kanal Istanbul εκτιμάται πως θα έχει μεγάλο περιβαλλοντικό κόστος ενώ παράλληλα θα μπορούσε να υπονομεύσει τη συμφωνία του Μοντρέ, όπως επισημαίνουν πολέμιοι του έργου σύμφωνα με το Al Jazeera.

ΚΟΝΤΡΑ ΣΤΗ ΛΟΓΙΚΗ

Η Συνθήκη, εγγυάται την ελεύθερη διέλευση των Στενών πλοίων το εμπορικού ναυτικού σε καιρούς ειρήνης και πολέμου. Ρυθμίζει επίσης τη χρήση των στενών από στρατιωτικά πλοία από κράτη της Μαύρης Θάλασσας προς τη Μεσόγειο. Το δε νέο κανάλι θα επέτρεπε στα πλοία να διέρχονται μεταξύ της Μεσογείου και του Εύξεινου Πόντου χωρίς να διέρχονται μέρος των στενών που καλύπτεται από τη συνθήκη.

Ο δε Ερντογάν έχεις επίσης εκφράσει επιφυλάξεις για τη Συνθήκη του Μοντρέ. Συγκεκριμένα το 2019 αναφερόμενος στο Kanal Istanbul δήλωνε πως «Στα Στενά με την συνθήκη του Μοντρέ δεν έχουμε κανένα δικαίωμα και τα πλοία περνούν όπως θέλουν. Σκεφτείτε χρησιμοποιούν τα Στενά και δεν κερδίζετε τίποτα. Όμως με το «Kanal Isntbul» (θα δημιουργηθούν δικαιώματα όπως συμβαίνει και στη διώρυγα του Σουέζ. Εμείς θα προχωρήσουμε το σχέδιο αυτό».

Στην επιστολή τους οι ναύαρχοι ε.α. εκφράζουν την ανησυχία τους γι' αυτές τις εξελίξεις και τη συζήτηση που έχει ανοίξει για την Συνθήκη του Μοντρέ που όπως αναφέρουν "εξυπηρετεί με τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα της Τουρκίας" και επισημαίνουν πως θα "πρέπει να υπάρχει αποχή από δηλώσεις ή πράξεις που θα μπορούσαν να προκαλέσουν διαμάχες και διαφωνίες σχετικά με τη Συνθήκη".

WIKIMEDIA COMMONS

Τι προβλέπει η Συνθήκη του Μοντρέ

Τα στενά του Βοσπόρου είναι ο στενότερος πορθμός του κόσμου που χρησιμοποιείται στη διεθνή ναυσιπλοΐα και ο Βόσπορος συνδέει τη Μαύρη Θάλασσα με τη Θάλασσα του Μαρμαρά, που η τελευταία με την σειρά της συνδέεται μέσω των Δαρδανελίων με το Αιγαίο Πέλαγος και ακολούθως με τη Μεσόγειο. Η Συνθήκη υπεγράφη το 1936 και συμβαλλόμενα μέρη ήταν: Τουρκία, Ελλάδα, Βουλγαρία, Ρουμανία, Σοβιετική Ένωση, Αυστραλία, Γαλλία,Ιταλία, Αγγλία, Γιουγκοσλαβία ενώ υπήρξε σφοδρή, πολυετής διαμάχης μέχρι την υπογραφή της.

Με αυτή καθορίζεται το καθεστώς των Στενών του Βοσπόρου και των Δαρδανελίων. ρυθμίζεται η διέλευση στρατιωτικών πλοίων από τα κρίσιμης σημασίας στενά που αποτελούν την έξοδο των χωρών της Μαύρης Θάλασσας στο Αιγαίο και τη Μεσόγειο.

Ο πλήρης έλεγχος παραχωρήθηκε στην Τουρκία ενώ η Συνθήκη εγγυάται την ελεύθερη ναυσιπλοΐα από τα μη στρατιωτικά πλοία σε καιρό ειρήνης. Όλα τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν και επιβεβαιώνουν την αρχή της ελεύθερης διέλευσης και ναυσιπλοΐας δια θαλάσσης στα Στενά: «εν καιρώ ειρήνης, τα εμπορικά πλοία θα απολαμβάνουν πλήρη ελευθερία διέλευσης και ναυσιπλοΐας στα Στενά, με τη μέρα και τη νύχτα, κάτω από οποιαδήποτε σημαία με οποιοδήποτε είδος φορτίου."

Η σύμβαση δίνει στην Τουρκία τον πλήρη έλεγχο των Στενών και εγγυάται την ελεύθερη ναυσιπλοΐα από τα μη στρατιωτικά πλοία σε καιρό ειρήνης. Επιτρέπει στην Τουρκία την στρατιωτικοποίηση των Στενών. Επιτρέπει τη διέλευση πολεμικών πλοίων των παρευξείνιων χωρών με ειδοποίηση μιας εβδομάδας και υπό κάποιους όρους εκτοπίσματος, μεγέθους, οπλισμού. Περιορίζει σημαντικά το πέρασμα των πολεμικών πλοίων που δεν ανήκουν σε κράτη της Μαύρης Θάλασσας (προειδοποίηση διέλευσης, όριο εκτοπίσματος πλοίων, περιορισμός οπλισμού, μη διέλευση αεροπλανοφόρων κλπ).

Τα πέντε ψεύδη του Βερολίνου για να μην πληρώσει την Ελλάδα

Του κ. Σταύρου Λυγερού

Παρότι η ηττημένη Γερμανία ευνοήθηκε γενναιόδωρα από τους νικητές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, δεν ανταποκρίθηκε στην ηθική και συμβατική υποχρέωσή της προς την Ελλάδα για την καταβολή επανορθώσεων και βεβαίως για την εξόφληση του αναγκαστικού κατοχικού δανείου. Ακολούθησε παρελκυστική τακτική όσον αφορά τις γερμανικές οφειλές. Παρέπεμψε την ικανοποίηση των ελληνικών διεκδικήσεων μετά την ενοποίηση των δύο Γερμανιών. Όταν αυτή πραγματοποιήθηκε, το Βερολίνο ισχυρίσθηκε ότι το θέμα έχει κλείσει!

Ο πρώτος γερμανικός ισχυρισμός είναι ότι το ζήτημα έχει κλείσει με υπογραφή του Κωνσταντίνου Καραμανλή το 1960 και την καταβολή εκ μέρους της Γερμανίας 115 εκατ. μάρκων. Η αλήθεια είναι πως για να επιτύχουν την αποφυλάκιση του δημίου των 54.000 Εβραίων της Θεσσαλονίκης Μαξ Μέρτεν, που είχε καταδικαστεί σε 25 χρόνια φυλάκιση, η γερμανική κυβέρνηση κατέβαλε 115 εκατ. μάρκα ως αποζημίωση, την οποία «δικαιούνται Έλληνες υπήκοοι διωχθέντες από 6 Απριλίου 1941 μέχρι τέλους του 1945, υπό οργάνων του γερμανικού εθνικοσοσιαλιστικού καθεστώτος δια λόγους φυλετικούς, θρησκευτικούς ή αντιθέσεως προς την εθνικοσοσιαλιστικήν κοσμοθεωρίαν». Δηλαδή για αποζημίωση κυρίως των Εβραίων θυμάτων του Γ' Ράιχ.

Για να μην υπάρξει, μάλιστα, η οποιαδήποτε παρεξήγηση, σε επιστολή του (αποτελεί μέρος της συμφωνίας) προς τον υφυπουργό Εξωτερικών της Γερμανίας ο τότε Έλληνας πρεσβευτής στη Βόννη Θωμάς Υψηλάντης αναφέρει: «(η Ελλάδα) επιφυλάσσεται εντούτοις όπως προβάλη νέας απαιτήσεις, αίτινες προέρχονται εξ εθνικοσοσιαλιστικών μέτρων διώξεως κατά τη διάρκεια του πολέμου και της κατοχής». Με άλλα λόγια, η Αθήνα δεν έχει ποτέ παραιτηθεί από τις αξιώσεις της, κάτι που ομολογεί και η Γερμανία σε απαντητική ρηματική διακοίνωσή της στις 31-3-1967.

Η Διάσκεψη των Παρισίων και η "Συνθήκη 2+4"

Ο δεύτερος γερμανικός ισχυρισμός είναι ότι μετά από τόσες δεκαετίες, οι ελληνικές διεκδικήσεις έχουν χάσει τη νομιμοποιητική τους βάση. Σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, όμως, τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας δεν παραγράφονται. Ειδικά για το κατοχικό δάνειο υπάρχει σύμβαση που δεσμεύει τη Γερμανία. Ας σημειωθεί ότι η ναζιστική Γερμανία είχε αρχίσει να πληρώνει τις δόσεις γι' αυτό το δάνειο.

Το ζήτημα των αποζημιώσεων ετέθη από την ελληνική πλευρά στη Διάσκεψη των Παρισίων (τέλη 1945-αρχές 1946). Η διάσκεψη είχε προσδιορίσει κατά προσέγγιση το ύψος των αποζημιώσεων προς την Ελλάδα σε 7,5 δισ. δολάρια. Η συμφωνία του Λονδίνου το 1953 δεν χάρισε στη Γερμανία τις οφειλές λόγω πολεμικών αποζημιώσεων. Απλώς τις πάγωσε έως την υπογραφή συμφώνου ειρήνης μεταξύ της ηττημένης και των νικητών του Β' Παγκοσμίου Πολέμου για να μπορέσει η Γερμανία να ανακάμψει οικονομικά.

Μετά την επανένωση της Γερμανίας (31-8-1990) με την υπογραφή της "Συνθήκης 2+4", το εμπόδιο έχει εκλείψει. Πολύ περισσότερο που η ηττημένη του πολέμου είναι η ισχυρότερη οικονομία της Ευρώπης. Το Βερολίνο, όμως, αντιστρέφει την πραγματικότητα και επικαλείται τη "Συνθήκη 2+4" για να υπεκφύγει, ισχυριζόμενο αυθαιρέτως ότι το θέμα των αποζημιώσεων έχει γενικά κλείσει.

Εάν το ζήτημα των αποζημιώσεων είχε χάσει τη νομιμοποιητική του βάση και είχε κλείσει, γιατί τον Μάιο 2013 το γερμανικό υπουργείο Οικονομικών με υπογραφή Σόιμπλε ανέλαβε την υποχρέωση πρόσθετης αποζημίωσης των Εβραίων που επέζησαν του Ολοκαυτώματος; Στους Εβραίους δόθηκαν 772 εκατ. ευρώ για παροχή ιατρικής φροντίδας, καθώς και σύνταξη για το υπόλοιπο του βίου τους ύψους 300 ευρώ το μήνα! Ας σημειωθεί ότι και το 2000, η κυβέρνηση Σρέντερ είχε αποζημιώσει εκατοντάδες χιλιάδες ομήρους που είχαν μαρτυρήσει στα ναζιστικά στρατόπεδα.

Η απόφαση της Χάγης

Ο τρίτος γερμανικός ισχυρισμός είναι ότι η απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης το 2012 έκλεισε οριστικά το θέμα των αποζημιώσεων. Η αλήθεια είναι πως εκείνη η απόφαση αναγνώρισε την ετεροδικία, αλλά δεν αναφέρει πουθενά ότι οι αποζημιώσεις είναι αβάσιμες. Αντίθετα, αναγνωρίζει ότι το ζήτημα δεν παραγράφεται κι ότι αποτελεί διακρατική διαφορά, για την επίλυση της οποίας προτρέπει τα κράτη να συνεργαστούν.

Υπενθυμίζουμε ότι η δίκη εκείνη αφορούσε την προσπάθεια των κατοίκων του Διστόμου να αποζημιωθούν μέσω απόφασης ιταλικού δικαστηρίου. Με άλλα λόγια, αφορούσε διεκδικήσεις ιδιωτών κι όχι του ελληνικού κράτους. Τον Οκτώβριο 2014, μάλιστα, το ιταλικό Συνταγματικό Δικαστήριο αποφαίνεται ότι η

ετεροδικία δεν ισχύει όταν πρόκειται για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας. Επίσης ότι πολίτες μπορούν να εγείρουν ατομικές αξιώσεις εναντίον κράτους. Η απόφαση αυτή των Ιταλών δικαστών ανοίγει νέους δρόμους για τη δικαίωση των θυμάτων του ναζισμού.

Ο τέταρτος γερμανικός ισχυρισμός είναι πολιτικός κι όχι νομικοφανής. Προσπαθεί να αποδώσει τις ελληνικές διεκδικήσεις στην κρίση και ειδικότερα σε μία προσπάθεια της Αθήνας να συμψηφίσει τις αποζημιώσεις με τις οφειλές προς τη Γερμανία. Είναι αλήθεια ότι πιεζόμενες από τη γερμανική διπλωματία οι ελληνικές κυβερνήσεις ολιγώρησαν. Καμία εξ αυτών, όμως, δεν παραιτήθηκε απ' αυτές. Εάν είχε συμβεί αυτό το Βερολίνο θα είχε, βεβαίως, προσκομίσει το σχετικό έγγραφο.

Η επαναφορά του ζητήματος του κατοχικού δανείου και των αποζημιώσεων από την κυβέρνηση Τσίπρα το 2015 μπορεί να συμπίπτει χρονικά με τις διαπραγματεύσεις της Ελλάδας με την Ευρωζώνη, αλλά ποτέ η Αθήνα δεν συνέδεσε τα δύο αυτά ζητήματα. Το γεγονός ότι η ίδια κυβέρνηση μετά την υπογραφή του 3ου Μνημονίου έβαλε το ζήτημα στο ράφι για να μην ενοχλεί το Βερολίνο δεν σημαίνει τίποτα στο νομικό επίπεδο. Απλώς δείχνει το πως ο ΣΥΡΙΖΑ αντιλαμβανόταν αυτή την υπόθεση και βεβαίως μας υποψιάζει βασίμως ότι η τωρινή ανακίνηση έχει προεκλογικό χαρακτήρα.

Ο υπολογισμός του Γενικού Λογιστηρίου

Ο πέμπτος γερμανικός ισχυρισμός είναι αβάσιμος σε βαθμό γελοιότητας. Ισχυρίζονται ότι τα κοινοτικά κονδύλια που έλαβε η Ελλάδα από την ΕΕ είναι μία μορφή αποζημίωσης! Τα κοινοτικά κονδύλια δεν είναι βεβαίως, γερμανικά χρήματα και ούτε έχουν την παραμικρή σχέση με τις αποζημιώσεις για τα ναζιστικά εγκλήματα. Γι' αυτό και κοινοτικά κονδύλια έλαβαν χώρες-μέλη που δεν συμμετείχαν στον πόλεμο, όπως η Ισπανία και η Πορτογαλία. Το προφανές επιβεβαιώνεται και από απάντηση της Κομισιόν το 1995 σε σχετική ερώτηση του τότε ευρωβουλευτή Αλαβάνου.

Η τελευταία προσπάθεια του Βερολίνου να προβάλει ένα νέο επιχείρημα προήλθε από διαρροή στην εφημερίδα Die Welt. Σύμφωνα με το ρεπορτάζ της, στον υπ' αριθμόν R27320 φάκελο του (γερμανικού) υπουργείου Εξωτερικών υπάρχει έγγραφο που αναγνωρίζει «γερμανικό υπόλοιπο χρέους ύψους 476 εκατομμυρίων… Δεν πρόκειται, όμως, ούτε για δάνειο, ούτε για πίστωση, αλλά απλώς για ποσό που έχει υπολογιστεί»!

Ειδικά μετά τη συγκέντρωση και την ταξινόμηση όλων των επισήμων εγγράφων που συνδέονται με το κατοχικό δάνειο και τις κάθε είδους αποζημιώσεις, οι ελληνικές διεκδικήσεις είναι όχι μόνο ηθικά ισχυρές, αλλά και νομικά τεκμηριωμένες. Αυτό που πρέπει να προσδιορισθεί με διμερείς διαπραγματεύσεις είναι το ύψος των οφειλών της Γερμανίας αφενός λόγω του κατοχικού δανείου, αφετέρου λόγω των αποζημιώσεων. Η Επιτροπή του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για το κατοχικό δάνειο εκτιμάει το ύψος της γερμανικής οφειλής στα 11 δισ ευρώ.

Η εκτίμηση θεωρήθηκε πολύ χαμηλή, αφού σύμφωνα με άλλους μάλλον μετριοπαθείς υπολογισμούς το ύψος της οφειλής κυμαίνεται γύρω στα 60 δισ ευρώ. Ο υπολογισμός, ωστόσο, είναι υπόθεση μίας επόμενης φάσης. Πρώτα, το Βερολίνο πρέπει να υποχρεωθεί να αναγνωρίσει την οφειλή του και στη συνέχεια να διαπραγματευθεί το ύψος της. Το ίδιο ισχύει και για τις κάθε είδους αποζημιώσεις, το ύψος των οποίων υπολογίζεται ότι είναι αρκετά πάνω από 100 δισ.

"Πρωτίστως ηθικό ζήτημα"!

Η απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λειβαδιάς (1997) για την αποζημίωση των κατοίκων του Διστόμου, την οποία επικύρωσε και κατέστησε τελεσίδικη η απόφαση της Ολομελείας του Αρείου Πάγου (2000) άνοιξε τον δρόμο για τις διεκδικήσεις ιδιωτών και επανέφερε στο προσκήνιο το ευρύτερο ζήτημα των ελληνικών διεκδικήσεων. Από τότε, όμως, έχουμε αλλάξει και φάση και γήπεδο.

Η μπάλα έδειξε το 2015 να φεύγει από τα χέρια των ιδιωτών και την υπόθεση να αναλαμβάνει το κράτος. Αυτό τουλάχιστον είχε φανεί τότε από τις διακηρύξεις της κυβέρνησης Τσίπρα. Η δήλωσή του ενώπιον της Μέρκελ για πρωτίστως ηθικό ζήτημα, όμως, άφησε πολύ γρήγορα πικρή γεύση. Δεν άλλαξε, ωστόσο, ούτε κατά κεραία την ισχύ των ελληνικών διεκδικήσεων.

Το νεοαποικιακού χαρακτήρα σύμφωνο ελληνογερμανικής συνεργασίας, που υπέγραψαν οι Γιώργος Παπανδρέου και Άγκελα Μέρκελ τον Μάιο 2010, και που επέτρεψε στον Γερμανό υφυπουργό Φούχτελ να αλωνίζει την Ελλάδα δεν ήταν, βεβαίως, ο τρόπος για να εκκαθαρισθεί το ναζιστικό παρελθόν. Ούτε, βεβαίως, το "Γερμανοελληνικό Ταμείο για το Μέλλον" (με προϋπολογισμό μόλις ένα εκατ ευρώ!), στόχος του οποίου ήταν –κατά ομολογία του ίδιου του Γερμανού πρεσβευτή Πέτερ Σόοφ– «η αναζήτηση ενδεδειγμένων δράσεων για την επεξεργασία του παρελθόντος»! Με άλλα λόγια στόχος του ήταν να χρηματοδοτήσει το ξαναγράψιμο της ιστορίας…

Αυτά για να μην ξεχνάμε την αφόρητη γερμανική υποκρισία, την οποία πολλαπλώς διευκολύνουν διαδοχικές ελληνικές κυβερνήσεις.

Ursula, Charles' Ambassador and Erdogan the Magnificent

Written by Ioannis Baltzois*

The diplomatic incident that took place in Turkey with the EU leadership considered as "victims", the so-called "Sofa Gate", illustrated by the incredible indecency and insult that the Turks reserved to the high guests of the EU, sparked a lot of reactions, analyses, criticisms, and harsh statements against Turkey and especially against President Erdogan, such as the undiplomatic remark of the Italian Prime Minister Mario Draghi who called him a dictator, causing apparent turbulence to the so far really good Italian-Turkish relations.

Sofa Gate

But let's look at the now infamous "Sofa Gate" and see if it was accidental, a mere mistake of the protocol services of the two sides, or if there is something else that stems from the past and explains the unnecessary, weird and offensive acts that the Turks have been used to perpetrating these past few years. We must make it clear from the outset that this is not a mistake, a case of negligence or an imperfect oversight of those responsible for the Protocol. The responsibility lies in the EU Protocol officials, as the Turkish-Kurdish Foreign Minister of Turkey claimed with oriental chicanery, since the European Protocol Officers were not allowed in the meeting room for security reasons!!! So now the question arises: what was the reason for this impropriety and insult especially against the President of the Commission Mrs. Ursula von der Leyen, who was deliberately left standing, looking awkwardly at the chair that did not exist for her to sit, only to finally sit opposite the Sultan on the couch, a clear sign of disdain? There were only two chairs - thrones for the men in the meeting room, one for the Sultan and the other for the immodest and rude Mr. Michel. None for women. If there was a Lady Chapel, they would've probably made her sit there!

Suleiman the Magnificent and Charles' Ambassador.

The explanation is simple, it stems from the past and it has to do with Erdogan's mentality and geopolitical perception today. Thus, this "caprice" of the Turkish president towards the president of the Commission, has a tradition of 500 years, as a similar story is written in the "Encyclopedic Dictionary of Anecdotes", published in Paris in 1929. An ambassador of Charles Quint (1550-1558), a Holy Roman Emperor, was summoned for consultations by Sultan Suleiman (the so-called "Magnificent"). When he entered the meeting room, he noticed that there was no seat for him, so he'd have to deliberately stay standing and thus belittling his position. He immediately took off his coat, threw it on the floor and sat down. He was impeccable in the negotiations, a fact that even the Sultan acknowledged. When the meeting was over he got up, and left without taking his coat. When he was reminded of that, the ambassador replied: "The king's ambassadors are not used to taking their seats with them".

The attitude of President Erdogan, who has a soft spot for symbolism , stems from the past and emphatically underpins the different mentality, culture and behavior of a Europe he hates, but constantly blackmails and uses it only to suck money from nonetheless. This way, he's trying to emit the message of a strong and great Turkey, which acts autonomously as a large and independent regional power and does not accept advice, admonitions, or reprimands for its international stance. Hence his constant insults to state leaders and his unacceptable behavior and stance towards the diplomatic culture. The German politician Ursula von der Leyen, whose country was ruled by Emperor Charles Quint and Charles Michel, whose country belonged to the Holy Roman Empire, as well as the ambassadors of the EU countries, should have been taught some facts and have been informed about the descendants of Genghis Khan, so that the Turks do not take them for the same idiots they have been for the last 500 years. Stories like this one and many others should be taught in diplomatic academies.

Epilogue - Conclusions

President Erdogan deliberately downgraded the President of the Commission for two well-known reasons: Because she is a woman (whose position is lower according to the fundamental principles of Islam) and because he wanted to send her the message that she should not use human rights or judge Turkey for their violations, such as the recent withdrawal from the Istanbul Convention. In addition, the female leader of the EU had to be humiliated and thus humiliating EU as well, and that is why he chose her and not the man. We must add that Mr. Michel's attitude was unacceptable, unethical and rude, which is not at all appropriate for the ethics of Western culture. Let everyone in Europe realize that, due to economic interests, they conveniently forget the history and the different culture of nation that has nothing to do with European culture. This is the same attitude and behavior he applies to Greece, where the constant provocations, insults and aggressive actions are intentional, systematic and continuous, until our homeland is subjugated, resulting in loss of national sovereignty. (Of course I reckon) I estimate that they will not succeed.

Finally, let us mention the place of Turkey in world history and culture. The 19th century Russian thinker Nikolai Danilevsky said that human societies are divided into two categories, **the Creators of Civilization**, which of course includes Greece, along with other nations and cultures, such as the Egyptians, the Romans, etc. and **the Destroyers of Culture**, where only three nations are included: the Huns, the Mongols and the Turks. And these peoples have always been the Negative Factors of History. And this was and still is Erdogan's Turkey today and let our friends and allies know that very well, because they are the ones who tolerate and pamper and finance such a Turkey, with a oppressive regime, a rule of law in remission, a geostrategic pirate, a state in global turmoil, with a president who dreams of Ottoman grandeur and modern achievements, such as pharaonic projects (e.g. the Istanbul Canal) or conquering the moon in two years' time, as they boast. So let them aim for the Moon and leave Greece and the West alone in their different culture, which Turkey has nothing to do with.

* Ioannis Ath. Baltzois is a Lieutenant General ret., with a M.Sc. in geopolitics of National & Kapodistrian University of Athens, and the president of HEL.I.S.S.(Hellenic Institute for Strategic Studies).

Germany and Turkey: Friends and Allies in Genocides. The case of the Herero and Nama Genocide that Turkey implemented after Germany.

By Ioannis Ath. Baltzois *

The recognition of the Armenian Genocide by the USA, at this very historical moment when U.S. President Biden uttering the word 'genocide' has irrevocably shaped the reality around the shocking crime against humanity that was committed by the Turks (then Ottomans) against the Armenian people is a historical event. The consequences of this critical recognition are going to shape Turkey's future. At last, historical justice even somehow late got an out of habit genocidal people, the Turkish people that has been killing other peoples, like Greek Pontiacs and Assyrians, what they historically deserve. Genocides of people will from now on stigmatize the words Turkey and Turkish and humanity will think of them as such, eternally. Despite Turkish reaction statements talking of a historical illusion and a non-scientifically proven documentation, still ignoring Turkey's historical responsibility in a quite provocative fashion, and failing to recognize that thousands of Armenian people died, in a frightful and structured way, responsibility returns in mind, like Furies, to point and add the Turkish on the much dreadful list of peoples having committed crimes against humanity. And, on that very list of peoples that have caused genocides and are guilty of crimes against humanity, is Turkey's eternal friend, Germany, which apart from being responsible for two world wars, has also taught genocide methodology, implemented by its close friend country, Turkey. However, at this very moment, we will not refer to the Holocaust during WWII, nor to the Armenian Genocide that everyone is aware of, but we will elaborate on another crime, another genocide which is hardly unknown and it is the first genocide of the 20th century. It is the genocide of the Herero and Nama (Namaka) tribes, carried out by the Germans. The method of this genocide was adopted by the Turks.

German Southwest Africa

German Southwest Africa (Deutsch-Südwestafrika) was a German Empire colony in Africa from 1884 to 1915. Covering 835.100 km², it was one and a half times as big as mainland German Empire. During World War I, British and South African powers invaded and occupied German Southwest Africa in 1915. Following the end of the war, the region was administered by the Union of South Africa (a part of the British Empire), and it was given the name German South West Africa, under the mandate of the League of Nations. German South West Africa became an independent state in 1990, and it was then named Namibia. Herero and Nama were a people that was mainly comprised of farmers that German colonizers tried to modernize and turn into farmers, agricultural labourers and workers of their colonial companies. **Nevertheless, the ownership regime and the way German colonizers handled it was the main reason that led those tribes in an uprising against them.** The Herero tribe had granted more than one fourth of the 130,000 square meters of land they owned for the construction of the Otavi railway line, which supposedly aimed at the development of the region, whereas it would, in reality, trigger the invasion of other colonizers coming to exploit the region's land and the resources of the indigenous people. **Moreover, it is worth mentioning that the Germans, always aiming at the region's development, as German historian Horst Drechsler points out, were planning the deportation of the Herero tribe in national reservations (special residencies) as well as the occupation of their land for free,** with Herero working on their very land, since the land was considered to belong to the German colonizers. After all, there was a considerable number of Herero people that were used as slave-workers in German operations. **Horst Drechsler goes a step further vividly portraying the gap between the rights of the African and European people: "The German administration believes that the testimony of a white European is equally powerful to the testimony of seven (7) black Africans (!!!) in matters of law and justice.** That meant that an Africans could easily lose their property and land if one or more Europeans claimed they owned it. The court would decide in favor of the white colonizers.

The Uprising

On January 12, 1904, the Herero tribe led by Samuel Maharero rebelled and attacked against the Germans, killing around 123-150 of them. Later on May, German Lieu. Gen. Lothar von Trotha arrived alongside with 14,000 soldiers and carried away hostile operations against Herero. On August 1904, he won the battle against Herero in Waterberg, and, after slaughtering many of them, **he forced most of the Herero people to the Omaheke desert where they died of hunger and, most commonly, thirst. Furthermore, it has been documented that, leading Herero to death, the Germans had poisoned or totally destroyed the limited numbers of water wells in the desert, so that the planned and staged death of a whole people, that is, its genocide is totally ensured.** On October 1904, the Nama tribe also led an uprising against the Germans to be exterminated in the very same fashion as Herero were.

The order to the Herero's Genocide was given by Lt. Gen. Trotha himself, when uttering his decree: **"The Herero nation has to immediately abandon the country since they are not German citizens anymore. Anyone who disobeys this order and is found within the country, with or without a weapon or an animal, will be executed**

without further ado! I will show no mercy to anybody… I give my orders to be followed…" According to the orders of Lt. Gen. Trotha, Herero men had to be executed right away, while Herero women and children had to be deported to the desert, leading to their torturing death!

The Extermination

According to various testimonies, about 80% of the two peoples perished. Though an exact calculation is impossible, about 65,000 to 100,000 Herero and about 10, 0000 Nama died in various ways. Those who eventually survived were around 15,000 Herero, mostly women and children, and a handful of men. They were collected and taken by German colonialists to concentration camps, such as the Shark Island Concentration Camp, where they were coerced into brutal forced labor in German estates and businesses, only given rice and nothing more. Of course many died from hardships, diseases, lack of vitamins and brutal work. In 1918, everything about the situation of the German concentration camps was announced in a British report, where it is characteristically stated that 45% -74% of the gathered Herero and Nama people passed away due to the abhorrent living conditions, mainly women and underaged children!!!

Even for the German "scientists", these races were a brilliant and safe field of anthropological and other scientific research. The German anthropologist Eugen Fischer went to the concentration camps to conduct anthropological studies and racial experiments. He collected samples from Herero children (both living and dead) and from mixed children, i.e. from children with a German father and a Herero mother. Zoologist Leopard Schultze expressed his excitement over the fact that he could take organs from "fresh corpses" and that prisoners should be used for this purpose. That is, to exterminate a prisoner in order to take his vital organs!!!!!!!! Concluding the description of this horror, let me mention that 300 skulls of the prisoners in the concentration camps were sent to Germany for further research and for other "prominent" German scientists to prove the "superiority of the (German) white race and the inferiority of the black race of the Herero people!!! And they seem to have come to the conclusion that: "The German race is clearly superior to the black Herero."

Addendum.

In 1985, the United Nations Whitaker Report classified this massacre "as an attempt to exterminate the Herero and Nama peoples of South West Africa and therefore the first genocide of the 20th century "!!! In 1998, German President Roman Herzog visited Namibia and met with Herero leaders. Leader Munjuku Nguvauva demanded a public apology and financial compensation. The German president only expressed his regret. No word about the compensation. Germany formally apologized in 2004 for the atrocities in Namibia, but refused to pay **compensation** to the relatives of the victims.

Finally, in October 2011, tribal leaders from Namibia traveled to Berlin to collect the skulls of 20 of their compatriots (16 men and 4 women), remnants of the colonial hegemony of the Second Reich. Thus, it was historically proved that the first genocide of the 20th century was committed by the German Second Reich in a horrible way and was repeated in an even more horrible way by the Third Reich. Many historians link Germany and Turkey to this terror and crime dynamic and this explains, apart from mutual interests, the mutual attraction, love and timeless friendship, cooperation and special relationship between these two countries. A special and close relationship that began in the late 19th century (1888) with the beginning of the construction of the Berlin-Baghdad railway (originally Istanbul-Baghdad). A railway that would connect Berlin with the Persian Gulf and provide Germany with an efficient connection and a convenient way of transporting and communicating with its colonies in Africa, namely with German East Africa (Tanzania) and German Southwest Africa (Namibia). A special relationship, which apart from the economic interests, connected the two countries with inseparable ties of friendship and cooperation, which remain unchanged for more than two centuries, as they resemble a show of cruelty, to a degree of barbarism. And that's not all of it. It is pointed out they influenced one another and followed the same methods in practices, both genocidal and criminal, taking examples from each other. Thus the first genocide of the 20th century by the Germans was followed by the genocide of the Armenians by the Ottoman Turks in 1915, with similar methods (desert march, torture, executions, etc.). The Turks continued in the 1910s and 1920s with the genocides of Greek Pontiacs and Assyrians, which we must finally seek international recognition for. Then the baton was taken by their Nazi German "friends", with the terrible holocaust of the Jews, during the Second World War, which is now recognized by all mankind. The Turks then applied new methods of expulsion against the Greeks of Constantinople with the 1955 pogroms and in recent decades against the Kurds. This explains the special bond between Germans and Turks over time, not only geopolitically or economically, but also in relation to the mentality of the two peoples, who alone have proven to have committed genocides against other peoples in the 20th century, where the term genocide is valid under international law. Finally, let the Turks consider the consequences of the US President's report on the Armenian Genocide, as well as the deliberate mention of the real name of the city as Constantinople, which has special significance and clearly hides future developments. Is it time for the historic Nemesis of Turkey?

* *Ioannis Ath. Baltzois is a Lieutenant General ret., has a Master's Degree (M.Sc.) in Geopolitics from the National & Kapodistrian University of Athens and is President of the Hellenic Institute for Strategic Studies (HELISS).

Υποστήριξη από τον Μπάϊντεν της εντάξεως των Σκοπίων στην ΕΕ

Του Αντιστρατήγου ε.α Γεωργίου Επιτηδείου

Την Τρίτη (8/6) ο Πρόεδρος των ΗΠΑ Μπάϊντεν, υπέγραψε Διάταγμα με το οποίο διεύρυνε το πεδίο εφαρμογής της καταστάσεως έκτακτης ανάγκης που έχει συμφωνηθεί για την περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων. Σ΄ αυτό, περιλαμβάνεται πλέον και η Συμφωνία των Πρεσπών του 2018 προβλέπονται δε, αυστηρές κυρώσεις για όσους την αμφισβητούν. Με βάση το Διάταγμα Μπάϊντεν, θεωρείται πως οι τελευταίοι, απειλούν την ειρήνη, την ασφάλεια και την εδαφική ακεραιότητα του κράτους των Σκοπίων και τιμωρούνται με τις εξής ποινές: Αποκλείονται από κάθε ιδιοκτησία στις ΗΠΑ και απαγορεύεται να εισέρχονται στην χώρα, καθώς επίσης να αποκτούν σχετική άδεια εισόδου (βίζα). Επί πλέον, απαγορεύεται στους Αμερικανούς πολίτες να πραγματοποιούν συναλλαγές μαζί τους.

Στα πλαίσια αυτής της πολιτικής, ο Αμερικανός Πρόεδρος, κατά την διάρκεια των συνομιλιών που θα έχει με τους επικεφαλής των κρατών της ΕΕ, τις προσεχείς ημέρες, θα υποστηρίξει την ένταξη των Σκοπίων και της Αλβανίας, στην ΕΕ. Ο λόγος αυτής της στάσεως, οφείλεται στο γεγονός ότι, οι ΗΠΑ, έχουν τεράστια συμφέροντα στα Σκόπια, όπως θα αναλυθεί στην συνέχεια.

Η Στρατηγική Αξία των Σκοπίων για τις ΗΠΑ

Από το 2000 οι ΗΠΑ έχουν κατασκευάσει στο Ουρόσεβατς του Νοτίου Κοσσυφοπεδίου και σε απόσταση 26 χιλιομέτρων από την πόλη των Σκοπίων, μια τεράστια Στρατιωτική Βάση, την CAMP BONDSTEEL ή GRANDE DAME (Μεγάλη Κυρία) όπως την ονομάζουν. Η Βάση αυτή είναι τεραστίας εκτάσεως και ένα τμήμα της ευρίσκεται και εντός του εδάφους του κράτους των Σκοπίων. Μάλιστα, μαζί με το Σινικό Τείχος, είναι τα δύο κτίσματα επί της Γής που διακρίνονται δια γυμνού οφθαλμού από την σελήνη. Έχει έκταση 3.865 στρεμμάτων, απέχει από την Ελλάδα 149 χλμ. και είναι εγκατεστημένοι σ' αυτήν 9000 Αμερικανοί Στρατιωτικοί με βαρύ οπλισμό. Είναι η μεγαλύτερη αμερικανική Βάση στον κόσμο. Στην Βάση σταθμεύουν 60 επιθετικά ελικόπτερα APACHE και BLACK HAWK και προβλέπεται να φιλοξενήσει τουλάχιστον 70 αεροσκάφη F16 και STEALTH που θα μεταφερθούν από την Βάση του Aviano.

Αποστολή του CAMP BONDSTEEL είναι ο έλεγχος και η προστασία των δυο ενεργειακών αγωγών που θα διέλθουν μέσω του εδάφους των Σκοπίων. Ο ένας είναι ο γνωστός TAP (Trans Adriatic Pipeline) ο οποίος θα έχει μήκος 4.000 χλμ. και θα μεταφέρει αέριο από την Κασπία (Αζερμπαϊτζάν) μέσω Τουρκίας- Β. Ελλάδος-Αλβανίας-Αδριατικής, και θα ενώνεται με το ιταλικό αέριο. Ο άλλος είναι ο AMBO (ακρωνύμιο των λέξεων Albanian-"Macedonian"-Bulgarian Oil) ο οποίος θα έχει μήκος 892 χιλιομέτρων και θα μεταφέρει πετρέλαιο από το λιμάνι του ΠΥΡΓΟΥ (BURGAS) της Βουλγαρίας στον ΑΥΛΩΝΑ, κινούμενος παράλληλα προς την λεγομένη παρά-Εγνατία, ένα οδικό άξονα που θα διέρχεται και από το έδαφος των Σκοπίων. Για την προστασία του αγωγού αυτού, οι ΗΠΑ σχεδιάζουν την κατασκευή μιας ακόμη Βάσεως, στο νότιο τμήμα της χώρας, πολύ κοντά στα σύνορα με την Ελλάδα. Η Βάση αυτή θα συνδέεται με το CAMP BONDSTEEL και προβλέπεται να περιλαμβάνει αεροδρόμιο, ραντάρ Εγκαίρου Προειδοποιήσεως και χώρους και εγκαταστάσεις εκτοξεύσεων Πυραύλων. Με τις δυο προαναφερθείσες Βάσεις, οι Αμερικανοί όχι μόνο θα προστατεύουν τους αγωγούς που μεταφέρουν ενέργεια από την Μ. Ανατολή στην Ευρώπη, έχοντας την δυνατότητα να διακόψουν την ροή τους, όποτε το επιθυμούν, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, αλλά θα ελέγχουν και την περιοχή των Βαλκανίων, της Μ. Ανατολής, και θα απαγορεύουν οποιαδήποτε επέμβαση της Ρωσίας στα Βαλκάνια. Ενδεικτικό της μεγάλης σημασίας που αποδίδουν οι ΗΠΑ στην παρουσία τους στα Σκόπια, είναι και η κατασκευή υπό άκρα μυστικότητα, στην βόρεια πλευρά της πόλεως των Σκοπίων, της μεγαλύτερης πρεσβείας τους στον κόσμο, στην οποία προβλέπεται να υπηρετεί προσωπικό 310 ατόμων. Στην πρεσβεία αυτή θα εγκατασταθεί το περιφερειακό επιτελείο της CIA στα Βαλκάνια, το οποίο θα επιτηρεί και θα συλλέγει πληροφορίες για τις χώρες των Βαλκανίων και την ευρύτερη περιοχή από το Ισραήλ, μέχρι την Τσεχία.

Τακτικά Πλεονεκτήματα για τις ΗΠΑ

Πέραν των προαναφερθέντων Στρατηγικών, η χώρα των Σκοπίων προσφέρει και Τακτικά πλεονεκτήματα στις Στρατιωτικές Δυνάμεις των ΗΠΑ.

Κατά την τελευταία πενταετία βρίσκεται σε ιδιαίτερη έξαρση η αντιπαράθεση των χωρών της Δύσεως (ΝΑΤΟ-ΕΕ) με την Ρωσία για τον έλεγχο των ζωτικών πηγών ενεργείας, των υποδομών αλλά και των οδών μεταφοράς προς την Ευρώπη πετρελαίου και αερίου τόσο από την Κεντρική Ασία και την Μ. Ανατολή όσο και από την πολυπληθή, ευημερούσα και πλούσια σε ενεργειακό δυναμικό, ακόμη και για τον επόμενο αιώνα, περιοχή της Ευρασίας.

Το ΝΑΤΟ έχει ως μέλη του 13 νέες χώρες οι οποίες συνορεύουν με την Ρωσία και, με αφορμή τον εμφύλιο πόλεμο στην Ουκρανία και την ενσωμάτωση της Κριμαίας στη Ρωσία, προώθησε σταδιακά, σε πολλές από τις χώρες αυτές, Δυνάμεις και μέσα και πραγματοποιεί Στρατιωτικές Ασκήσεις πλησίον των Ρωσικών συνόρων.

Για να απαντήσει στην Στρατηγική αυτή, η Ρωσία έχει προωθήσει και η ίδια Στρατιωτικές Δυνάμεις στα σύνορά της και, κυρίως σε εκείνα με την Ουκρανία. Επιπλέον έχει Δυνάμεις στην Κριμαία και την Συρία. Οι Δυνάμεις αυτές περιλαμβάνουν στην σύνθεσή τους, μεταξύ των άλλων και Κινητές Βάσεις Εκτοξεύσεως Πυραύλων Cruise, όπως Αυτοκινουμένων Συστημάτων Εκτοξεύσεως Πυραύλων Πυροβολικού HIMARS (High Mobility Artillery Rocket System), Πολλαπλών Εκτοξευτών Πυραύλων Πυροβολικού MLRS (Multiple Rocket Launch

System) με βεληνεκή από 40 έως 300 χιλιομέτρων.

Προκειμένου να προστατεύσει, η Ρωσία, αυτές τις Δυνάμεις από Αεροπορικές και Πυραυλικές προσβολές των Δυνάμεων του ΝΑΤΟ, έχει αναπτύξει σε κάθε περιοχή στην οποία είναι εγκατεστημένες, αριθμό Αντιαεροπορικών Πυραυλικών Συστημάτων διαφόρων βεληνεκών και υψών Επιχειρησιακής Δραστηριότητος (Μικρού, Μέσου και Μεγάλου). Από το Pantsyr S1 των 20 χιλιομέτρων ως τα S-300 με βεληνεκές 200 έως 250 χιλιομέτρων και τα S-400 με βεληνεκές 350 έως 400 χιλιομέτρων

Πολύ σύντομα στις περιοχές αυτές αναμένεται να αναπτυχθούν και τα Συστήματα S-500 με βεληνεκές 450 έως 500 χιλιομέτρων καθώς επίσης και το 3M22 Zircon με βεληνεκές έως 1000 χιλιομέτρων, το οποίο, αυτή την στιγμή, είναι μεν εγκατεστημένο σε Πλοία και Υποβρύχια, βρίσκεται όμως σε εξέλιξη η διαδικασία προκειμένου να εγκατασταθεί και να εκτοξεύεται και από την Ξηρά.

Λαμβανομένου υπόψη τόσο του βεληνεκούς όσο και της δυνατότητος των παραπάνω Αντιαεροπορικών Συστημάτων να εμπλέκουν ταυτόχρονα πολλαπλούς στόχους (Αεροσκάφη, από 20 έως 30 αλλά και Κατευθυνόμενα Βλήματα) δημιουργούν, σε κάθε περιοχή που προστατεύουν ένα «Θόλο» Αντιαεροπορικής(Α/Α) Προστασίας από Αεροπορικές και Πυραυλικές προσβολές προερχόμενες από πυραύλους Cruise, Βαλλιστικούς Πυραύλους αλλά και Διηπειρωτικούς Πυραύλους ICBM (Intercontinental Ballistic Missiles)(Διηπειρωτικά Βαλλιστικά Βλήματα). Η δυνατότητα αυτή, καλείται στην Στρατιωτική ορολογία «Απαγόρευση Περιοχής» (Anti Access Area Denial) ή A2/AD. Αναλόγους «Θόλους» Αντιαεροπορικής (Α/Α) Προστασίας. Στην επίτευξη της παραπάνω δυνατότητος συμβάλλει και ο ρωσικός Στόλος.

Η προσβολή και καταστροφή των παραπάνω Θόλων είναι δύσκολο να πραγματοποιηθεί τόσο από Αεροσκάφη, πολύ δε περισσότερο από Κατευθυνόμενα Βλήματα Πυροβολικού, δεδομένου ότι, οι Στόλοι του ΝΑΤΟ δεν είναι εύκολο να προσεγγίσουν τις περιοχές των Κριμαίας, Ουκρανίας, Συρίας και Ρωσίας, λόγω της Ναυτικής και Αεροπορικής κυριαρχίας της Ρωσίας σ΄ αυτές. Συνεπώς οι ΗΠΑ, είναι υποχρεωμένες να επιλέξουν την προσβολή τους με Βαλλιστικούς Πυραύλους και άλλου τύπου Πυραύλους με δυνατότητες Προσβολής σε Βάθος (Deep Strike), βεληνεκούς 800 χιλιομέτρων περίπου. Επίσης θα πρέπει να αναπτύξουν και άλλους Πυραύλους, με ανάλογες δυνατότητες, όπως μία Χερσαία έκδοση του Πυραύλου "Tomahawk"(ο οποίος τώρα βάλλεται από Πλοία Επιφανείας, αλλά και Συμβατικά και Πυρηνικά Υποβρύχια και έχει βεληνεκές από 1300 έως 2500 χιλιόμετρα).

Η επιδίωξη της νομιμοποιήσεως για την κατασκευή Βλημάτων τέτοιων δυνατοτήτων, είναι η πραγματική αιτία για την αποχώρηση των ΗΠΑ από την Συνθήκη για την μη Διάδοση των Πυρηνικών Όπλων Μέσου Βεληνεκούς, γνωστή ως Συνθήκη INF(Intermediate Range Nuclear Forces). Μετά την αποχώρησή τους, δεν δεσμεύονται πλέον να μη κατασκευάζουν Βλήματα βεληνεκούς μεγαλυτέρου των 500 χιλιομέτρων.

Τα Βλήματα αυτά αποτελούν Στρατηγική απειλή για την Ρωσία η οποία θα επιδιώξει να τα προσβάλει, όταν αναπτυχθούν, ώστε να τα εξουδετερώσει. Πρέπει λοιπόν το ΝΑΤΟ να τα αναπτύξει σε μία περιοχή, η οποία θα βρίσκεται σε απόσταση ασφαλείας από την Ρωσία και όχι σε χώρες οι οποίες, είτε συνορεύουν με αυτή, είτε ευρίσκονται εντός του βεληνεκούς των ρωσικών Πυραύλων (Πολωνία, Βαλτικές χώρες κλπ). Διότι, είναι προφανές, πως οι κυβερνήσεις των χωρών αυτών θα αντιδράσουν και δεν θα επιτρέψουν την εγκατάσταση, φοβούμενες τις συνέπειες από τα ρωσικά αντίποινα.

Ιδανική λοιπόν χώρα για την ανάπτυξη Πυραύλων υψηλής ακριβείας με ικανότητα προσβολής στόχων σε βεληνεκή από 500 έως 5500 χιλιόμετρα είναι τα Σκόπια. Βρίσκονται μακριά από τα σύνορα με την Ρωσία, οπότε περιορίζεται ο κίνδυνος προσβολής τους από Αεροσκάφη, Πλοία και Τακτικά Βλήματα εγκατεστημένα σε ρωσικό έδαφος. Επίσης περιβάλλονται από κράτη που ανήκουν στο ΝΑΤΟ, στα οποία δεν έχει πρόσβαση η Ρωσία και, επί πλέον, βρίσκονται κοντά σε Κριμαία, Συρία και Ανατ. Ουκρανία. Συνεπώς, δεν πρέπει να μας δημιουργεί απορία, η σθεναρή και διαρκής εμμονή των ΗΠΑ να στηρίξουν και να εξασφαλίσουν την ένταξη των Σκοπίων στο ΝΑΤΟ και την ΕΕ. Όσο για την Συμφωνία των Πρεσπών, ας προσέχαμε, όταν έπρεπε και μπορούσαμε.

Αθήνα 13 Ιουνίου 2021

Camp Bondsteel

Η Θέση της Γερμανίας στην Ευρασιατική Γεωπολιτική του Μέλλοντος

Του Φιλίππου Τεντολούρη
Μέλους ΕΛΙΣΜΕ

Το γεωπολιτικό υπόδειγμα που παρουσιάζει το παρόν άρθρο υιοθετεί την ορολογία της θεωρητικής μεθοδολογίας του Καθηγητή Ιωάννη Μάζη, δηλαδή της Συστημικής Γεωπολιτικής Αναλύσεως και εντάσσεται στο γενικότερο θεωρητικό πλαίσιο που διαμορφώθηκε στο πέρασμα του χρόνου πάνω στα κοινά σημεία των θεωριών των επιφανών γεωπολιτικών αναλυτών Mackinder, Spykman, Ratzel και Haushofer. Το γεωπολιτικό σύμπλοκο (γεωγραφικός χώρος) της ανάλυσης είναι η Ευρασία (η «πλανητική νήσος» κατά Mackinder, η οποία θεωρητικώς συμπεριλαμβάνει και την αφρικανική ήπειρο) και ο γεωπολιτικός παράγων στον οποίο εστιάζει η ανάλυση είναι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας (Γερμανία).

Οι κύριες αντίρροπες δυνάμεις που σχηματίζονται σταδιακά στους δευτερογενείς αιτιατικούς υπερδομικούς ανθρωποχώρους του συμπλόκου, τον οικονομικό και τον πολιτικό, αποτελούνται από:

α) τους εθνικοκρατικούς δρώντες της Κίνας, της Ρωσίας του Ιράν, της Τουρκία, του Πακιστάν, του Κατάρ, καθώς και τους μικρότερους δρώντες στα υποσυστήματα του Καυκάσου, της Κεντρικής Ασίας και της Μέσης Ανατολής (Συρία, Χεζμπολάχ, Χούτι, Χαμάς), οι οποίοι είναι άμεσα εξαρτώμενοι από τους πρώτους (ιδίως από τη Ρωσία, το Ιράν, την Τουρκία και την Κίνα)

β) τον υπερσυστημικό εθνικοκρατικό δρωντα των Η.Π.Α. μαζί με τους υποσυστημικούς εθνικοκρατικούς δρώντες της Μ.Βρετανίας, του Ισραήλ, της Γαλλίας, της Αιγύπτου, της Σ.Αραβίας, των Η.Α.Ε., της Ν.Κορέας, της Ιαπωνίας, της Ταϊβάν, καθώς και τους μικρότερους δρώντες στα υποσυστήματα της Μέσης Ανατολής (αραβικές μοναρχίες, Κούρδοι αντάρτες) και της Ν.Α. Ασίας, τους ευρισκομένους στη σφαίρα επιρροής των πρώτων.

Διαφαίνεται δηλαδή ένας νέος διπολικός καταμερισμός της ισχύος στο ευρασιατικό σύστημα, ο οποίος διαδέχεται σταδιακά τον μονοπολικό της περιόδου 1990-2008 και τον πολπολικό της περιόδου 2009-σήμερα. Στο πλαίσιο αυτό λαμβά νεται ως δεδομένο ότι η περικύκλωση των χερσαίων ευρασιατικών δυνάμεων από τον υπερσυστημικό δρώντα των ΗΠΑ (θαλάσσια πλανητική δύναμη) και τους συμμαχικούς με αυτόν συστημικούς δρώντες του ενός εκ των δύο πόλων, του κυριαρχούντος στην «Rimland» κατά Spykman, οδηγεί στην άμβλυνση των γεωπολιτικών (ιστορικών-πολιτισμικών, οικονομικών, δημογραφικών) διαφορών των γειτνιαζόντων εθνικοκρα τικών δρώντων του έτερου πόλου και στην συσπείρωσή τους , με κύριο άξονα το χερσαίο τμήμα καλούμενου «νέου δρόμου του μεταξιού» ή OBOR, ο οποίος υλικοτεχνικώς διαμορφώνεται μέσα από ένα ενιαίο πλέγμα αγωγών, σιδηροδρομικών και οδικών δικτύων μεταφοράς και διαμετακόμισης πρώτων υλών και προϊόντων και είναι πλήρως ανταγωνιστικός με τις αντίστοιχες υδάτινες οδούς πέριξ της πλανητικής νήσου, οι οποίες ελέγχονται από τις θαλάσσιες δυνάμεις του λεγόμενου «δυτικού κόσμου».

Στο εν λόγω γεωπολιτικό υπόδειγμα ρόλος της Γερμανίας εκτιμάται με βάση τις παρατηρούμενες τάσεις και κατευθύνσεις της εξωτερικής της πολιτικής ότι θα είναι αυτός του επιτήδειου ουδέτερου ή της ενδιάμεσης ανεξάρτητης δύναμης, αντίστοιχος με αυτόν που πρεσβεύει η Τουρκία σήμερα και που πρέσβευε η Γιουγκοσλαβία το διάστημα του Ψυχρού Πολέμου. Συγκεκριμένα, ήδη από το 2014 η Γερμανία διαδραματίζει διφορούμενο ρόλο εφαρμόζοντας από τη μία οικονομικές κυρώσεις εναντίον της Ρωσίας συνεργαζόμενη όμως από την άλλη μαζί της στον τομέα της ενέργειας, καθώς παρά τις πιέσεις των ΗΠΑ και ευρωπαϊκών κρατών όπως η Πολωνία, προωθεί σε συνέργεια με τη μεγάλη γεωπολιτική αντίπαλό τους την κατασκευή και λειτουργία του αγωγού μεταφοράς φυσικού αερίου Nordstream 2.

Επίσης, πασιφανώς και αγνοώντας κάθε πρόσχημα ακολουθεί την τελευταία δεκαετία τη δική της εθνική γεωστρατηγική γραμμή και όχι την κοινή ευρωπαϊκή, απαιτώντας παράλληλα από τα ασθενέστερα γεωπολιτικώς κράτη-μέλη της Ένωσης να πράξουν το αντίθετο, να υιοθετήσουν δηλαδή την κοινή ευρωπαϊκή πολιτική, ασχέτως αν αυτή εξυπηρετεί τα συμφέροντά τους. Άλλοι δείκτες του πολιτικού πυλώνα της ισχύος που τονίζουν περαιτέρω το γεγονός ότι ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης αμφισβητείται από μεγάλη μερίδα των πολιτών της και ότι μετατρέπεται σε χώρο γερμανικής επικυριαρχίας είναι α) η πρόσφατη έξοδος της Μ.Βρετανίας από αυτήν και β) η σημαντική άνοδος των λεγόμενων «ευρωσκεπτικιστικών» πολιτικών κομμάτων. Επομένως, οδηγείται κανείς στην εκτίμηση ότι μεσοπροθέσμως η Ευρωπαϊκή Ένωση δε θα υφίσταται με τη σημερινή της μορφή, αλλά ίσως ως μια χαλαρή οικονομική συνομοσπονδία. Στο πλαίσιο αυτό η Γερμανία θα δράττει μεν τα οφέλη της κοινής αγοράς για την κυκλοφορία των βιομηχανικών της προϊόντων, δε θα δεσμεύεται όμως από πολιτικές ρήτρες αναφορικά με το εύρος και το βάθος της συνεργασίας της με τη Ρωσία, την Κίνα, την Τουρκία και το Ιράν στο πεδίο της ενέργειας και των πρώτων υλών. Το φθηνό φυσικό αέριο της Ρωσίας και του Ιράν (των χωρών με τα μεγαλύτερα επιβεβαιωμένα αποθέματα παγκοσμίως), ο πακτωλός των χαμηλού κόστους πρωτογενών προϊόντων και των σπάνιων γαιών που παράγει, εξάγει και μεταφέρει μέσω της OBOR η Κίνα στο δυτικό τμήμα της Ευρασίας, και τέλος το φθηνό εργατικό δυναμικό και η μεγάλη αγορά της Τουρκίας, αποτελούν προαπαιτούμενα για την απρόσκοπτη λειτουργία και περαιτέρω γιγάντωση της γερμανικής βιομηχανίας.

Τέλος, στο πλαίσιο του νέου ρόλου της ως ενδιάμεση ευρασιατική δύναμη, ως ουδέτερος χώρος απόσβεσης των κραδασμών («buffer zone») της γεωπολιτικής συγκρουσιακής τροχιάς των δύο ισχυρών ευρασιατικών πόλων και ως γέφυρα επικοινωνίας μεταξύ τους, θα καταφέρει να διεκδικήσει με πιο δυναμικό τρόπο απ' ότι σήμερα την αναβίωση του δόγματος «Drang nach Osten », δηλαδή την επέκταση του ζωτικού της χώρου ("Lebensraum" κατά Ratzel) και τη συνεπαγόμενη γεωπολιτική της πρωτοκαθεδρία στα υποσυστήματα της Ανατολικής Ευρώπης και των Βαλκανίων. Ό,τι δηλαδή επιχειρεί να πετύχει με την ίδια πολιτική τα τελευταία χρόνια η Τουρκία στα υποσυστήματα της Μέσης Ανατολής, του Καυκάσου και των Βαλκανίων.

Σημειωτέον ότι και άλλοι ευρασιατικοί συστημικοί δρώντες δύνανται να διεκδικήσουν αντίστοιχο (ενδιάμεσο) ρόλο στο νέο γεωπολιτικό περιβάλλον που αναδεικνύεται, με κυριότερη υποψήφιο την Ινδία. Επίσης, στο ευρασιατικό γεωπολιτικό σύμπλοκο δύνανται να προβάλλουν ισχύ και να επηρεάσουν το συνολικό διάνυσμα της ισχύος του και έτεροι υπερσυστημικοί δρώντες, πέραν των Η.Π.Α., με κυριότερους υποψήφιους την Αυστραλία στον αμυντικό (στρατιωτικό) πυλώνα και την Βραζιλία και τη Νότιο Αφρική στον οικονομικό (μέσω του σχήματος BRICS). Η ανάλυση όμως αυτών των γεωπολιτικών παραγόντων δύναται να αποτελέσει το αντικείμενο παρουσίασης επόμενων άρθρων.

Σημείωση συγγραφέα: Βασικό προαπαιτούμενο της συστημικής γεωπολιτικής μεθοδολογίας είναι η ποσοτικοποίηση των δεδομένων και των δεικτών που χρησιμοποιούνται στην ανάλυση όπως και η αναλυτική παρουσίαση με τη βοήθεια χαρτών των διάφορων γεωγραφικών χώρων. Μια πιο διεξοδική και εκτεταμένη μελέτη του θέματος χρειάζεται να συμπεριλάβει πίνακες και διαγράμματα αριθμητικών δεδομένων για μια εμπεριστατωμένη αποτύπωσή τους.

02/04/2021

Προς τα που βαδίζει η Γερμανία 76 χρόνια μετά τη λήξη του Β' ΠΠ;

Του Υποστρατήγου ε.α. Νικολάου Σαριδάκη
Μέλους ΕΛΙΣΜΕ Project Manager στο NATO Communications and Information Agency
Διπλωματούχος (ΕΜΠ) Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και Μηχανικός Υπολογιστών.

Το τέλος του 2020 συνοδεύτηκε από την αποχώρηση της Μ. Βρετανίας από την ΕΕ. Υπό την Γερμανική προεδρία της ΕΕ το β' εξαμήνο 2020 και με επικεφαλής των διαπραγματεύσεων την Γερμανίδα πρόεδρο της Ευρωπαϊκής επιτροπής Φον ντερ Λάιεν υλοποιήθηκε το BREXIT και όλες οι πλευρές δήλωσαν ικανοποιημένες. Τα χαμόγελα της Μέργκελ και της Φον ντερ Λάιεν δεν κρυβόντουσαν. Οι ηττημένοι του Β' ΠΠ έδειξαν ευγενικά την πόρτα της εξόδου στους νικητές. Μπορεί οι Βρετανοί να πρόταξαν οικονομικούς λόγους, αλλά τα αίτια ήταν βαθιά πολιτικά. Η Μ. Βρετανία δεν άντεχε το «γερμανικό κοστούμι» της Ευρώπης και αποχώρησε.

Στις 9 Ιανουαρίου 2021 ο ΥΠΕΞ της Γερμανίας μετά την εισβολή διαδηλωτών στο Καπιτώλιο στην Ουάσιγκτον δήλωσε: «Δεν πρέπει να δώσουμε χώρο στους εχθρούς της φιλελεύθερής δημοκρατίας. Αυτό ισχύει τόσο για τη Γερμανία και την Ευρώπη όσο και για τις ΗΠΑ. Είμαστε έτοιμοι να συνεργασθούμε στενά με τις ΗΠΑ πάνω σ' ένα κοινό Σχέδιο Μάρσαλ για τη δημοκρατία». Δηλ. η Γερμανία δήλωσε πρόθυμη να ξεπληρώσει το οικονομικό σχέδιο Μάρσαλ που πήρε από τις ΗΠΑ μετά τη λήξη του Β' ΠΠ με το Γερμανικό σχέδιο Μάρσαλ της δημοκρατίας. Για πολλούς αναλυτές η δήλωση της Γερμανίας ήταν μάλλον δεικτική και ένα «καρφί» απάντηση στις ΗΠΑ για κακές σχέσεις των δύο χωρών επί Τράμπ. Σε κάθε περίπτωση όμως η προσφορά σχεδίου Μάρσαλ δημοκρατίας στις ΗΠΑ αποτελεί ένδειξη θέσεως ισχύος.

Στα αξιοσημείωτα επίσης γεγονότα καταγράφηκε ότι στο τέλος της Γερμανικής προεδρίας της ΕΕ ολοκληρώθηκαν οι διαπραγματεύσεις μεταξύ ΕΕ και Κίνας για μία συνολική συμφωνία για τις επενδύσεις και τις εμπορικές συναλλαγές.

Προκειμένου να εξαχθούν αξιόπιστα συμπεράσματα προς τα που βαδίζει η Γερμανία, θα γίνει μία σύντομη ιστορική αναφορά, παρουσίαση των συντελεστών ισχύος, των προκλήσεων ασφαλείας (Γερμανική θεώρηση), καθώς και στόχων- επιδιώξεων της υψηλής στρατηγικής.

Η ιστορία της Γερμανίας περιλαμβάνει τρεις περιόδους. 1) Από τη δημιουργία του Γερμανικού κράτους το 1862 μέχρι τη συνθήκη των Βερσαλλιών το 1919. Η Γερμανία διήλθε από την Realpolitik του Μπίσμαρκ, στην Weltpolitik του Γουλιέλμου, στον Α'ΠΠ και στην «εθνική ταπείνωση». 2) Από τη δημοκρατία της Βαϊμάρης το 1919 μέχρι τη συνθήκη (ανακοινωθέν) του Πότσνταμ το 1945. Η Γερμανία διήλθε και πάλι από την Realpolitik του Στρέσεμαν, στην Weltpolitik του Χίτλερ, στον Β' ΠΠ και στην εκ νέου καταστροφή και στην «εθνική ταπείνωση». 3) Από το τέλος του Β'ΠΠ και την ίδρυση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας το 1949 μέχρι σήμερα. Η τρίτη περίοδος μπορεί να χωριστεί σε δύο υπό-περιόδους: α) μέχρι την ενοποίηση της Γερμανίας το 1990, οπότε βλέπουμε τα χαρακτηριστικά της Realpolitik με τις δύο στρατηγικές. Την Westbindung (Αντενάουερ, Έρχαντ, Κολ) και την Ostpolitik (Μπράντ, Σμιτ), β) από το 1990 μέχρι σήμερα (Σρέντερ, Μέρκελ). Η υπο-περίοδος αυτή εμπεριέχει τη δυναμική της Weltpolitik, βρίσκεται σε εξέλιξη και παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον μελέτης.

Όσον αφορά τους συντελεστές ισχύος: 1) Είναι η τέταρτη μεγαλύτερη οικονομία παγκοσμίως και η πρώτη στην Ευρώπη. Το ΑΕΠ αγγίζει τα 3,86 τρις δολάρια, πίσω από τις ΗΠΑ (21,48 τρις), την Κίνα (14,31 τρις) και την Ιαπωνία (5,08 τρις) δολάρια. 2) Κατέχει τον δεύτερο μεγαλύτερο στρατό της ΕΕ με 170,600 ανθρώπινο δυναμικό πίσω από τη Γαλλία με 202,700 άτομα. Ξοδεύει το 1,25% του ΑΕΠ περίπου 43 δις ευρώ ετησίως για αμυντικές δαπάνες, όσα περίπου το Ηνωμένο Βασίλειο και η Γαλλία. Με βάση πρόσφατες αναλύσεις (global fire power) είναι τέταρτη στρατιωτική δύναμη στην Ευρώπη μετά την Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο και Ιταλία , ενώ παγκοσμίως βρίσκεται στην 13η θέση. Δηλ. η Γερμανία αποτελεί μία μεσαίου βεληνεκούς στρατιωτική δύναμη, χωρίς να διαθέτει πυρηνικά όπλα. 3) Σύμφωνα με το περιοδικό Monocle το 2020 είναι η πρώτη δύναμη ήπιας ισχύος (soft power) παγκοσμίως, με δεύτερη την Νότια Κορέα, τρίτη την Γαλλία και τέταρτη την Ιαπωνία. Σύμφωνα επίσης με την ιστοσελίδα soft power 30com είναι συνεχώς στην τρίτη θέση (2016-2019), ενώ δεν έχουν ανακοινωθεί τα αποτελέσματα για το 2020. 4) Στους υποκειμενικούς συντελεστές ισχύος (ηγεσία) καταγράφονται μεγάλες περίοδοι ηγεσίας, από την Μέργκελ 16 χρόνια, τον Κολ 16 χρόνια και τον Αντενάουερ 14 χρόνια. 5) Έχει πληθυσμό 83,02 εκατομμύρια, δεύτερη θέση στην Ευρώπη μετά τη Ρωσία (142 εκατομμύρια) και πρώτη θέση στην ΕΕ. 6) Έχει έκταση 357.386 τχλμ., 7η θέση στην Ευρώπη μετά από τις Ρωσία, Ουκρανία, Γαλλία, Ισπανία, Σουηδία και Νορβηγία.

Σύμφωνα με την Γερμανική «Λευκή Βίβλο Ασφαλείας 2016» γίνεται λόγος για «προκλήσεις νέας ποιότητας» και τονίζεται ότι η παγκοσμιοποίηση έχει καταστήσει τον παράγοντα της γεωγραφικής απόστασης λιγότερο σημαντικό, ενώ ταυτοχρόνως οι κίνδυνοι για την ασφάλεια γίνονται ευρύτεροι, περισσότερο ποικιλόμορφοι και απρόβλεπτοι. Ως προκλήσεις για την ασφάλεια της Γερμανίας θεωρούνται η τρομοκρατία, οι κίνδυνοι του κυβερνοχώρου (οικονομική κατασκοπεία, κυβερνοεπιθέσεις, επιθέσεις επιρροής) , οι διακρατικές διενέξεις, η εύθραυστη κρατικότητα και κακή διακυβέρνηση κρατών, οι εξοπλισμοί σε παγκόσμια κλίμακα, η διασπορά όπλων μαζικής καταστροφής, ο κίνδυνος διακοπής των οδών μεταφορών, εμπορίου, επικοινωνίας και πληροφορίας, η κλιματική αλλαγή, καθώς και η παράτυπη και ανεξέλεγκτη μετανάστευση.

Οι στόχοι της υψηλής στρατηγικής της Γερμανίας εδράζονται: στην κουλτούρα συνεχούς αύξησης της ισχύος, στην αντίληψη περί δυνατοτήτων (γερμανική υπεροχή), στους περιορισμούς και στις ευκαιρίες που δημιουργούνται ανά περιόδους σε περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο και τέλος στην αποφυγή αντιγερμανικών συσπειρώσεων και διεθνούς απομόνωσης. Την παρούσα περίοδο ο στόχος της υψηλής στρατηγικής της Γερμανίας, σύμφωνα με τις δηλώσεις κατά καιρούς των Γερμανών αξιωματούχων και την Λευκή Βίβλο 2016, είναι η ετοιμότητα ανάληψης «ευθύνης και ηγεσίας». Είναι φανερό και διακηρυγμένο ότι το Βερολίνο επιθυμεί πλέον να διαδραματίσει έναν παγκόσμιο ρόλο και να μεταβάλει από τον ρόλο του εταίρου σε αυτόν της Γερμανίας- ηγέτιδας και κινητήριας δύναμης.

Οι επιδιώξεις στο πλαίσιο στο πλαίσιο της διττής

τάσης για «ανάληψη περισσότερης ευθύνης» και της «ετοιμότητας να ηγηθεί» είναι: 1) Στα ΗΕ η ανάληψη θέσης μόνιμου μέλους του ΣΑ. Ήδη εκδήλωσε την πρόθεσή της και τα έτη 2019-2020 ήταν στα μη μόνιμα μέλη με το εκπληκτικό αποτέλεσμα των 184 ψήφων σε σύνολο 193 και την ανάληψη της εκ περιτροπής προεδρίας. Επίσης στο πλαίσιο ανάληψης ευθύνης, αύξησε την εισφορά της στον Π/Υ των ΗΕ στο 7,1%, ευρισκόμενη στην τρίτη θέση μετά τις ΗΠΑ και Ιαπωνία. 2) Στο ΝΑΤΟ τάσσεται υπέρ της ενίσχυσης του ευρωπαϊκού σκέλους εντός του ΝΑΤΟ. Επιθυμεί να αναλάβει ρόλο «on behalf USA» γι' αυτό διεκδίκησε και πιθανόν να διεκδικήσει εκ νέου τη θέση του ΓΓ/ΝΑΤΟ. Η ανάληψη ευθύνης μεταφράζεται στην αύξηση αμυντικών δαπανών στον Π/Υ από το 1,25% του ΑΕΠ (43 δις ευρώ) σταδιακά στο 2% του ΑΕΠ (72 δις ευρώ). Η απόφαση του Τράμπ για απόσυρση 12.000 Αμερικάνων στρατιωτών από την Γερμανία (ο Μπάιντεν έχει παγώσει το θέμα) είναι η ευκαιρία που περίμενε η Γερμανία για αύξηση της στρατιωτικής της ισχύος 3) Στην ΕΕ θεωρεί ότι ήδη κατέχει ηγετική θέση σε οικονομικό και πολιτικό επίπεδο. Δεν τάσσεται υπέρ της ανεξάρτητης αμυντικής πολιτικής, αλλά στη διατήρηση της υποστήριξης των ΗΠΑ και στο ατλαντικό σύστημα ασφαλείας. Σε χαμηλότερο (από το ΝΑΤΟ) επίπεδο, τάσσεται υπέρ της περαιτέρω ενδυνάμωσης της ΚΠΑΑ (συνθήκη Λισσαβόνας). 4) Στον ΟΑΣΕ και λοιπούς διεθνείς οργανισμούς τάσσεται υπέρ των επιλύσεων των διαφορών με διαπραγματεύσεις και ενισχύει την παρουσία της σε θέσεις κορυφής. 5) Στον οικονομικό τομέα θεωρεί ότι διέβη τον Ρουβίκωνα με την έγκριση των 500 δις ευρώ του ταμείου ανάκαμψης της ΕΕ και ότι απαραίτητα πρέπει να αναλαμβάνει ευθύνη και ηγεμονία εντός ΕΕ. Η κλιματική αλλαγή και η μετάβαση σε 80% μέσω ΑΠΕ ενεργειακών πηγών έως το 2040 αποτελούν στρατηγική επιδίωξη.

Οι επιδιώξεις σε επίπεδο διμερών σχέσεων είναι: 1) Με τις ΗΠΑ να επαναφέρει τα πράγματα στην προ Τράμπ εποχή σε οικονομικό επίπεδο και να διαπραγματευτεί την αύξηση της στρατιωτικής της ισχύος στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ. Δημοσιεύματα θέλουν τη Γερμανία να επιθυμεί ακόμα και αγορά F-18 με συμμετοχή στο ατομικό οπλοστάσιο των Αμερικανών στη βάση του Μπούχελ. Πάντως η ετοιμότητα ανάληψης ευθύνης στο 2% θα είναι πρόκληση για τις ΗΠΑ, που επιθυμούν να μετατοπιστούν ανατολικά. 2) Με την Ρωσία τάσσεται υπέρ του διαλόγου και της περάτωσης του Nord Stream2 (πολιτική αμοιβαίας εξάρτησης). Η Ostpolitik παραμένει στην Γερμανική πολιτική κουλτούρα και δύσκολα θα μείνει στην άκρη, παρά τις όποιες πιέσεις των ΗΠΑ. Φυσικά υπάρχουν και σημαντικές διαφορές με την Ρωσία (κυβερνοεπιθέσεις, Ουκρανικό, υπόθεση Ναβάλνι), αλλά η ρήξη αποφεύγεται σχετικά εύκολα. 3) Με την Γαλλία σχεδόν τα βρίσκει σε όλα πλην της αυτόνομης γεωπολιτικά Ευρώπης που επιθυμεί ο Μακρόν. Το σύμφωνο του Άαχεν του 2019 αποδεικνύει ότι το επίπεδο διαφωνιών υστερεί της συν-αντίληψης και κατανόησης. Πληροφορίες θέλουν ότι με το σύμφωνο του Άαχεν η Γαλλία θα παράσχει στην Γερμανία ομπρέλα προστασίας από πυρηνική απειλή. Η Γερμανία επιθυμεί ρόλο συγκυβερνήτη για τη Γαλλία στην Ευρώπη. 4) Με την Μ. Βρετανία και την Κίνα η προτεραιότητα δίνεται στον οικονομικό τομέα, όπως αναφέρεται στον πρόλογο του άρθρου. Ειδικότερα με την Κίνα η Γερμανία δεν επιθυμεί την εμπλοκή της στον διαφαινόμενο νέο ψυχρό πόλεμο των ΗΠΑ. 5) Σε επίπεδο διμερών σχέσεων (εκτός των μελών του ΣΑ/ΟΗΕ) το ενδιαφέρον εστιάζεται κυρίως στις Πολωνία, Ισραήλ, Ολλανδία, καθώς και στις Ν. Κορέα, Ινδία και Βραζιλία.

Με βάση τα παράπανω μπορούν να εξαχθούν τα ακόλουθα συμπεράσματα: 1) Σε παγκόσμιο επίπεδο η Γερμανία δεν αποτελεί ηγεμονική δύναμη αλλά μία μεσαίου βεληνεκούς δύναμη συγκριτικά με τις ΗΠΑ, Κίνα και τη Ρωσία. 2) Μειονεκτεί σε ισχύ λόγω γεωγραφίας, πληθυσμού, μειωμένης στρατιωτικής ισχύος, έλλειψης πυρηνικού οπλοστασίου και μη συμμετοχής στο ΣΑ/ΟΗΕ. 2) Για τα ευρωπαϊκά και παγκόσμια δεδομένα αποτελεί μία ηγέτιδα δύναμη με όρους ήπιας και οικονομικής ισχύος. 3) Κινείται αυστηρά στο πλαίσιο της Realpolitik και αχνοκοιτάζει την Weltpolitik, δείχνοντας αφοσίωση στον πολυμερισμό και επιδεικνύοντας στρατηγική υπομονή σε κάθε στόχο. 4) Η δυνατότητα αύξησης της στρατιωτικής ισχύος φαίνεται να έχει ωριμάσει στο εσωτερικό της και ξεδιπλώνεται στο εξωτερικό. Η ανάληψη ευθύνης (αύξηση αμυντικών δαπανών στο πλαίσιο του 2% του ΝΑΤΟ) παρουσιάζεται ως απαίτηση των συμμάχων. Όμως η Γερμανία δηλώνει ότι η ανάληψη ευθύνης ταυτίζεται με την ανάληψη ηγεσίας και εδώ είναι το ερωτηματικό. Η αύξηση της στρατιωτικής ισχύος θα είναι το νέο deal με τις ΗΠΑ του Μπάιντεν και η διαπραγμάτευση θα είναι δύσκολη. Εκτιμάται ότι θα εξελιχθεί σταδιακά με τμηματική αύξηση των αμυντικών δαπανών, τμηματική αποχώρηση των ΗΠΑ από την Γερμανία και τμηματική επίσης ανάληψη ηγετικών θέσεων. Πάντως ο ρόλος "on behalf" των ΗΠΑ στην Ευρώπη που επιδιώκει δύσκολα θα επιτευχθεί. 5) Η σταθεροποίηση ως τέταρτη οικονομική δύναμη παγκοσμίως μάλλον θα επιτευχθεί και πιθανόν να πλησιάσει στην τρίτη θέση το 2040. 6) Η ήπια ισχύς της Γερμανίας αποτελεί πλέον τη ναυαρχίδα της ισχύος της. Από την καταστροφή, τον διαμελισμό, την απαξίωση και τον χαρακτηρισμό ως «μαύρο πρόβατο» βρίσκεται πλέον στην κορυφή με ένα αναγνωρίσιμο brand name παγκοσμίως. Παρίσταται δυναμικά σε όλα τα φόρουμ/διασκέψεις /συνόδους με δυνατότητα διαμόρφωσης ή επηρεασμού των αποφάσεων. Η Γερμανία μέσω των επιδιώξεων που έχει θέσει θα σταθεροποιήσει και ενισχύσει ακόμα περισσότερο την ήπια ισχύ που διαθέτει, με άρμα και την οικονομική της ισχύ (διπλωματία των επιταγών). 7) Η ικανότητα της επόμενης ηγεσίας και η διακυβερνητική που θα προκύψει μετά τις εκλογές του 2021 θα έχουν καθοριστικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων της υψηλής στρατηγικής.

Ως επίλογος μπορεί να αναφερθεί ότι η Γερμανία βαδίζει σταθερά και προσεκτικά από την Realpolitik προς μία Soft Weltpolitik. Καθοριστικός παράγοντας περαιτέρω γεωπολιτικής εξέλιξης είναι η διαφαινόμενη πρόθεση αύξησης της στρατιωτικής της ισχύος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ- ΠΗΓΕΣ

1. Αθανάσιος Ι. Κεραμιδιώτης, Διπλωματική εργασία, Γερμανία: Η υψηλή στρατηγική από τον Μπίσμαρκ έως σήμερα και η επιστροφή στη διεθνή σκηνή, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας 2018
2. Αλεξάνδρα – Νίκη Τσακιρίδου, Διπλωματική εργασία, Διπλωματία και στρατηγική της Γερμανίας μετά την Επανένωση», Πανεπιστήμιο Μακεδονίας 2017
3. www.capital.gr, Η Γερμανία έτοιμη να προτείνει στην Αμερική ένα νέο στρατηγικό deal, 29 Οκτωβρίου 2020
4. Annual Soft Power Survey, περιοδικό Monocle December 2020/ January 2021, issue 139
5. www.newmoney.gr , Η μεγάλη αλλαγή της Μέρκελ και η νέα στρατηγική για την Ευρώπη και τη Γερμανία, 25 Ιουνίου 2020
6. Παντελής Σαββίδης, Η Γερμανική Ιδεολογία και εμείς, ΕΛΙΣΜΕ Περιοδικό Προβληματισμοί 102ον Τεύχος Οκτώβριος – Δεκέμβριος 2020
7. German Federal Government, White Paper on German Security Policy and the Future of the Bundeswehr, July 2016
8. www.protagon.gr, Δημήτρης Μάρδας, Γερμανία: Από τη Realpolitik στη Weltpolitik, 24 Αυγούστου 2011
9. www.tanea.gr, Γιώργος Παππάς, Γίνεται η Γερμανία πυρηνική δύναμη; 6 Μαΐου 2020
10. www.softpower30.com
11. www.globalfirepower.com
12. www.ert.gr/eidiseis, Πρεμιέρα Τζο Μπάιντεν στην ψηφιακή Διάσκεψη του Μονάχου για την ασφάλεια, 20 Φεβρουαρίου 2021.

Ο εξορθολογισμός της Ελληνικής Οικονομίας πρέπει να βασισθεί μόνον στην προοπτική μεγέθυνσής της

Του Δημητρίου Α. Ζακοντίνου
Οικονομολόγου-Μέλους & π.αντιπροέδρου ΕΛΙΣΜΕ

Στη νεοφιλελεύθερη οικονομική προσέγγιση η όποια κρατική οικονομική πολιτική δεν θα πρέπει να έχει κανένα λόγο στη διαμόρφωση λειτουργίας της Αγοράς και της Οικονομίας γενικότερα.Ωστόσο ακόμη και για τους θεωρητικούς της ελεύθερης οικονομίας, τους οικονομολόγους ADAM SMITH & DAVID RICARDO ήταν αδύνατο να κατανοηθεί η Οικονομία χωρίς την Πολιτική αλλά και η Πολιτική χωρίς την Οικονομία.

Αν και οι δύο αυτοί όροι εκφράζουν τομείς που είναι τελείως διαφορετικοί, συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους καθόσον όταν υφίσταται μία λίαν αποδοτική Αγορά που αναδύθηκε από ατομική δραστηριότητα σίγουρα πλαισιωνόταν από ένα Πολιτικό σύστημα που με αποφάσεις του την ανέδειξε. Από την άλλη πλευρά δεν θα μπορούσε να αγνοηθεί ότι η διαμορφωθείσα οικονομική πραγματικότητα ανταποδίδει, συνεργαζόμενη σε πολλούς τομείς με το πολιτικό σύστημα αναδεικνύοντας πολλάκις και τη διαπλοκή.

Ενώ τα παραπάνω αποτελούν τον συνήθη κανόνα λειτουργίας της ελεύθερης Αγοράς & της Δυτικής κατά τεκμήριο Οικονομίας η ελληνική πολιτική πραγματικότητα αδυνατεί να διαμορφώσει κανόνες που θα ανέτρεπαν την έλλειψη παραγωγικότητας. Ενδεχομένως οι αρμόδιοι κυβερνητικοί παράγοντες αλλά και οι σύμβουλοί τους να είναι επηρεασμένοι από διάφορους δογματισμούς αλλά και από τα εφαρμοζόμενα σε άλλες χώρες και έτσι επιλέγουν μιά Πολιτική που δεν λαμβάνει υπόψη της τις ιδιαίτερες συνθήκες της Ελληνικής Οικονομίας αλλά και της κοινωνίας. Δείχνουν να αδιαφορούν παντελώς γιά τα διδάγματα της Οικονομικής Επιστήμης τα οποία σαφώς αναφέρουν ότι η Οικονομική αλλά και Δημοσιονομική Πολιτική πρέπει να έχουν Εθνικό χαρακτήρα και να χαράσσονται σύμφωνα με τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν στη χώρα όπου εφαρμόζονται.

Σε αντίθετη περίπτωση η Οικονομική επιστήμη γίνεται φιλέκδικη γιά τις Κυβερνήσεις που αγνοούν τα προστάγματά της. Οι Ελληνικές κυβερνήσεις αγνόησαν εξ υπαρχής τη γενεσιουργό αιτία δημιουργίας του Δημοσίου χρέους που εστιαζόταν στη χαμηλή παραγωγικότητα του πρωτογενούς τομέα αλλά και στην ελαχιστότητα του δευτερογενούς.

Το αποτέλεσμα ήταν τα μειωμένα έσοδα του κράτους, τα φαινόμενα αστυφιλίας, η εκτίναξη της ανεργίας, με συνέπεια οι διάφορες κυβερνήσεις να εφαρμόζουν ποικίλες «επιδοματικές» πολιτικές που εδράζονταν κατά τεκμήριο σε εξωτερικό δανεισμό. Η δε από 10ετίας εφαρμοζόμενη πολιτική της λιτότητας & επιβολής νέων φόρων μείωσε το ΑΕΠ αυξάνοντας παράλληλα το λόγο Χρέους/ΑΕΠ σε δυσθεώρητα επίπεδα. Εδώ έχουμε το εξής παράδοξο: η πολιτική της λιτότητας θα έπρεπε να είναι βραχυχρόνια (σύμφωνα με το δόγμα του ΣΟΚ η διάρκεια δεν πρέπει να υπερβαίνει το 6μηνο) γιατί είναι δυσάρεστη για όλες τις κοινωνικές τάξεις αλλά και πολιτικά επιζήμια και για να χαρακτηρισθεί επιτυχής, τα αποτελέσματα αυτής θα έπρεπε να είχαν εμφανισθεί άμεσα, αποτυπώνοντας την αύξηση της παραγωγής και την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων πράγμα όμως που δεν έχει επιτευχθεί .

Αντίθετα μετά από 11 χρόνια εφαρμογής της από 5 διαδοχικές κυβερνησεις αξιολογείται ότι: Δεν συνοδεύτηκε από μέτρα ενίσχυσης του εσωτερικού αλλά και του εξωτερικού εμπορίου πού θα προκαλούσαν την αύξηση της παραγωγής, μείωση της ανεργίας καθώς και την ανταγωνιστικότητα των προιόντων. Η αύξηση των φόρων από την μία και η μείωση μισθών και συντάξεων από την άλλη, περιόρισε τα εισοδήματα των πολιτών με αρνητικές επιπτώσεις στο σύνολο της οικονομίας.

Αξιοσημείωτο όμως είναι ότι όλη αυτή η κατάσταση δεν προκαλεί την πτώση των τιμών τουλάχιστον μέχρι σήμερα και αυτό δεν είναι θέμα κακής λειτουργίας της Αγοράς αλλά αδυναμία διαχείρησής της.

Το φαινόμενο αυτότο πιστοποιεί η αύξηση του Δημοσίου χρέους τόσο κατ' απόλυτη έννοια με τα πρόσθετα δάνεια όσο και ως ποσοστό σε σχέση με το Εθνικό προϊόν που ούτως ή άλλως θα συρρικνώνεται λόγω και της πανδημίας.

Παρατηρώντας την αναποτελεσματικότητα και τις επιπτώσεις της εφαρμοσθείσης μέχρι σήμερα Οικονομικής πολιτικής και τις ατέρμονες διαχρονικά συζητήσεις και διαπραγματεύσεις της Ελληνικής πλευράς με τους "θεσμούς" να μην έχουν οδηγήσει μέχρι σήμερα στον εξορθολογισμό του προβλήματος και στην επίλυσή του, σχηματίζεται πλέον η πεποίθηση ότι η αλλαγή της πολιτικής για την αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης είναι πλέον Μονόδρομος.

Σύμφωνα με τους κανόνες της οικονομικής επιστήμης η αντιμετώπιση του χρέους αλλά και η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του ελληνικού λαού θα πρέπει να οδηγεί σε πολιτική που θα προσβλέπει σε οικονομική μεγέθυνση. Η μεγέθυνση μπορεί να επιτευχθεί μέσω της δημιουργίας σοβαρών παραγωγικών επενδύσεων (ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ)

Αν η πολιτική αυτή εφαρμοθεί σωστά, μοιραίως θα προκύψει αύξηση στην παραγωγή προϊόντων, που θα συνοδεύεται και από αύξηση των εισοδημάτων των πολιτών και κατ επέκταση, θα ανατείλουν προοπτικές για την ευημερία της κοινωνίας, την εξυγίανση των δημοσιονομικών , αλλά καί δυνατότητα ομαλής εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της πολιτείας.

Η εμμονή στη πολιτική προώθησης της κατ' ευφημισμό «βαριάς Βιομηχανίας» του Τουρισμού με την χρηματοδότηση για ανέγερση Ξενοδοχειακών μονάδων καθώς και πάσης φύσεως κτιριακών εγκαταστάσεων οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην επανάληψη του φαινομένου που αντιμετωπίζουμε σήμερα.

Εξυπακούεται ότι η Ελληνική κυβέρνηση θα πρέπει να τεκμηριώσει στους εταίρους και δανειστές με διακριτικότητα και σύνεση χωρίς «προσωπικούς» ακτιβισμούς την αναγκαιότητα για την ύπαρξη αναπτυξιακού προγράμματος προκειμένου να υλοποιηθεί η εκτέλεση μεγάλων έργων υποδομής καθώς και ο εκσυγχρονισμός του παραγωγικού δυναμικού της χώρας.

Ευνόητο ότι θα πρέπει να προηγηθεί η χάραξη Εθνικής Στρατηγικής, στην κατεύθυνση προσέλκυσης παραγωγικών κυρίως επενδύσεων. Να καθιερωθεί ένα πετυχημένο φορολογικό σύστημα που μπορεί να αντληθεί απο την διεθνή εμπειρία προσαρμοσμένο στα ελληνικά δεδομένα.

Να γίνει ειλικρινής προσπάθεια ώστε να ισοσκελιζεται ο προυπολογισμός χωρίς ωστόσο να τίθενται θέματα παράβλεψης της άμυνας και ασφάλειας της χώρας που αποτελούν και βασική προυπόθεση ελκυσμού των επενδύσεων.

Τέλος θα ήταν ευχής έργο αν λόγω των ειδικών συνθηκών που έχουν διαμορφωθεί στη χώρα μας και με δεδομένο ότι πολλές οδηγίες της ΕΕ έχουν παραβιασθεί η δεν εφαρμόζονται η Ελληνική κυβέρνηση να επετύγχανε την προστασία των Ελληνικών προϊόντων απο προϊόντα άλλων χωρών.

"Θράκες Θαλασσομάχοι του '21 : Η Θρυλική Καπετάνισσα Δόμνα Βισβίζη"

Του Πλοιάρχου ε.α. Κωνσταντίνου Βουτσινά ΠΝ

Γέννημα της πανέμορφης Αίνου, γης Θρακικής , στα 1783 , η Δόμνα άνθισε σαν λουλούδι στον κήπο ευτυχισμένης όσο και εύπορης αγροτικής οικογένειας. Η αύρα του Θρακικού Πελάγους στάθηκε απότα πρώτα της βήματα πηγή έμπνευσης και οι ανοιχτοί θαλασσινοί ορίζοντες χάραζαν αποφασιστικά τη ρότα της ψυχής της. Στα δυτικά , γαλήνιος σύντροφος ο Έβρος, ποτάμι και θεός, φίλος ακριβός.

Στις πλάτες της, κάμποι και λόφοι χαμηλοί. Δεν υπήρχε ομορφιά να τη λαχταρήσει η ψυχή της και να μην την είχε η Αίνος. Κι ανάμεσα σ' αυτά τα δώρα γης και θάλασσας, η επιλογή της ήταν ξεκάθαρη, έπρεπε να ακολουθήσει τη θαλασσινή ρότα, το κάλεσμα της μοίρας , που όριζε ο Αίολος με τους ανέμους του.

Στα 1808, παντρεύτηκε τον Καπετάν Χατζή- Αντώνη Βισβίζη , με τον οποίο απέκτησαν πέντε παιδιά, το τελευταίο μάλιστα είδε το φως το υ ήλιου μετά την δολοφονία του Καπετάν -Αντώνη. Όμως, ας δούμε να ξετυλίγεται το κουβάρι της ιστορίας.

Ήταν η 23η του Μάρτη στο εθνεγερτήριο των Ελλήνων έτος 1821. Ο Καπετάν - Αντώνης αρμάτωσε το καλύτερο από τα καράβια του, την "Καλομοίρα", ένα μπρίκι χτισμένο στην Οδησσό, με 14 κανόνια, και πλήρωμα 140 ναύτες και ξεκίνησε τον Αγώνα.

Ψυχή του πλοίου, και πραγματικός συν-Κυβερνήτης, η Δόμνα και μαζί τα τέσσερα παιδιά τους , η εικόνα της Παναγιάς, τα οστά των προγόνων τους και μια χούφτα χώμα της Αίνου, ιερές αξίες που ορίζουν τον δρόμο του καθήκοντος και της θυσίας. Η ιδιαίτερη πατρίδα της Αίνου, η περιουσία, όλο το βιός , μπορούσαν να περιμένουν. Μαζί πολέμησαν στις ναυμαχίες της Σάμου, της Λέσβου και του Ευρίπου, ως τη μοιραία στιγμή , που ο Καπετάν- Αντώνης δολοφονήθηκε πάνω στο ίδιο το πλοίο του.

Μετά τον αιφνίδιο και "μυστηριώδη" θάνατό του, η Δόμνα συνέχισε με τη βοήθεια του Υπάρχου του πλοίου Καπετάν - Σταυρή, μόνη με τα πέντε παιδιά της τον αγώνα για την απελευθέρωση της Πατρίδας. Συνέχισε την πολιορκία της Εύβοιας μέχρι της λήξεώς της. Ενίσχυε τους μαχόμενους Έλληνες στην Εύβοια και τη Ρούμελη μεταφέροντας πολεμοφόδια και στρατεύματα και δεν ήταν λίγες οι φορές που η "Καλομοίρα" εμπλεκόταν σε ναυμαχίες και βομβάρδιζε τις θέσεις των Τούρκων , διευκολύνοντας έτσι τους πατριώτες. Με την όλη δράση της , καθήλωσε τα στρατεύματα του Ομέρ Πασά στην Εύβοια και απέτρεψε την μεταφορά τους στη Ρούμελη. Ενίσχυσε με πολεμοφόδια και τρόφιμα τους επαναστατημένους στη Σκιάθο και τα άλλα νησιά της περιοχής και βομβάρδισε το τουρκικό στρατόπεδο στα Βρυσάκια της Εύβοιας , εξασφαλίζοντας την επιτυχή απόβαση των Ελλήνων. Η μάχη αυτή άφησε σοβαρά τραύματα στον γιο της Θεμιστοκλή, αλλά και την ίδια την "Καλομοίρα".

Η Καπετάνισσα Δόμνα, μία ακόμη Μπουμπουλίνα και μία ακόμη Μαντώ Μαυρογένους στον ιερό αγώνα του '21, "Κυρά των Θαλασσών" στη συνείδηση των Ελλήνων της Θράκης, αγωνίστηκε επί τρία χρόνια, αψηφώντας τους κινδύνους και ξοδεύοντας όλη την περιουσία της στους αγώνες, χωρίς να προσδοκά αξιώματα ή οποιοδήποτε υλικό αντάλλαγμα. Ως θαλασσομάχος, ενέπνεε σεβασμό και εμπιστοσύνη , όχι μόνον στο πλήρωμα του πλοίου της, αλλά .και στους αρχηγούς των Ελληνικών επαναστατικών σωμάτων- της Ρούμελης. Η "Καλομοίρα" ήταν ο τόπος συνάντησής τους , όταν επρόκειτο να λάβουν σοβαρές αποφάσεις, να συμβιβάσουν τις έριδες και αντιπαλότητες μεταξύ τους. Όμως το επιβλητικό και μεγαλόπρεπο αυτό πλοίο, που προκαλούσε τον τρόμο των Τούρκων, έμελλε να εκτελέσει την τελευταία του αποστολή ως πυρπολικό του Πιπίνου για να ανατιναχτεί στα στενά τουΤσεσμέ η φρεγάτα Χασνέ Γκεμσί , θησαυροφυλάκιο του τουρκικού στόλου. Έτσι πολέμισε ως την τελευταία της πνοή η θρυλική "Καλομοίρα"!!!

Η Καπετάνισσα Δόμνα Βισβίζη, Αρχόντισσα της Αίνου και Θαλασσομάχος του Αιγαίου, η φήμη της οποίας για την τόλμη και ανδρεία, την αυταπάρνηση και την αυτοθυσία της , ξεπέρασε τα ελληνικά όρια και έγινε γνωστή στα μέλη των φιλελληνικών επιτροπών της Δύσης, εγκαταστάθηκε με τα πέντε ορφανά και ανήλικα παιδιά της αρχικά στο Ναύπλιο και αργότερα στην Ερμούπολη της Σύρου. Έζησε στην απόλυτη ένδεια, παρακαλώντας με όλη την αξιοπρέπειά της, να παραμείνει στο σπίτι στο Ναύπλιο, το οποίο διέθετε ένα μόνον δωμάτιο, διατρέχοντας τον κίνδυνο της έξωσης.

Στο νησί της Σύρου, όπου πάμπολλες φορές είχε πολεμήσει και κατατροπώσει τον τουρκικό στόλο, έζησε πάμπτωχη στερούμενη και των πλέον στοιχειωδών για την διαβίωση της οικογένειάς της.Μετά από πολλές περιπέτειες και περιπλανήσεις, πίκρες και απογοητεύσεις, πάμφτωχη και ξεχασμένη, θα κλείσει τα μάτια της σ' ένα φτωχικό σπιτάκι στον Πειραιά, το 1850.

Η επίσημη Ιστορία, παρ' όλα τα τρανταχτά τεκμήρια, αφήνει προκλητικά αμνημόνευτους και ξεχασμένους τη Δόμνα και τον Αντώνη Βισβίζη.

Η Ελληνική Πολιτεία μόλις το 2005, στις 15 Ιουνίου , ακριβώς σαν σήμερα δεκαέξι χρόνια πριν, τοποθέτησε την προτομή της Δόμνας Βισβίζη στο Πάνθεον των Ηρώων στο Πεδίο του Άρεως. Όμως, αρκεί αυτή η ασφαλώς ορθότατη και άξια κάθε επιδοκιμασίας κίνηση της Πολιτείας; Μόλις χθες, έγινε γνωστή η επιστολή που έστειλαν μαθητές της ΣΤ' Τάξεως του 1ου Δημοτικού Σχολείου Κομοτηνής στην κ. Υπουργό Παιδείας, με την οποία ζητούν να λάβει μέριμνα , ώστε να διδάσκονται τους ιερούς αγώνες του '21 και του Θρακικού Ελληνισμού .Η απουσία οποιασδήποτε αναφοράς στα βιβλία τους στη Δόμνα και τον Αντώνη Βισβίζη και τους άντρες της θρυλικής "Καλομοίρας", πληγώνει πολύ περισσότερο από την φτώχεια και τη λησμονιά μέσα στην οποία έκλεισε τα μάτια της η αθάνατη εκείνη Ελληνίδα.

Επειδή δια του πνεύματος Κωστή Παλαμά : ***" Χρωστάμε σ' όσους ήρθαν, πέρασαν, θα' ρθούν , θα περάσουν, κριτές θα μας δικάσουν οι αγέννητοι, οι νεκροί "***, οφείλουμε , πριν από κάθε πράξη ή παράλειψή μας, να αναλογιζόμαστε το βάρος της κληρονομιάς και του συνακόλουθου χρέους που κουβαλάμε.

Βιβλιογραφία:

- Γκέρτσου- Σαρρή Άννα, *" Μ' ενάντιους ανέμους",* Εκδόσεις ΚΕΔΡΟΣ,1996
- Ευθυμιάδης Απόστολος, *"Η Συμβολή της Θράκης εις τους απελευθερωτικούς αγώνας του Έθνους (από το 1361 μέχρι το 1920)"*, Αλεξανδρούπολη, 2005
- Θρακικά, τόμος 27ος Γ' παράρτημα
- Θρακικά, τόμος 2ος, Μυστακίδης Β.

Ο Φιλέλληνας Jean Gabriel Eynard

Ομιλία επί τη Επετείω των 200 χρόνων από της επαναστάσεως του 1821

Του Υποστρατήγου ε.α. Νικολάου Σαριδάκη
Μέλους ΕΛΙΣΜΕ-ΔιπλωματούχουΕΜΠ ΗΜΜΥ

Σκοπός

Να παρουσιαστεί ο σημαίνων Φιλέλληνας, μέγας υποστηρικτής της Ελληνικής Επανάστασης και ευεργέτης της Ελλάδος Ιωάννης–Γαβριήλ Εϋνάρδος, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων εορτασμού των 200 χρόνων από την Ελληνική επανάσταση του 1821, από το Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών

Οι δύο μορφές του Φιλελληνισμού

Τα Φιλελληνικά κομιτάτα που διοργάνωναν εράνους σε πολλές πόλεις της Ευρώπης και της Αμερικής και συγκέντρωναν χρήματα, τρόφιμα, ρούχα και πολεμικό υλικό αφενός για να ανακουφίσουν τη δυστυχία του Ελληνικού λαού και αφετέρου να βοηθήσουν τους πολεμιστές.

Οι άνθρωποι του πνεύματος, οι οποίοι εκτός από τις χρηματικές συνεισφορές τους, δημιούργησαν με τα έργα τους μια πραγματική «φιλελληνική φιλολογία και τέχνη» που επηρέασε έντονα την κοινή γνώμη υπέρ της Ελληνικής επανάστασης

Ο Φιλελληνισμός εκδηλώθηκε κυρίως στην Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Ελβετία, Αγγλία, και στην Αμερική

Ο Εϋνάρδος ανήκει στην πρώτη όψη (υλική) του Φιλελληνισμού, δρούσε από την Ελβετία, και αποτελούσε ένα είδος Γενικού Επιτελείου που συντόνιζε όλη την Ευρωπαϊκή Φιλελληνική κίνηση.

Τα κίνητρα των Φιλελλήνων

Ιδεολογικά, υποστηρίζοντας τις αρχές του φιλελευθερισμού και της αντίστασης κατά των μοναρχιών και των τυραννικών καθεστώτων

Φιλανθρωπικά, για τον δυστυχή Ελληνικό λαό

Πολιτικά και γεωπολιτικά, για το νεοσύστατο Ελληνικό κράτος

Οικονομικά και εμπορικά, για τον έλεγχο της ροής των αγαθών

Πνευματικά και διανοητικά, λόγω λατρείας του κλασικού αρχαίου Ελληνικού πολιτισμού, της φιλοσοφίας, της φιλολογίας, των επιστημών και των τεχνών

Θρησκευτικά, υπέρ του Χριστιανισμού και σε βάρος των βαρβάρων Οθωμανών

Επαγγελματικά, κυρίως από πρώην στρατιωτικούς

Ποιος ήταν ο Εϋνάρδος

Γεννήθηκε το 1775 στη Λυών και καταγόταν από ισχυρή οικογένεια ευγενών, φιλελεύθερων αρχών, αυστηρού καλβινικού περιβάλλοντος.

Λόγω κατάληψης της Λυών από τα Γαλλικά μοναρχικά στρατεύματα, μετακόμισε στην Γενεύη το 1793 σε ηλικία 18 ετών

Ανέπτυξε από νωρίς επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά λόγω κατάληψης της Γενεύης από τους Αυστριακούς μετακόμισε αρχικά στο Μιλάνο της Ιταλίας το 1800

Στην Ιταλία αναδείχθηκε σε σπουδαίο έμπορο, τραπεζίτη και διπλωμάτη με δραστηριότητες στην Τοσκάνη (στη Φλωρεντία και στο Λιβόρνο)

Έλαβε επί σειρά ετών υψηλά δημόσια αξιώματα στην Τοσκάνη

Το 1808 επέστρεψε στην Γενεύη και αγωνίζεται πλέον για τη δημιουργία της Ελβετικής ομοσπονδίας.

Το 1813 συνδέεται φιλικά με τον Ιωάννη Καποδίστρια, ο οποίος ανέλαβε ως απεσταλμένος του ΥΠΕΞ της Ρωσίας την ενοποίηση της Ελβετίας

Το 1815 έλαβε μέρος στο συνέδριο της Βιέννης, το οποίο αναγνώρισε την ανεξαρτησία της Ελβετίας

Το 1816 έκτισε το οικογενειακό του μέγαρο στη Γενεύη με έντονη ελληνική κλασσική αρχιτεκτονική.

Το σπίτι του Εϋνάρδου θα αναδειχθεί στο «στρατηγείο» του ευρωπαϊκού Φιλελληνισμού, όπου γίνονταν όλες οι ιστορικές συγκεντρώσεις και παίρνονταν οι αποφάσεις τόσο για την άμεση βοήθεια της Ελλάδος όσο και την υποστήριξη του Φιλελληνικού κινήματος σε όλη την Ευρώπη.

Η συμβολή του Εϋνάρδου στην επανάσταση

Με την έκρηξη της επανάστασης είναι από τους πρώτους Ευρωπαίους που αναμειγνύεται ζωηρά στο κίνημα συμπαράστασης των αγωνιζομένων Ελλήνων

Τον Αύγουστο του 1821 ίδρυσε την πρώτη Φιλελληνική επιτροπή της Γενεύης και ήταν ο οργανωτής, η ψυχή και ο στυλοβάτης όλων των Φιλελληνικών κομιτάτων της Ευρώπης (Γενεύη, Παρίσι, Βέρνη, Ζυρίχη, Λοζάνη, Βερολίνο, Μόναχο, Δρέσδη, κ.α.)

Από το φθινόπωρο του 1822 συνεργάζεται πλέον στενά με τον Ιωάννη Καποδίστρια, ο οποίος μετά την παραίτησή του από το ΥΠΕΞ της Ρωσίας μένει μόνιμα στη Γενεύη.

Την περίοδο 1825-1827, προσπάθησε να εξασφαλίσει δάνειο τη διαχείριση του οποίου θα αναλάμβανε η Φιλελληνική επιτροπή του Παρισιού. Τελικά προτιμήθηκαν τα γνωστά δάνεια στο Λονδίνο

Τον Σεπτέμβριο του 1825 με ενέργειές του συγκεντρώθηκαν 60.000 φράγκα από την επιτροπή της Γενεύης τα οποία ενίσχυσε ο ίδιος με 40.000 φράγκα, πολεμικό υλικό και εφόδια. Η βοήθεια στάλθηκε άμεσα στην Ελλάδα.

Μόλις πληροφορήθηκε την πολιορκία του Μεσολογγίου έστειλε δική του εισφορά 15.000 φράγκα και εξασφάλισε άλλα 60.000 από Φιλέλληνες. Η φόρτωση των πλοίων με εφόδια έγινε με προσωπική του επίβλεψη στην Αγκόνα.

Συγκλονίστηκε από τη θυσία του Μεσολογγίου τον Απρίλιο του 1826 και έστειλε αμέσως 51.000 φράγκα για την εξαγορά των γυναικόπαιδων από τα σκλαβοπάζαρα της Μεσογείου. Μετά την πτώση συγκέντρωσε τρόφιμα βάρους 7,4 εκ. λιβρών και 2,5 εκ. φράγκα

Για την καλύτερη διαχείριση της βοήθειας έστειλε στην Ελλάδα αρχές του 1827 τον Ελβετό Φιλέλληνα γιατρό Gosse.

Μεσολάβησε για να έρθει στην Ελλάδα τον Φεβρουάριο του 1827 ο διάσημος διεθνώς Άγγλος ναύαρχος Thomas Cochrane. Με την ανακοίνωσή της άφιξης μειώθηκε 15% το επιτόκιο του Ελληνικού δανείου.

Στο πλαίσιο της ναυτικής ενίσχυσης του αγώνα συμμετείχε με 150.000 φράγκα στα έξοδα ναυπήγησης και εξοπλισμού της «Καρτερίας», του πρώτου πολεμικού πλοίου

Το διάστημα 1827-1831

Ο Ιωάννης Καποδίστριας βρήκε στο πρόσωπό του τον σοφό σύμβουλο και τον σταθερό συμπαραστάτη σε οποιαδήποτε οικονομική δυσκολία αντιμετώπιζε η νεοσύστατη Ελληνική Πολιτεία.

Στον Εϋνάρδο η Ελλάδα οφείλει:

Την γεωργική ανάπτυξη και την ίδρυση της Γεωπονικής σχολής Τίρυνθας

Την αποστολή σπόρων, πατάτας, εργαλείων και φαρμάκων

Την συμβολή στην ανοικοδόμηση των χωριών

Την οργάνωση της παιδείας και του Στρατού

Τη δημιουργία της Εθνικής Χρηματιστικής Τράπεζας (έστειλε 100.000 φράγκα)

Τη χορήγηση κρατικών δανείων που είχαν αρνηθεί οι Δυνάμεις. Εξασφάλισε δάνειο 1.500.000 φράγκων το 1829 για να πληρωθεί ο στρατός και παταχθεί η ληστεία.

Η δολοφονία του Καποδίστρια (9 Οκτωβρίου 1831) του προκάλεσε συντριβή

• Δείχνοντας όμως μεγαλείο ψυχής, για να τιμήσει τον Καποδίστρια και υπερασπιστεί την υπόληψη της Ελλάδος, δημοσίευσε στις 31 Οκτωβρίου 1831 μία συλλογή δημοσίων και ιδιωτικών εγγράφων σχετικά με τα θλιβερά γεγονότα.

Μετά τον Καποδίστρια

Έστειλε στην Ελλάδα τα έτη 1831-1836 τον Γάλλο οικονομολόγο Regny, Με αποστολή να οργανώσει τα οικονομικά. Το 1834 ο Regny ιδρύει και γίνεται ο πρώτος πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Την περίοδο 1837-1840 συμμετείχε ενεργά στις προσπάθειες ίδρυσης τράπεζας στο νεοελληνικό κράτος. Το 1838 παραχώρησε κεφάλαια 300.000 φράγκων για προεξόφληση εμπορικών γραμματίων στην Αθήνα, με σκοπό την πάταξη της φοροδιαφυγής

Το 1841 κηρύσσει νέο συναγερμό φιλελλήνων και αναλαμβάνει προσπάθειες υπέρ της κρητικής επανάστασης

Η συνεισφορά του κορυφώνεται με την αποφασιστική του συμβολή για την ίδρυση της Εθνικής Τράπεζα της Ελλάδος τον Μάρτιο 1941

Το 1843, έτος της οικονομικής κρίσης, όταν η Ελληνική κυβέρνηση κατήργησε τις πρεσβείες, ανέλαβε την διπλωματική εκπροσώπηση της Ελλάδος στο εξωτερικό

Το 1847 χορήγησε δάνειο 500.000 φράγκων στην Ελληνική κυβέρνηση για την πληρωμή της εξαμηνιαίας δόσης του εθνικού δανείου των 60.000.000 φράγκων του 1832

Μετά τη λήξη του Κριμαϊκού πολέμου το 1856 μεσολάβησε, μετά από έκκληση του Όθωνα, για ευνοικές λύσεις υπέρ της Ελλάδος στο Συνέδριο ειρήνης στο Παρίσι.

Ο Όθων τον επισκέφτηκε στην Γαλλία το 1862 για να του παραδώσει ιδιοχείρως το ανώτατο Ελληνικό παράσημο, το Μεγαλόσταυρο του Σωτήρος.

Απεβίωσε στις 5 Φεβρουαρίου 1863 στη Γενεύη

Πως η Ελλάδα τίμησε τον Εϋνάρδο

Τον Μάιο 1827, η Γ' Εθνοσυνέλευση στην Τροιζήνα του απένειμε την Ελληνική ιθαγένεια «πολιτογραφούσα αυτόν αληθή Έλληνα και πολίτην της Ελλάδος»

Το 1830 η Θήβα έδωσε το όνομά του στη μεγαλύτερη πλατεία της, ενώ το 1837 το δημοτικό συμβούλιο αποφάσισε την ανέγερση μνημείου στην πλατεία, «εις τιμήν του ευκλεούς τούτου ανδρός και ευεργέτου της πατρίδος

Το 1830 με απόφαση του Καποδίστρια το πρώτο δημόσιο νεοκλασσικό σχολικό κτήριο της Νεότερης Ελλάδος στην Αίγινα, ονομάστηκε «Εϋνάρδειο», στο οποίο εκπαιδεύονταν οι πρώτοι Έλληνες δάσκαλοι. Η ανέγερσή του έγινε με δωρεάν του Εϋνάρδου

Το 1876, η Εθνική Τράπεζα ονόμασε «Μέγαρον Εϋνάρδου» το κτήριο όπου στεγάζει το Μορφωτικό της ίδρυμα, στη συμβολή των οδών Αγ. Κωνσταντίνου και Μενάρδου στην Αθήνα

Το 1975, η Εθνική Τράπεζα εξέδωσε Μετάλλιο προς τιμήν του.

Ανάλογο μετάλλιο εκδόθηκε και από την Εταιρεία για τον Ελληνισμό και Φιλελληνισμό

Το 2014 τα Ελληνικά ταχυδρομεία με πρωτοβουλία του ΥΠΕΞ εξέδωσαν μία πολυτελή φιλοτελική έκδοση με τίτλο «Μία Ελληνοελβετική Φιλία: Ιωάννης Καποδίστριας – Jean Gabriel Eynard

Συμπεράσματα-Επίλογος

Κατ' αρχήν τα κίνητρα του φιλελευθερισμού και φιλα-νθρωπισμού παρακίνησαν τον Εϋνάρδο ως Φιλέλληνα

Το μεγαλύτερο όμως κίνητρο ήταν η ανταπόδοση της φιλίας και ευγνωμοσύνης στον Καποδίστρια, ο οποίος συνέβαλλε τα μέγιστα στην δημιουργία της Ελβετίας

Η Ελλάδα τίμησε και θα τιμά την μνήμη του σημαίνοντα και ευγενούς Φιλέλληνα, ο οποίος ανιδιοτελώς και χωρίς φειδώ, προσέφερε μέχρι την τελευταία του πνοή, συμβάλλοντας τόσο για την ευόδωση της Ελληνικής Ανεξαρτησίας όσο και της οργάνωσης του νέου κράτους.

Δικαίως απέκτησε τον τίτλο του «Πρύτανη των Φιλελλήνων»

Ταυτοποιήσεις

Του Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

Στην εφημερίδα «Το Βήμα» της 9ης Μαΐου 2021 περιείχετο δημοσίευμα του καθηγητού του Kings College του Λονδίνου Roderick Beaton με τίτλο «Ό,τι και να κατορθώνει ο Έλληνας πάντα κρίνεται με το κριτήριο των αρχαίων προγόνων». Με την ευκαιρία των 200 χρόνων από της επαναστάσεως του 1821 και πρόσφατες εκδόσεις δύο περί Ελλάδος βιβλίων του, ο καθηγητής ομολογεί, ότι η Ελληνική Επανάστασις διαχέει σε Ευρωπαϊκή αλλά και σε παγκόσμιο κλίμακα την σημασία, που πρέπει να ληφθεί στο γεγονός της κρισίμου καμπής της αλλαγής από την παλαιά Ευρώπη των αυτοκρατοριών, των πολλών εθνοτήτων, προς την επικράτησιν του μοντέλου του συγχρόνου έθνους/κράτους. Υπογραμμίζει την πρωτοπορία των Ελλήνων σε ό,τι ακολουθήθηκε αργότερα για να οικοδομηθούν τα ευρωπαϊκά έθνη/κράτη.

Με αφορμή την επισήμανση αυτή του διακεκριμένου καθηγητού εμείς με ένα αναζητητικό ενδιαφέρον και ένα εύλογο ερευνητικό πνεύμα θα επιχειρήσουμε να εισχωρήσουμε στο εσωτερικό του λαβυρίνθου της κοινωνιολογίας της γνώσεως. Σκοπός μας έστω η κάποια επαφή με εκφράσεις και διατυπώσεις ιδεών, οι οποίες δρώσες με ελιγμούς σκέψης και αποφάνσεις επί αξιολογήσεων σε ιστορικά δεδομένα μας διευκολύνουν στο να αποσαφηνίσουμε γνησιότητες ταυτοτήτων. Ταυτοτήτων σχετιζομένων με το ζήτημα του «ποίοι είμαστε» και τί με τις ενέργειές μας προσδοκούμε να προκύψει για ένα παραδεκτόν εθνικόν όφελος.

Η σύγκριση με τους αρχαίους μας προγόνους προϋποθέτει αριθμόν αναλογικοτήτων και ίσως-ίσως αλγοριθμικούς κατατακτηρίους κανόνες, διότι οι τότε εποχές με τα δικά τους προγεγενημένα κοινωνιογραφικά γνωρίσματα, οι αρχαίες πολιτισμικές βαθμίδες, εκείνες οι παρθενικές επιστήμες και η προεισόδιος τεχνολογία δεν επιτρέπουν συμμετρίες και σχέσεις επιθυμητής αρμονίας.

Παρά ταύτα, τα πρότυπα είναι πρότυπα και δεν δίνουν περιθώρια για άλλες ερμηνείες, κυρίως όταν έχουμε τα ιστορημένα στοιχεία και το γραπτώς ευαπόδεικτον των έργων και ημερών των αρχαίων προγόνων. Ουδεμία αμφισβήτησις υπάρχει, ότι οι αρχαίοι πρόγονοι ήσαν άνθρωποι με χαρακτήρα ανήσυχον και εξερευνητικόν. Διεγείροντο από την πρόκληση του μυστηρίου, του μυθικού, του αγνώστου. Δι' ὃ και ο ειρηνικός -οικονομολογικής και επομένως και πολιτισμικής υφής- επεκτατισμός τους. Κυριάρχησαν στην θάλασσα. Ολόκληρη η Μεσόγειος και ο Εύξεινος Πόντος εθεωρούντο οικείοι υδάτινοι χώροι. Οι ακτές τους επεκτεταμένες Ελληνικές. Έρευνες δεικνύουν, ότι το 17% των Γάλλων ανιχνεύεται στους Φωκαείς, το 37% των Σικελών και το 20% των Ιταλών του Νότου εξικνούνται στους αρχαίους μας προγόνους. Κάποιες συγγένειες DNA με περιοχή της σημερινής Σουηδίας ίσως οφείλονται στις πιθανολογούμενες εξόδους των αρχαίων στους ωκεανούς εκείθεν των Ηρακλείων στηλών.

Το κέρδος αυτής της εξαπλώσεως των Ελλήνων ήτο η προαγωγή των μοντέλων αναπτύξεως των παλαιχθόνων μητροπολιτικών πόλεων/κρατών στην ελληνική χερσόνησο και στις απέναντι ακτές της Ιωνίας. Αυτές οι πόλεις/κράτη με την αποικιακή τους πολιτική ωφελούντο από την σύναρσιν της κοινής προσπαθείας μετά των εταιρικών παραγόντων, οι οποίες δεν είναι άλλοι από τις οικονομικές/πολιτισμικές κεραίες της γεωγραφικής αυτής εξαπλώσεως. Αυτές οι πόλεις/κράτη δεν διεκρίνοντο από ένα κοινό αισθητήριο, όπως οι σημερινές τερμινολογίες καθορίζουν τα χαρακτηρίζοντα ένα έθνος/κράτος στοιχεία. Ωστόσο διεκατείχοντο από μίαν αδιαμφισβήτητον συναίσθησιν, μίαν ολοπαγή συνείδησιν, ότι μεταξύ των αυτές οι πόλεις/κράτη συνεβίουν, ως μία όμαιμη, ομόγλωσση, ομόφυλη και ομόφρων προ των αλλοίων εχθρών οικογένεια.

Ο αρχαίος Ελληνικός πολιτισμός είναι ανεγνωρισμένος υφ' απασών των επιστημονικών κοινοτήτων του κόσμου ωσάν η πηγή του Δυτικού Πολιτισμού, ωσάν η απαρχή του υπερόχου λόγου. Ενός λόγου με την αξιοσπούδαστη ικανότητα να διαχέει στον κόσμο συναρπαστικές πτυχές δυνατοτήτων καθώς και έννοιες περίπλοκες και εκλεπτυσμένες· άλλοτε φιλοσοφικές και άλλοτε κρίσεις επιτακτικές και απαιτούσες θέσεις ορθολογικές. Είναι η εποχή και το κατάλληλο γεωγραφικό διαμέρισμα της γνωστής τότε οικουμένης, όπου θριαμβεύει η λογική, όταν έχει να αντιμετωπίσει την υπερβατική πραγματικότητα.

Αμέτρητες είναι οι σχολές ερμηνείας αυτής της ξεχωριστής μεταξύ των αρχαίων λαών οντότητας· αυτής της κλασσικής Ελλάδος. Είναι η ευεξήγητη πληθώρα αξιών και εννοιών, η αποδιδομένη στους αρχαίους Έλληνες. Είναι αυτή η ερμηνεία, που κατευθύνει τους μελετητές στο να απορροφήσουν και εκμά-

θουν το πνευματικό υλικό ώστε η παγκόσμιος ιστορία προελεύσεως να λάβει μορφή συνδυαστικής τεχνικής συλλογισμών και συνακολούθως αποδιδομένης ως φιλοκόσμου συμπεριφοράς και ανθρωπισμού. Είναι οι μελετητές των αρχαίων Ελλήνων οι αυστηροί κριτές των σημερινών Ελλήνων, διότι έχουν την εικόνα των ιχνών της ιστορίας από την ώρα που ο homo sapiens τακτοποιεί την σοφία του, την απαντωμένη στα σπουδαστήρια, ως η θεμελίωσις της ελλογιμότητος υπό της Ελληνικής Γραμματείας, ως η ιδεωδώς εύγονος γλώσσα, ως η ευθύφρων πολιτική, ως η ευκλεής ιστορία, ως η ευρετική τεχνολογία, ως η εύτακτος επιστήμη, ως η ευσύμβολος τέχνη, ως η πολεμική αρετή των Ελλήνων και ως οι απείρου μεγέθους συνιστώσες της δομής της περιωνύμου Ελληνικής φυλής.

Αυτή η διακεκριμένη κοινότητα έχει καταγραφεί σαν η συλλογική μνήμη των όσων επιμορφώνονται μέσω της ιστορίας, ως η σημαντική οντότης, όπου εάν δεν υπήρχαν οι γραπτές και οι απτές αποδείξεις θα μπορούσε αυτή η κοινότητα να είχε δελτιωθεί ωσάν η χρηστοεπής παραδοσιακή αναζωογόνηση μιας «μυθικής ιστορίας».

Και διερωτώμεθα, τί είναι εκείνο το κεντρίζον σημείο του κυρίου Roderick Beaton να διατείνεται, ότι τα όσα και τα όποια κατορθώματα των σημερινών Ελλήνων έχουν κριτήριον κρίσεως τους αρχαίους προγόνους;

Η δημιουργία έθνους/κράτους, ως αποτέλεσμα της εξεγέρσεως των ομογενών μέσα στο ασύναρθρο, ασθενές και εν πολλοίς πλημμελώς ελεγχόμενον Οθωμανικόν σουλτανάτον, θεωρείται στο προ δύο αιώνων Ευρωπαϊκό σύστημα ηγεμονιών ως ένα αντιβαίνον κατόρθωμα και πλήττον το τότε ισχύον γεωπολιτικόν status. Αλλ'όμως δεν είναι μόνον η αρχική σύστασις ενός κράτους/έθνους το κριτήριον επιβεβαιώσεως μιας καταξιωμένης φυλής. Είναι και το κατά πόσον αυτή η φυλή είναι σε θέσιν να διατηρήσει το δημιουργηθέν έθνος/κράτος σε «κυρίαρχον έθνος/κράτος» σε επίπεδο πολιτικό, κοινωνικό, οικονομικό και με εθνικόν προσανατολισμόν.

Και το ερώτημα τίθεται βασανιστικό σε όσους εκ των σημερινών Ελλήνων κάνουν τον κόπο και διαλογίζονται επί αριθμού διαποριών. Ο σκεπτικισμός των συνήθως περιστρέφεται γύρω από το κατά πόσον μπορεί ο Έλληνας, ο οποίος ναι μεν είναι απόγονος εξ αποδείξεως DNA αρχαίων Ελλήνων, ωστόσο αυτό δεν εξασφαλίζει και το, ότι και σήμερα βρίσκεται στο βάθρο των πρωταγωνιστών του παγκοσμίου πολιτισμικού γίγνεσθαι. Αυτή η διαπίστωσις επιβεβαιώνεται -και όχι άνευ αιτίας- από τον εκπεφρασμένο τόνο υποτιμήσεως μέχρις οικτιρμού και ενίοτε περιφρονήσεως εκ μέρους των πρώην αγροίκων ευεργετηθέντων Λατίνων, Φράγκων, Σαξόνων κ.α.

Και ας μη τεθεί υπό αμφισβήτησιν η στάσις αυτή των ξένων. Οι άνθρωποι, οι διαθέτοντες την κοινή λογική αναγνωρίζουν τους γεωπολιτικώς υπερέχοντας από το κατά πόσον είναι πειστικοί με την οικονομική, στρατιωτική, διπλωματική, πολιτισμική κλπ ισχύ των καθώς και με το μέγεθος των μέσων επιβολής της βουλήσεώς των. Και αυτή η ισχύς επιβεβαιώνεται με το ανένδοτον στις διεκδικήσεις των και με την εμμονή των στους στρατηγικώς τεθειμένους εθνικούς των σκοπούς. Και ασφαλώς οι όσοι διαθέτουν εθνικήν αυτοπεποίθησιν για το αψευδές και το απεριόριστον των δυνατοτήτων και της εθνικής των ισχύος δεν καταγίνονται σε πομφολυγώδεις δηλώσεις περί κεκτημένης ισχύος ούτε σε ρητορική μέσω των media, η οποία ρητορική προκαλεί γέλωτα στους επαΐοντες και ανησυχία στους προσηλωμένους στην ιδέα του καλώς πράττειν και πορεύεσθαι της πατρίδος των.

Κοινή είναι η διαπίστωσις, ότι ο σημερινός Έλληνας παρουσιάζει μία χαρακτηρολογική μετάλλαξη. Έχει εισέλθει σε ένα στάδιον εξελίξεως, όπου η νεωτερικότητα της ιδιότητος και των γνωρισμάτων ανθρωπολογικά θεωρουμένη αποκαλύπτεται, ότι δεν έχει αναγνωρίσιμα σύνορα. Κατά τις τελευταίες δεκαετίες πορεύεται μεταβαλλόμενος ακολουθώντας αριθμόν κοινωνικών και πεποιθησιακών προτάσεων μιας νέας αντιλήψεως, η οποία καθαιρεί τα θεμελιώδη σημεία εθνικής προελεύσεως αλλά και κάθε νέας κληρονομητέας παραλλαγής. Όχημα, που εξυπηρετεί τους σκοπούς της μεταλλάξεως είναι η κοινωνική μηχανική. Αποτέλεσμα του επιβαλλομένου αυτού στρουκτουραλισμού είναι η μεταστροφή ενδιαφερόντων ή και η ταξινόμησις αυτών σε βασικά, ανεκτά και υποφερτά. Ένα παράδειγμα βασικού ενδιαφέροντος του σημερινού Έλληνος είναι το «ραδίως ζην». Το ραδίως ζην είναι αντίθετον του χαλεπώς ζην, το οποίον -συν τοις άλλοις- υποδηλούται και σαν αρνητικός παράγων του δημογραφικού της χώρας.

Ο Έλληνας ευτυχεί με την σκέψη, ότι δεν είναι επιθυμητή η εμπλοκή του σε τεκνοποιΐες και τεκνοτροφίες. Ο καταναλωτισμός είναι ελκτικότερη ιδέα, όπως άλλωστε και η κάθε μορφής και εκτάσεως διασκέδαση. Το κυριαρχούν motto είναι «να περνάμε καλά». Η σκέψη για συλλογική προσπάθεια εις πίστωσιν μιας γεραράς πατρίδος προκαλεί ένα σύνδρομο δυσφορίας και συνεπώς και απομάκρυνσιν κάθε περί πατρίδος ιδέας προσφοράς.

Αυτές οι διαπιστώσεις είναι συναγερτικές και δηλώνουν κατηγορηματικά, ότι η γνώσις, η λογική, η συνείδησις, το συναίσθημα και η ηθική του σημερινού ανθρώπου διολισθαίνει προς άγνωστα παράγωγα κάποιας ευαγγελιζομένης ευδαιμονίας. Ο άνθρωπος πα-

ρεκκλίνει ασυναίσθητα -λόγω πνευματικής του υπνώσεως- από τις σταθερές της φυσικής των αξιών, των παραδοσιακών αρετών και των άλλων γνωρισμάτων της κεκτημένης παιδείας, ώστε η ψυχική του ωρίμαση να πορεύεται με βραδύτητα συγκρινομένη με τους ταχείς ρυθμούς κινήσεως της επιστήμης και της τεχνολογίας. Τούτο σημαίνει, ότι η ψυχική ωρίμαση περιθωριοποιείται ἀφ᾽ ἧς ο σημερινός άνθρωπος επιλέγει να πορευθεί με εφόδιο την αφάνταστη γνώση και την τεχνολογία, επεμβαίνοντας στην εξέλιξη, αποκλειστικά της δικής του ζωής και μόνον αυτής. Κατ᾽ αυτή την έννοια επόμενον είναι να διαχωρίζει την ακαμψία των νοημάτων των αξιών από τους υπ᾽αυτόν τεθέντας φουτουριστικού τύπου εξολορθολογισμούς.

Σύμφωνα λοιπόν με τα παλαιά ειωθότα ο σημερινός άνθρωπος μπορεί να έχει κατορθώσει να αλλοιώσει τις συμπεριφορές και αυτής ακόμη της φύσεως δια της επιστήμης και της τεχνολογίας αλλά παραμένει -ως προς τους κανόνες του ορθού και του πρέποντος- απελπιστικά ανώριμος. Και μέσα στα νεφελώματα της αδιαφορίας του ο Έλληνας δεν φαίνεται να ανησυχεί για θέματα που αφορούν στην διατήρηση αυτής της προτύπου πτυχής της Ελληνικής Ιστορίας, η οποία σφραγίστηκε με το Σύνταγμα της Επιδαύρου την 1η Ιανουαρίου 1922, όπου η Ελλάς επί τέλους και για πρώτη φορά ονομάστηκε Ελλάς και οι Έλληνες… Έλληνες. Σήμερα ακόμη και εμείς οι ίδιοι αμφισβητούμε ότι προερχόμαστε από τους αρχαίους Έλληνες. Τόση είναι η ετεροφροσύνη που μας έχει εμβολιαστεί στους εγκεφάλους μας από κάποιους εθνομηδενιστές ψευτοεπιστήμονες. Δεν ανησυχούμε για τον Τούρκο, ο οποίος αιωνίως επαγρυπνεί για να αδράξει την όποια προσφερθησομένη ευκαιρία για να επαναλειτουργήσει την παγία ιδέα ενεργείας του· δηλαδή την αναβίωση όχι ακριβώς της παλαιάς Οθωμανικής αυτοκρατορίας αλλά μιας Τουρκικής υπερδυνάμεως. Μιας καθαρά τουρκικής υφάνσεως οντότητος αφού πρώτα -και σύμφωνα με την σχεδίασή του- εθνοκαθάρει τα κατακτηθησόμενα εδάφη από αλλοεθνείς και αλλοδόξους.

Ο Έλληνας δεν ανησυχεί για το γεγονός, ότι υπάρχει μία ανατροπή πληθυσμιακής αναλογίας στον ελλαδικό χώρο, η οποία προς το παρόν εξελίσσεται με αριθμητική πρόοδο υπέρ των λαθραίως διεισδυόντων αλλοφύλων και αλλοδόξων και ουδόλως αφομοιωσίμων ένεκα της αμαχήτου ισλαμικής των πίστεως. Αργότερον αυτή η πρόοδος θα μετεξελιχθεί σε γεωμετρική, διότι η υπογεννητικότης τών Ελλήνων και η υπεργεννητικότης τών μη Ελλήνων, θα αλλάξει τα εγνωσμένα και η Ελλάς θα μετατραπεί σε μία γεωγραφική περιοχή ουδεμίαν σχέσιν έχουσα με την πάλαι κραταιά Ελλάδα. Την Ελλάδα για την δημιουργία της οποίας θυσιάστηκαν εκείνοι που πίστεψαν σ᾽αυτή και οι οποίοι όντως θεωρούσαν εαυτόν απόγονον εκείνων των Ελλήνων, τους οποίους η παγκόσμιος ιστορία εκθειάζει τόσον, όσον πεντακάθαρα το εξηγεί ο Άγγλος καθηγητής νομικής Ερρίκος Μάϊν, δηλαδή «αν εξαιρέσουμε τους τυφλούς νόμους της φύσεως, τίποτε σε αυτόν τον κόσμο δεν κινείται που να μην έχει ελληνική καταγωγή».

Συνεπώς ας κάνουμε τον κόπο να ερωτήσουμε ο κάθε ένας μας τον εαυτόν του. Γιατί τα παιδιά μας δεν έχουν τις ίδιες ανησυχίες και αρκούνται στο να επωφελούνται από τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η ευμάρεια; Γιατί να υπερισχύει το κίνητρο που δημιουργεί το brain drain, όπου είναι σίγουρο, ότι μόνον ένα 20% θα επιστρέψει κάποτε στην μητέρα πατρίδα ενώ το υπόλοιπο 80% ήδη μας απαντά, ότι θεωρεί πατρίδα τον όποιον του «δίνει ψωμί»; Γιατί εμείς οι ψηφοφόροι δεν πιέζουμε αυτούς που εμείς επιλέξαμε να μας υπηρετούν, ώστε αυτό το «ψωμί» να το χορηγεί η γενέτειρα πατρίς; Γιατί παρατηρούμεν απαθώς και με περισσή πολιτική ορθότητα και χωρίς να αντιδρούμε -δημοκρατικῷ τῷ τρόπῳ- όταν σαφώς και αντιλαμβανόμεθα, ότι η Ελλάδα εξαρθρώνεται ένεκα αντιφατικών επιχωρίων και εξωγενών συμφερόντων με επικαρπωτές την οικονομική και πολιτική elite;

Όμως, γιατί οι ξένοι επιμένουν και θέλουν να μας κρίνουν με τα κριτήρια των αρχαίων; Ίσως επειδή έχουν εμπεδωμένη μία βεβαιότητα. Ότι χωρίς τους Έλληνες ο δυτικός πολιτισμός θα ήταν διαφορετικός. Θα ήταν αφαιρετικός, τμηματικός, συμβλητός, άγονος, ανεπαρκής, άτονος, ασθενής. Όταν αυτοί οι Ευρωπαίοι μετά τις ευεργετικές πολιτισμικές επιδράσεις εκ μέρους των Ελλήνων έζησαν σε κάποιους σκοτεινούς χρόνους επιδημίες, οικονομικές συμφορές, πολέμους και διοικητικές, ηθικές και θρησκευτικές καταστροφές κατόρθωσαν να μην αφανισθούν για πάντα. Πίστευαν, όπως πιστεύουν και οι Έλληνες κατά την ψυχή, ότι τίποτε δεν χάνεται, όταν είναι μεγάλο και καλά στερεωμένο μέσα στους αιώνες.

Αυτός ο πολιτισμός επιβιώνει έστω και λαβωμένος αλλά ακατάλυτος, όπου ισχυρά μένει η ελπίδα, ότι ο πολιτισμός αυτός θα επανοικοδομηθεί. Θα ορθοποδήσει.

Ο Ελληνικός Πολιτισμός δεν πρέπει να εκληφθεί σαν απολίθωμα. Το απολίθωμα είναι άψυχο και δεν αναπαράγεται. Ας το υπομιμνήσκουμε λοιπόν, επί καθημερινής βάσεως, σ᾽ αυτούς που μας κυβερνούν, ώστε να μην κοπεί ο ομφάλιος λώρος με τους αρχαίους μας προγόνους, οι οποίοι αδιαλείπτως μας κατευθύνουν σε ένα δημιουργικό μέλλον, ως καθήκον κληρονόμων του φωτός στον φυσικόν τούτον κόσμον.

Γεγονότα και εξελίξεις στο διάστημα από 16 ΜΑΡΤΙΟΥ 2021 έως 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 2021

Του Αντιστρατήγου ε.α. Χ. Μουστάκη
Επιτίμου Διοικητού 1ης Στρατιάς

1. ΠΑΝΔΗΜΙΑ – ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ ΕΜΒΟΛΙΟΥ

Η Ρωσία και η Κίνα χρησιμοποιούν την «διπλωματία του εμβολίου» χορηγώντας το δωρεάν σε πολλές χώρες της Ασίας, της Αφρικής, της Λατινικής Αμερικής, αλλά και της Ευρώπης. Η Κίνα χρησιμοποίησε και το στρατό της μέσω του οποίου χορήγησε δωρεάν εμβόλια σε 56 στρατούς και μια ειρηνευτική αποστολή του ΟΗΕ. Η Ρωσία πάλι, ενώ εισήγαγε το εμβόλιο Sputnik V, που παράγεται στη Ν. Κορέα, δώρισε το παραγόμενο σ΄αυτή σε 10 χώρες μεταξύ των οποίων και η Σερβία.

Αντιθέτως η Δύση ασχολήθηκε με τον εμβολιασμό των πληθυσμών της και ανέθεσε στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ) τον εμβολιασμό των υπανάπτυκτων χωρών δια του προγράμματος COVAK. Προκειμένου να αποκτηθεί η παγκόσμια ανοσία. Στο πλαίσιο αυτό η G7 αποφάσισε την ενίσχυση του προγράμματος COVAK, η Γαλλία διέθεσε σε αυτό το 5% των εμβολίων που λαμβάνει, ο κ. Μπάϊντεν προσέφερε 5 δις δολάρια και η ΕΕ ανακοίνωσε την ενίσχυση του προγράμματος εμβολιασμού των χωρών των Δ.Βαλκανίων.

Ο κ. Μπάϊντεν πρότεινε την κατάργηση της ιδιοκτησίας των πατεντών παρασκευής εμβολίων προκειμένου να εμβολιαστούν οι πληθυσμοί των υπανάπτυκτων χωρών γρήγορα, αλλά η ΕΕ δεν το απεδέχθη.

Πόλεμος έχει ξεσπάσει μεταξύ Κίνας και ΗΠΑ, ύστερα από την εντολή του κ. Μπάϊντεν προς τις αμερικανικές μυστικές υπηρεσίες, να εντείνουν τις έρευνες γύρω από τη θεωρία, ότι ο κορωναϊός προήλθε από εργαστήριο στην πόλη Ουχάν. Την άποψη ότι ο κορωναϊός είναι πιθανόν να ξέφυγε από εργαστήριο της Ουχάν εξέφρασε και ο επικεφαλής των επιδημιολόγων των ΗΠΑ κ. Φάουτσι.

ΗΠΑ και ΕΕ πρέπει, αν θέλουν να ανασχέσουν την προσπάθεια Ρωσίας και Κίνας για απόκτηση επιρροής δια του εμβολίου, να χορηγήσουν δωρεάν εμβόλια σε πολλές χώρες της Ασίας, της Αφρικής και της Λατινικής Αμερικής, καθώς και στις εκτός ΕΕ χώρες των Βαλκανίων.

2. ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

α. Κύπρος

Στις 27-29 Απριλίου πραγματοποιήθηκε στη Γενεύη η πενταμερής συνάντηση (Ε/Κ –Τ/Κ – Ελλάς – Τουρκία - Βρετανία) για το Κυπριακό στην οποία δεν συμμετείχε η ΕΕ κατ΄απαίτηση της Τουρκίας. Αυτή κατέληξε σε αποτυχία εξ αιτίας της απαιτήσεως της τουρκικής πλευράς, να τεθεί προς συζήτηση η λύση των δύο κρατών. Συνεφωνήθη μόνο να επαναληφθεί τον Ιούνιο.

Από τη συνάντηση αυτή αν κάποιος βγήκε κερδισμένος είναι η τουρκική πλευρά, γιατί της δόθηκε η ευκαιρία να θέσει επισήμως προς συζήτηση τη λύση των δύο κρατών, έστω και αν δεν έγινε αποδεκτή.

Επειδή είναι βέβαιον ότι και η συνάντηση του Ιουνίου θα καταλήξει σε αποτυχία, αν γίνει με τις ίδιες προϋποθέσεις , η ελληνική πλευρά πρέπει να θέσει ως αδιαπραγμάτευτους, για τη συμμετοχή της, όρους :

- Τον αποκλεισμό της αναφοράς της λύσεων των δύο κρατών, ακόμη και ως πιθανής λύσης .
- Την συμφωνία για αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων πριν την έναρξη της συζητήσεως για λύση.
- Την συμμετοχή της ΕΕ η οποία πρέπει να έχει λόγο, γιατί η Κύπρος είναι μέλος της και η Τουρκία υπό ένα-

ξη μέλος.

Σε αυτή την περίπτωση η Τουρκία ή θα απορρίψει κάθε συζήτηση και θα χρεωθεί την ευθύνη της αποτυχίας ή θα αντιπροτείνει τη λύση της Συνομοσπονδίας ή χαλαρής ομοσπονδίας, έχοντας και τη στήριξη της Βρετανίας, η οποία πριν τη συνάντηση είχε δηλώσει ότι τάσσεται υπέρ μιας ενδιαμέσου λύσεως. Γι΄αυτό η ελληνική πλευρά πρέπει να είναι έτοιμη να αποκρούσει τις πιέσεις που θα δεχθεί από τη διεθνή κοινότητα και να μη προβεί σε καμία υποχώρηση ή συμβιβασμό.

Η λύση της Διζωνικής Δικοινοτικής Ομοσπονδίας όπως συζητείται σήμερα δίνει τη δυνατότητα στην Τουρκία να ελέγχει και να ποδηγετεί το νέο κράτος και γι΄αυτό ο ελληνοκυπριακός λαός θα την απορρίψει, έστω και αν γίνει αποδεκτή από τους πολιτικούς.

Τούτου δοθέντος οι συζητήσεις κάποτε θα τελειώσουν και ο ΟΗΕ θα εγκαταλείψει κάθε προσπάθεια, οπότε η Τουρκία θα επιδιώξει να επιβάλει τη λύση των δύο κρατών δυναμικά. Γι΄αυτό η Ελλάδα και η Κύπρος, από κοινού, θα πρέπει να διασφαλίσουν με την ενίσχυση της αμυνάς τους μια αξιόπιστη αποτροπή στην Κύπρο και τον ελλαδικό χώρο και μια δυναμική απάντηση, σε περίπτωση επιθετικής ενεργείας της Τουρκίας είτε στην Κύπρο είτε στην Ελλάδα.

Στις 19 Μαΐου ο κ. Ερντογάν δήλωσε ότι θα δημιουργηθεί αεροπορική βάση στα κατεχόμενα για drones.

Η δημιουργία μιας τέτοιας βάσεως απειλεί ολόκληρη την περιοχή από την Κρήτη μέχρι το Ισραήλ και από την Αθήνα μέχρι Λευκωσία και γι΄αυτό θα πρέπει να αντιμετωπιστεί συλλογικά από τις απειλούμενες χώρες με πρωτοβουλία Ελλάδος και Κύπρου, όχι μόνο με καταγγελίες, αλλά και με μέτρα που θα εξουδετερώνουν τις δυνατότητες των τουρκικών drones.

β. Ελληνοτουρκικές Σχέσεις

Στις 16-17 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε ο 62ος γύρος των διερευνητικών επαφών, με μόνο θετικό τη συμφωνία για συνέχισή τους στην Τουρκία σε χρόνο που θα συμφωνηθεί.

Οι συνομιλίες, παρ΄όλο που δεν αναμένεται να έχουν κάποιο σοβαρό αποτέλεσμα, πρέπει να συνεχιστούν για να υπάρχει ένας δίαυλος επικοινωνίας μεταξύ των δύο χωρών. Η άποψη ότι η Τουρκία τις εκμεταλλεύεται για να παρουσιάζεται ως συναινετική είναι ορθή, αλλά εκτίθεται κι΄όλας, γιατί όλοι αντιλαμβάνονται την αδιάλλακτη στάση της από τις προσπάθειές της να τον τορπιλλίσει.

Στις 15 Απριλίου επισκέφθηκε την Τουρκία ο Έλληνας ΥΠΕΞ κ. Δένδιας, όπου συναντήθηκε σε καλό κλίμα με τους κ.κ. Ερντογάν και Τσαβούσογλου, Ένταση επικράτησε κατά την κοινή συνέντευξη των δύο ΥΠΕΞ κατά την οποία ο κ. Δένδιας απαντώντας στις κατηγορίες του κ. Τσαβούσογλου για καταπίεση της δήθεν τουρκικής μειονότητας στη Θράκη, αναφέρθηκε με δεικτικό τρόπο στο σύνολο των τουρκικών προκλήσεων της Τουρκίας σε βάρος της Ελλάδος.

Η ενέργεια αυτή του Έλληνα ΥΠΕΞ προκάλεσε μεγάλη έκπληξη διεθνώς και μεγάλο ενθουσιασμό στους Έλληνες, αλλά και τα καυστικά σχόλια των Τούρκων πολιτικών και δημοσιογράφων.

Στις 30 Μαΐου ο κ. Τσαβούσογλου επισκέφθηκε τη Θράκη όπου μίλησε και πάλι για «τουρκική μειονότητα» χωρίς όμως να επισκεφθεί τα πομακοχώρια παρόλο που το είχε προγραμματίσει γιατί κηρύχθηκε ως ανεπιθύμητος από τους συλλόγους τους. Την επομένη επισκέφθηκε την Αθήνα όπου συναντήθηκε με τον Έλληνα πρωθυπουργό κ. Μητσοτάκη με τον οποίο συμφωνήθηκε η συνάντησή του με τον κ. Ερντογάν στη Γενεύη στις 14 Ιουνίου στο πλαίσιο της Συνόδου του ΝΑΤΟ, καθώς και με τον κ. Δένδια με τον οποίο συζήτησε όλες τις ελληνοτουρκικές διαφορές σε ήρεμο κλίμα.

Στις 26-27 πραγματοποιήθηκε τηλεδιάσκεψη μεταξύ των αντιπροσωπειών των δύο χωρών για τα ΜΟΕ (4ος κύκλος).

Σε όλο αυτό το διάστημα :

- Συνεχίστηκαν οι προκλήσεις και οι απειλές ακόμη και εν όψει της συναντήσεως των κ.κ. Μητσοτάκη και Ερντογάν και της Συνόδου Κορυφής της ΕΕ. Μάλιστα στις 6 Ιουνίου ο κ. Ερντογάν και στις 7 Ιουνίου ο Υπουργός Ενέργειας κ. Ντομέζ δήλωσαν ότι σύντομα θα ξεκινήσουν νέες γεωτρήσεις στην Αν. Μεσόγειο.
- Κατηγορήθηκε η Ελλάδα για παραβίαση των δικαιωμάτων της δήθεν τουρκικής μειονότητας στη Θράκη από το Συμβούλιο Ασφάλειας της Τουρκίας, από τον κ. Τσαβούσογλου, από τον ΥΦΕΞ κ. Κιράν, που πραγματοποίησε, προκλητική περιοδεία στη Θράκη και άλλους αξιωματούχους.
- Πραγματοποιήθηκαν αεροναυτικές ασκήσεις στην περιοχή μεταξύ Χίου, Ικαρίας και Σάμου.
- Εξεδόθη αντιΝΑΥΤΕΧ με στόχο την ακύρωση ασκήσεων του ελληνικού πολεμικού ναυτικού στην περιοχή Καστελλόριζου.
- Παρενοχλήθη, μέσω ασυρμάτου από τουρκικό πολεμικό πλοίο, γαλλικό ωκεανογραφικό, το οποίο πραγματοποιούσε έρευνες ΝΑ Κρήτης.

Η επίσκεψη του κ. Τσαβούσογλου απέβλεπε να στείλει μήνυμα προς την ΕΕ και τον κ.Μπάϊντεν, πως η Τουρκία επιδιώκει το διάλογο και ότι δεν παραβιάζει το Διεθνές Δίκαιο, όπως την κατηγορούν. Επίσης ότι Ελλάδα και Τουρκία μπορούν να συζητούν απ΄ευθείας χωρίς να χρειάζονται τη μεσολάβηση ΕΕ και ΗΠΑ. Το κλίμα αυτό θα το διατηρήσει μέχρι τη Σύνοδο Κορυφής της ΕΕ του Ιουνίου, προκειμένου να αποφύγει τις κυρώσεις και να εξασφαλίσει μεγαλύτερη οικονομική βοήθεια για το μεταναστευτικό. Μετά τη Σύνοδο Κορυφής, έχοντας πετύχει τους στόχους του, ο κ. Ερντογάν θα επανέλθει στη σκληρή ρητορική κατά της Ελλάδας και της ΕΕ προκειμένου να επανακάμψει δημοσκοπικά, δεδομένου ότι τόσο ο ίδιος, όσο και το κόμμα του ΑΡΚ βρίσκονται σε ελεύθερη πτώση. Κατά πάσαν πιθανότητα θα αποφύγει

τις προκλητικές ενέργειες στην Αν.Μεσόγειο, μέχρις ότου ξεκαθαριστούν οι σχέσεις του με τον κ. Μπάϊντεν, που βρίσκονται σε οριακό σημείο.

Η ΕΕ εξακολουθεί να τηρεί, ως προς το θέμα, την ίδια στάση, δηλαδή να κατηγορεί την Τουρκία αλλά να μην της επιβάλλει κυρώσεις. Αυτό έπραξε και η Σύνοδος Κορυφής της 25ης Μαρτίου, η οποία ανέβαλε τη συζήτηση για τη Σύνοδο Κορυφής του Ιουνίου, καλώντας την Τουρκία να συμμορφωθεί μέχρι τότε.

Η στάση των ΗΠΑ είναι ευνοϊκή για την Ελλάδα, όπως φάνηκε από τις δηλώσεις όλων των αξιωματούχων, που κατηγορούν την Τουρκία για τις προκλήσεις προς την Ελλάδα και κυρίως από το θερμό τηλεφώνημα του κ. Μπάϊντεν προς τον Έλληνα πρωθυπουργό στις 25 Μαρτίου, το οποίο προηγήθηκε για πρώτη φορά από αυτό προς τον Τούρκο πρόεδρο. Ταυτόχρονα αναπτύσσεται η στρατηγική σχέση Ελλάδος-ΗΠΑ με τη σύναψη διμερών συμφωνιών, αλλά και των τριμερών συνεργασιών (3+1), με Κύπρο, Ισραήλ, Αίγυπτο και αραβικές χώρες.

Η Ελλάδα αντέδρασε με διπλωματικές ενέργειες και κατάφερε να απομονώσει την Τουρκία προκαλώντας τον εκνευρισμό του κ. Ερντογάν. Συγκεκριμένα, πέραν των παραστάσεων στα Διεθνή Φόρα :

- Υπέγραψε μαζί με την Κύπρο χωριστές τριμερείς στρατιωτικές συνεργασίες με Ισραήλ, Αίγυπτο και Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα.
- Επανεκίνησε τις σχέσεις με τη νέα μεταβατική κυβέρνηση της Λιβύης, προκειμένου να αποτρέψει την επικύρωση του μνημονίου με την Τουρκία κατά τη θητεία της που λήγει το Δεκέμβριο 2021.
- Υποβοήθησε, με παρεμβάσεις της προς την Σερβία και τα Σκόπια, τις προσπάθειες των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων και της Σαουδικής Αραβίας για να αποτρέψουν την προσπάθεια της Τουρκίας για αναβίωση του Οθωμανισμού στα Βαλκάνια. Ο κ. Ερντογάν προκειμένου να ανασχέσει τη δυναμική των σχέσεων της Ελλάδος με τις βαλκανικές χώρες συναντήθηκε στις 2 Ιουνίου με τον Αλβανό πρωθυπουργό κ. Ράμα στις 6 Ιουνίου με ηγετικά στελέχη του βουλγαρικού κόμματος (MRF), που εκφράζει τους τουρκογενείς και στις 6 Ιουνίου με τον σκοπιανό πρωθυπουργό κ. Ζάεφ στους οποίους υπεσχέθη οικονομική βοήθεια και επενδύσεις στις χώρες τους.

Στις 24 Μαΐου ο κ. Δένδιας συναντήθηκε με τον Ρώσο ΥΠΕΞ κ. Λαβρόφ στο Σότσι της Ρωσίας με στόχο την επανεκκίνηση των σχέσεων Ελλάδος-Ρωσίας που δεν είναι όσο θερμές θα ήθελε η Ελλάδα, λόγω των πολλαπλών μετώπων της Μόσχας με την ΕΕ.

Η Γερμανία εξαίρεσε για μια ακόμη φορά την Ελλάδα από τη διεθνή διάσκεψη για τη Λιβύη που θα πραγματοποιηθεί στο Βερολίνο στις 23 Ιουνίου, προκαλώντας την έντονη δυσφορία της Ελλάδος.

3. ΒΑΛΚΑΝΙΑ

α. Αλβανία

Τις εκλογές που διεξήχθησαν στις 25 Απριλίου κέρδισε με αυτοδυναμία (74 βουλευτές στους 140) ο κ. Ράμα.

Στις 9 Απριλίου η Βουλή ψήφισε πρόταση του Σοσιαλιστικού Κόμματος για να ξεκινήσουν οι διαδικασίες καθαιρέσεως από το αξίωμα του προέδρου του κ. Μέτα με την κατηγορία της παραβιάσεως του Συντάγματος.

Η ελληνική μειονότητα εξέλεξε μόλις 2 βουλευτές από τους 3 που είχε στην προηγούμενη Βουλή ενώ το 1991 εκπροσωπείτο από 5 βουλευτές του μειονοτικού κόμματος ΟΜΟΝΟΙΑ και 13 μέσω των αλβανικών κομμάτων.

β. Βοσνία-Ερζεγοβίνη

Στις 20 Απριλίου ο εκπρόσωπος της γερμανικής κυβερνήσεως δήλωσε ότι είναι αντίθετη με τις αλλαγές συνόρων στα Δυτικά Βαλκάνια.

Η δήλωση έγινε εξ αιτίας non paper που κυκλοφόρησε μεταξύ αξιωματούχων της ΕΕ το οποίο προβλέπει τη διάλυση της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης και τη διανομή των εδαφών της μεταξύ Σερβίας, Αλβανίας και Κροατίας.

γ. Σερβία-Κόσσοβο

Ο πρωθυπουργός του Κοσσόβου κ. Κούρτι στις 28 Απριλίου απέρριψε την πρόσκληση του κ. Μπορέλ για νέο γύρο διαπραγματεύσεων στις 11 Μαίου με τη Σερβία στις Βρυξέλλες. Εκτιμάται ότι η άρνηση οφείλεται στο παραπάνω ήδη paper ο οποίο ο κ. Κούρτι αποδίδει σε ενέργεια της Σερβίας.

δ. Βουλγαρία

Τις εκλογές που διεξήχθησαν στη Βουλγαρία κέρδισε ο απερχόμενος πρωθυπουργός κ. Μπορίσοφ, αλλά δεν κατέστη δυνατός ο σχηματισμός κυβερνήσεως. Κατόπιν αυτού ο πρόεδρος κ. Ράντεφ προκήρυξε στις 11 Μαΐου πρόωρες εκλογές για τις 11 Ιουλίου από υπηρεσιακή κυβέρνηση.

Στις 17 Μαΐου ο πρωθυπουργός των Σκοπίων κ. Ζάεφ ζήτησε από τον πρόεδρο της Βουλγαρίας την άρση του βέτο για την ενταξιακή πορεία της χώρας του στην ΕΕ, αλλά η Βουλγαρία ηρνήθη παρά την ισχυρή παρέμβαση της ΕΕ.

4. ΤΟΥΡΚΙΑ

α. Εσωτερική Κατάσταση

Ο κ. Ερντογάν, προκειμένου να ανακάμψει δημοσκοπικά καθώς η δημοφιλία του και τα ποσοστά του κόμματος ΑΚΡ βρίσκονται σε ελεύθερη πτώση λόγω της κακής οικονομικής καταστάσεως και του αποτυχημένου χειρισμού της πανδημίας, προβαίνει σε ανοίγματα προς τους συντηρητικότερους ισλαμιστές και τους εθνικιστές συρόμενος από το κόμμα του κ. Μπαχτελί. Στο πλαίσιο αυτό ξεκίνησε τη διαδικασία για απαγόρευση του φιλο-

κουρδικού κόμματος HDP και φυλάκισε πολλούς βουλευτές του, αφού πρώτα προέβη στην άρση της ασυλίας τους. Απέσυρε την Τουρκία στις 20 Απριλίου από τη Σύμβαση της Κωνσταντινουπόλεως για την προστασία των γυναικών. Συνέχισε τις προκλήσεις για την Αγία Σοφία με την ανάρτηση φωτεινής επιγραφής που αναφέρει : «Ένας είναι ο Θεός και αυτός είναι ο Αλλάχ». Προχώρησε σε διώξεις εναντίον 103 ναυάρχων, κατηγορώντας τους για απειλή πραξικοπήματος εξ αιτίας δημοσίας δηλώσεώς τους, με την οποία τον προειδοποιούσαν για τις συνέπειες σε βάρος της Τουρκίας από την τυχόν κατάργηση της Συνθήκης του Μοντρέ και την επιχειρούμενη ισλαμοποίηση των Ενόπλων Δυνάμεων.

Για τον ίδιο λόγο, αλλά και για να παρουσιάζεται ως ηγέτης και προστάτης όλων των μουσουλμάνων, εκμεταλλεύεται κάθε ευκαιρία που του δίνεται στο εξωτερικό, όπως οι συγκρούσεις και οι εντάσεις στον Καύκασο, την Ουκρανία και τη Γάζα.

Οι μέχρι τώρα δημοσκοπήσεις δεν τον δικαιώνουν. Κάθε επόμενη είναι χειρότερη από την προηγούμενη. Μόνο το 20% των Τούρκων δηλώνει ότι θα τον ξαναψήφιζε ως πρόεδρο ενώ το 50% θα τον καταψήφιζε, αν γίνονταν τώρα οι εκλογές.

Η όλη πολιτική του κ. Ερντογάν σκοπεύει στο να εμφανίσει τον κεμαλισμό ως μία παρένθεση 100 ετών στην μακραίωνα ιστορία της χώρας και να την καταστήσει πλήρως οθωμανική και ισλαμιστική, καταργώντας τον κεμαλισμό και το κοσμικό κράτος.

β. Εξωτερικές Σχέσεις

Οι ΗΠΑ θεωρούν την Τουρκία ως αποσταθεροποιητικό παράγοντα για τα αμερικανικά συμφέροντα στην περιοχή και γι΄αυτό προσπαθούν να τη συνετίσουν χρησιμοποιώντας την τακτική του μαστιγίου και του καρότου. Ο κ. Ερντογάν επέκρινε κατ΄επανάληψη τον κ. Μπάϊντεν εξ αιτίας της αναγνωρίσεως της γενοκτονίας των Ποντίων, των κυρώσεων για τους S-400, για τη στάση του στην κρίση της Γάζας και τις επικριτικές εκθέσεις του State Department για καταπάτηση των δικαιωμάτων των θρησκευτικών μειονοτήτων. Στις 14 Ιουνίου θα συναντηθούν στη Γενεύη οι κ.κ. Μπάϊντεν και Ερντογάν όπου θα συζητηθούν, όπως δήλωσε ο εκπρόσωπος τύπου του Λευκού Οίκου στις 7 Ιουνίου, όλες οι διαφορές καθώς και τα προβλήματα που έχουν προκύψει στην Αν. Μεσόγειο, τη Συρία και το Αφγανιστάν. Ένδειξη του κακού κλίματος αποτελεί και η πρόταση των ΗΠΑ προς την Τουρκία για γραπτή της δέσμευση ότι δεν έχει ενεργοποιήσει τους S-400 και ότι δεν θα τους ενεργοποιήσει στο μέλλον που απορρίφθηκε από την Τουρκία.

Η ΕΕ τηρεί ήπια στάση απέναντί της και αναβάλλει συνεχώς της επιβολή κυρώσεων αναμένοντας την αλλαγή της πολιτικής της. Τις επικριτικές όμως δηλώσεις του κ. Ερντογάν προκάλεσε η έγκριση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, με ψήφους 185 υπέρ 64 κατά και 150 αποχές, ψηφίσματος με το οποίο εισηγείται την αναστολή των ενταξιακών διαπραγματεύσεων, με την Τουρκία , αν δεν αλλάξει άμεσα την προκλητική της πολιτική έναντι της Ελλάδος και της Κύπρου.

Ισχυρό πλήγμα για την Τουρκία αποτέλεσε η αποχώρηση ΗΠΑ και Σλοβακίας από τουρκική άσκηση έρευνας και διασώσεως, λόγω της απόπειρας της Άγκυρας για αναγνώριση του «ψευδοκράτους» με τη συμμετοχή του σ΄αυτή.

Λόγω της απομονώσεώς της από τον αραβικό κόσμο πραγματοποίησε ανεπιτυχή ανοίγματα προς τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και κυρίως στην Αίγυπτο στην οποία προσέφερε πολύ μεγαλύτερες θαλάσσιες εκτάσεις, από ότι η Ελλάδα, προκειμένου να οριοθετηθεί η μεταξύ τους ΑΟΖ.

Στην περίπτωση της Γάζας επέλεξε τη στήριξη των Παλαιστινίων, προκειμένου να παρουσιαστεί ως προστάτης των απανταχού μουσουλμάνων και ανέστειλε τις διπλωματικές διαδικασίες που είχε ξεκινήσει για προσέγγιση με το Ισραήλ.

Οι καλές σχέσεις με τη Ρωσία διαταράχθηκαν γιατί πήρε το μέρος της Ουκρανίας και έκανε λόγο για εκπατρισμό των Τατάρων της Κριμαίας. Ενδεικτικό της ενοχλήσεως της Μόσχας, είναι η σκληρή απάντηση της εκπροσώπου του ΥΠΕΞ η οποία δήλωσε ότι είναι πολύ αμφίβολος ο ρόλος του τουρκικού κράτους ως υπερασπιστού εθνικών μειονοτήτων όταν έχει προβλήματα με τις δικές της μειονότητες.

Με Λιβύη ως παρ. 9β.

5. ΗΠΑ

Το έργο του κ. Μπάϊντεν μέχρι τώρα κρίνεται ως πολύ δυναμικό και ρεαλιστικό. Και ενώ όλοι ανέμεναν ότι θα περιορίζετο στην προσπάθεια συμφιλιώσεως των αμερικανών μετά το διχασμό, που προκάλεσε ο κ. Τραμπ, αυτός αντιμετώπισε αποτελεσματικά την πανδημία, στήριξε τους μη προνομιούχους, αύξησε τις δαπάνες για τη βελτίωση της παρεχομένης παιδείας και την καταπολέμηση της φτώχιας, άνοιξε τη συζήτηση για δύσκολα θέματα όπως η οπλοκατοχή, η αστυνομική βία και οι φυλετικές ανισότητες και άλλαξε το ύφος της εξουσίας σε συναινετικό από το εμπρηστικό και διχαστικό του κ. Τραμπ.

Ανάλογη ήταν και η απόδοση της εξωτερικής του πολιτικής του πολιτικής. Επανέφερε τις ΗΠΑ στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ) και στη Συμφωνία για την κλιματική αλλαγή. Παρέτεινε τη Συμφωνία Start 2 με τη Ρωσία για τον έλεγχο των ΠΟ, ξεκίνησε διάλογο με το Ιράν για την αναβίωση της Διεθνούς Συμφωνίας για το πυρηνικό του πρόγραμμα, αποφάσισε την αποχώρηση των αμερικανικών στρατευμάτων από το Αφγανιστάν μέχρι το Σεπτέμβριο, επέβαλε κυρώσεις στην Τουρκία, αναγνώρισε τη γενοκτονία των Αρμενίων και πίεσε τον κ. Νετανιάχου για την κατάπαυση του πυρός στη Γάζα.

Στην αντιπαράθεση με την Κίνα έδωσε χαρακτηριστικά όχι μόνο οικονομικά, αλλά και ιδεολογικά, ανα-

γορεύοντάς την ως σύγκρουση μεταξύ δημοκρατίας και απολυταρχισμού.

Η στάση αυτή προκάλεσε την αντίδραση της Κίνας η οποία προσέγγισε τη Ρωσία, προσέφερε κάλυψη στη Β.Κορέα έναντι των ΗΠΑ και υπέγραψε 25ετή συμφωνία με το Ιράν για επενδύσεις ύψους 400 δις δολαρίων.

Προ αυτής της καταστάσεως πολλοί αναλυτές σε Δύση και Ανατολή κάνουν λόγο για σκηνικό ψυχρού πολέμου.

Σκληρή στάση τηρεί και έναντι της Ρωσίας και του κ. Πούτιν, τον οποίο χαρακτήρισε «φονιά» ύστερα από την έκθεση των αμερικανικών μυστικών υπηρεσιών ότι παρενέβη υπέρ του κ. Τραμπ στις προεδρικές εκλογές του 2020. Η στάση αυτή του κ. Μπάϊντεν αύξησε κατακορύφως την ένταση μεταξύ των δύο χωρών η οποία αναμένεται να εκτονωθεί μετά τη συνάντηση των δύο ανδρών στις 16 Ιουλίου στη Γενεύη.

Η ΕΕ θα είναι η προνομιούχος σύμμαχος των ΗΠΑ, αλλά απαιτεί να ακολουθεί την πολιτική του έναντι της Κίνας και της Ρωσίας την οποία δεν αποδέχονται οι ευρωπαίοι γιατί δεν έχουν πειστεί ότι Κίνα και Ρωσία αποτελούν απειλή, όπως στο πρώτο ψυχρό πόλεμο και γιατί η διακοπή των σχέσεων με αυτές θα έχει μεγάλο κόστος για τις χώρες τους, που έχουν αναπτύξει τεράστιες σχέσεις μαζί τους.

Θέσεις κ. Μπάϊντεν έναντι διεθνών θεμάτων ως τις επιμέρους παραγράφους.

6. ΕΕ

α. Γερμανία

Στις 26 Μαρτίου η γερμανική Βουλή απέρριψε ψήφισμα που υπέβαλε το κόμμα των Πρασίνων με το οποίο ζητούσε την επιστροφή του κατοχικού δανείου στην Ελλάδα.

Στις 5 Μαΐου η γερμανική κυβέρνηση έθεσε εκτός νόμου την ισλαμική ΜΚΟ ANSAAR με την κατηγορία της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

β. Γαλλία

Στις 24 Μαρτίου ο κ. Μακρόν προειδοποίησε ότι υφίσταται τουρκική προσπάθεια για ανάμειξη στις προεδρικές εκλογές της Γαλλίας.

Στις 28 Απριλίου 25 απόστρατοι στρατηγοί με επιστολή τους προς τον κ. Μακρόν προειδοποιούν ότι η χώρα οδεύει ολοταχώς προς εμφύλιο πόλεμο και γι΄αυτό κρίνεται αναγκαίο η επιβολή στρατιωτικού νόμου προς αποφυγή του ισλαμιστικού κινδύνου.

Στις 13 Μαΐου ο κ. Ερντογάν κατηγόρησε την ΕΕ και κυρίως τη Γαλλία ότι μετατρέπεται σε ανοικτή φυλακή για τους μουσουλμάνους, προειδοποιώντας ότι αυτό θα αποτελέσει γκιλοτίνα για τη γαλλική δημοκρατία.

γ. Ισπανία

Στις περιφερειακές εκλογές της Μαδρίτης, που έγιναν στις 4 Μαΐου, αναδείχθηκε νικήτρια η κ. Αγκούστο, που ήταν υποψήφια του συντηρητικού δεξιού κόμματος με ποσοστό 44,7%. Το σοσιαλιστικό κόμμα έπεσε στο 16,8% από 27,3% το 2019, το κεντροδεξιό Giu-dadanos στο 3,6% από 19,5% και το ακροδεξιό Vox στο 9,1% από 15%. Εξ αιτίας της αποτυχίας του να εκλεγεί ο κ. Ιγκλέσιας παρητήθη από το Podemos και απεσύρθη από την πολιτική παρόλο που ανέβασε το ποσοστό του κόμματος από 5,6% σε 7,2%.

δ. Ιταλία

Στις 8 Απριλίου ο πρωθυπουργός κ. Ντράγκι χαρακτήρισε τον κ. Ερντογάν «δικτάτορα» εξ αιτίας της αχαρακτήριστης συμπεριφοράς του απέναντι στην κ. Φοντερλάϊεν κατά την επίσκεψή της στην Τουρκία, που την άφησε όρθια, ενώ εκείνος και ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κάθισαν σε πολυθρόνες.

7. ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Στις τοπικές εκλογές που έγιναν στις 7 Μαΐου ανέδειξαν τον κ. Τζόνσον απόλυτο κυρίαρχο.

Στις 8 Μαΐου η πρωθυπουργός της Σκωτίας δήλωσε ότι θα ζητήσει νέο δημοψήφισμα για την ανεξαρτησία της χώρας της μετά τη νίκη των κομμάτων της ανεξαρτησίας στις εκλογές της 8 Μαίου, στις οποίες κέρδισαν τις 65 από τις 87 έδρες.

8. ΡΩΣΙΑ

Η Ρωσία, αντιδρώντας στις καταγγελίες του κ. Μπάϊντεν για ανάμειξη του κ. Πούτιν στις προεδρικές εκλογές του 2020 και τον χαρακτηρισμό του ως «δολοφόνου», ανακάλεσε στις 17 Μαρτίου τον Πρέσβη της στην Ουάσιγκτον για διαβουλεύσεις και ζήτησε από τον αμερικανό πρέσβη στη Μόσχα να πράξει το ίδιο.

Η Ρωσία απάντησε με απελάσεις διπλωματών της Ιταλίας, της Τσεχίας, της Βουλγαρίας, της Πολωνίας, της Σλοβακίας, της Λιθουανίας, της Εσθονίας και της Λετονίας ως αντίποινα για την απέλαση από αυτές δικών της διπλωματών με την κατηγορία της κατασκοπείας.

Στις 5 Απριλίου ο κ. Πούτιν υπέγραψε το νόμο, που του δίνει τη δυνατότητα για παραμονή στην προεδρία μέχρι το 2036.

Στις 9 Απριλίου το Κρεμλίνο ανακοίνωσε ότι ο κ. Πούτιν επεσήμανε στον κ. Ερντογάν τη σημασία της διατηρήσεως της Συνθήκης του Μοντρέ για τη ναυσιπλοΐα στο Βόσπορο.

Στις 14 Μαΐου ο κ. Πούτιν κατέταξε την Ελλάδα στις μη φιλικές χώρες, εξ αιτίας του συντονισμού της στάσεώς της απέναντι της Ρωσίας με αυτήν της ΕΕ.

Συνεχίζονται οι επικρίσεις της Δύσης εναντίον του κ. Πούτιν για την κράτηση του κ. Ναβάλνι στη φυλακή παρόλο που είναι άρρωστος.

Στις 19 Μαΐου συναντήθηκαν στην Ισλανδία οι ΥΠΕΞ ΗΠΑ κ. Μπλίνκεν και Ρωσίας κ. Λαβρόφ και στις 29 Μαΐου ανακοινώθηκε ότι οι κ. κ. Μπάϊντεν και Πούτιν θα συναντηθούν στις 16 Ιουνίου στη Γενεύη.

9. ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Από 1-22 Απριλίου επικράτησε ένταση μεταξύ Δυτικών και Ρωσίας εξ αιτίας της προώθησης ρωσικών στρατευμάτων στα σύνορα με την Ουκρανία κατά τη διάρκεια της οποίας ΗΠΑ και Βρετανία απείλησαν με αποστολή ναυτικών δυνάμεων στην περιοχή, αν η Ρωσία δεν απέσυρα τα στρατεύματά της. Η ένταση άρχισε νε εκτονώνεται στις 23 Απριλίου με την ανακοίνωση της Ρωσίας για σταδιακή τους αποχώρηση.

Στις 24 Μαΐου η Μόσχα προειδοποίησε την Τουρκία να μην τροφοδοτεί τις «μιλιταριστικές διαθέσεις» της Ουκρανίας στηλιτεύοντας τη στρατιωτική συνεργασία τους.

Στη διένεξη αναμίχθηκε και ο κ. Ερντογάν τασσόμενος υπέρ της Ουκρανίας με τη Ρωσία να διακόπτει ως αντίποινα τις πτήσεις προς τουριστικούς προορισμούς της Τουρκίας.

10.ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ

Στις 23 Μαΐου πραγματοποιήθηκε κρατική αεροπειρατεία από τη Λευκορωσία σε βάρος αεροσκάφους της εταιρείας Ryanair, που εκτελούσε πτήση από την Αθήνα στο Βιλνίους και το ανάγκασε, παραπλανώντας τον πιλότο, να προσγειωθεί στο Μινσκ με σκοπό τη σύλληψη του επιβαίνοντος σε αυτό δημοσιογράφου Ρομάν Προτάσεβιτς, επικριτού του κ. Λουκοσένσκου.

Η ενέργεια επεκρίθη από ΗΠΑ και ΕΕ και επέβαλαν κυρώσεις στη Λευκορωσία, αλλά η Ρωσία την δικαιολόγησε.

Στις 27 Μαρτίου η Τουρκία παρεμπόδισε την υιοθέτηση σκληρής γλώσσας σε ανακοίνωση του ΝΑΤΟ κατά της Λευκορωσίας, με αποτέλεσμα να μη περιληφθούν σ΄αυτή οι χαρακτηρισμοί «κρατική αεροπειρατεία» και «εξωφρενικό συμβάν».

11.ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

α. Ισραήλ

Τις εκλογές που έγιναν στις 23 Μαρτίου κέρδισε ο κ. Νετανιάχου, αλλά κυβέρνηση σχημάτισε ο αρχηγός της αντιπολίτευσης κ. Λαπίντ μαζί με τον ακροδεξιό Μπένετ που θα είναι και πρωθυπουργός μέχρι το 2023. Στον κυβερνητικό συνασπισμό μετέχουν οκτώ ετερόκλητα κόμματα από την ακροδεξιά μέχρι και το αραβικό ισλαμιστικό κόμμα, γεγονός που θα τον καταστήσει βραχύβιο.

Στις 8 Μαΐου ξέσπασαν βίαιες συγκρούσεις μεταξύ της αστυνομίας και παλαιστινίων, που διαδήλωναν λόγω της επιστροφής, με δικαστική απόφαση οικιών στη συνοικία Τζαράχ σε ισραηλινούς που ήταν ιδιοκτησίας τους το 1948 και εξεδιώχθησαν για να δοθούν σε παλαιστινίους. Την κατάσταση αυτή εκμεταλλεύτηκε η Χαμάς η οποία στις 10 Μαΐου εξαπέλυσε πρωτοφανή πυραυλική επίθεση κατά του Ισραήλ, το οποίο απάντησε με αεροπορικές επιδρομές. Οι συγκρούσεις συνεχίστηκαν μέχρι τις 21 Μαίου που συνεφωνήθη εκεχειρία με τη μεσολάβηση της Αιγύπτου και κατόπιν ισχυρών πιέσεων του κ. Μπάϊντεν προς τον κ. Νετανιάχου. Κατά τη διάρκειά τους σκοτώθηκαν 243 παλαιστίνιοι και 13 ισραηλίτες, κατεστράφησαν περισσότερες από 1000 κατοικίες και υπέστησαν σοβαρές ζημιές πολλές εγκαταστάσεις και 17 νοσοκομεία. Κατά το Ισραήλ κατεστράφη και το υπόγειο δίκτυο της Χαμάς μήκους 90 χλμ.

Οι ΗΠΑ και η ΕΕ, ανεγνώρισαν το δικαίωμα του Ισραήλ στην αυτοάμυνα, αλλά και των παλαιστινίων στην ανεξαρτησία και τάχθηκαν υπέρ της επαναλήψεως των ειρηνευτικών συνομιλιών.

Στις 25 Μαΐου ο ΥΠΕΞ των ΗΠΑ κ. Μπλίνκεν ανακοίνωσε τη διάθεση 5,5 εκατ. δολαρίων για την ανοικοδόμηση της Γάζας χωρίς τη συμμετοχή της Χαμάς, η οποία ως εκ τούτου απέρριψε την προσφορά.

Η Τουρκία τάχθηκε υπέρ της Χαμάς, προκειμένου να παρουσιαστεί ως προστάτης των απανταχού μουσουλμάνων και διέκοψε τη διπλωματική προσπάθεια που είχε ξεκινήσει για προσέγγιση με το Ισραήλ.

Ο αραβικός σύνδεσμος δεν πήρε για πρώτη φορά θέση κατά του Ισραήλ αλλά κάλεσε και τις δύο πλευρές να τα βρουν. Αυτό δείχνει ότι οι άραβες επιθυμούν την αποκατάσταση των σχέσεών τους με το Ισραήλ, η οποία έχει αρχίσει με τις «Συμφωνίες του Αβραάμ» που έχουν υπογράψει μαζί του τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και το Μπαχρέϊν.

Από τη διένεξη βγήκε χαμένος για μια ακόμη φορά ο παλαιστινιακός λαός. Η Χαμάς, παρόλο που βγήκε αποδυναμωμένη κέρδισε στην εκτίμηση των Παλαιστινίων ως η μόνη δύναμη που ανθίσταται στο Ισραήλ. Στους κερδισμένους είναι και ο Νετανιάχου, παρόλο που έχασε την πρωθυπουργία, γιατί ανέβασε τη δημοτικότητά του και σε περίπτωση μη μακροημέρευσης της νέας κυβερνήσεως θα έχει περισσότερες πιθανότητες να ξαναγίνει πρωθυπουργός. Στους χαμένους είναι και η Τουρκία γιατί έριξε ταφόπετρα στις σχέσεις με το Ισραήλ και προκάλεσε την οργή των ΗΠΑ λόγω της υποστηρίξεως μιας τρομοκρατικής οργανώσεως, όπως χαρακτηρίζουν τη Χαμάς.

β. Συρία

Στις 26 Μαΐου διεξήχθησαν προεδρικές εκλογές τις οποίες κέρδισε ο κ. Άσαντ με 95,1% . ΗΠΑ και ΕΕ τις χαρακτήρισαν ανελεύθερες ενώ η Ρωσία χαιρέτισε τη νίκη του ως δίκαια.

γ. Ιράν

Στις 7 Απριλίου άρχισαν στη Βιέννη συνομιλίες μεταξύ ΗΠΑ και Ιράν για τη διάσωση της Διεθνούς Συμφωνία για το πυρηνικό του πρόγραμμα, την οποία είχε καταγγείλει ο κ. Τραμπ.

12.ΒΟΡΕΙΑ ΑΦΡΙΚΗ

α. Αίγυπτος

Η υπογραφή στις 7 Απριλίου συμφωνίας στρατιωτικής συνεργασίας μεταξύ Ελλάδος, Κύπρου, Ισραήλ, ανησύχησε τον κ. Ερντογάν, που αισθάνεται απομονωμένος στην περιοχή και γι΄αυτό ξεκίνησε προσπάθεια προσεγγίσεως και της Αιγύπτου, προσφέροντάς της μεγαλύτερες απ΄ότι η Ελλάδα. Θαλάσσιες περιοχές σε περίπτωση οριοθετήσεως της μεταξύ τους ΑΟΖ.

Η επαναπροσέγγιση κρίνεται ως πολύ δύσκολη γιατί εκτός από το μίσος μεταξύ των κ. κ. Ερντογάν και Σίσυ, η Αίγυπτος απαιτεί τον περιορισμό της «μουσουλμανικής μειονότητας» που βρίσκεται στην Τουρκία και την αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων από τη Λιβύη, τα οποία δεν αποδέχεται ο κ. Ερντογάν.

β. Λιβύη

Στις 15 Μαρτίου ορκίστηκε μεταβατική κυβέρνηση Λιβύης της οποίας ο πρωθυπουργός κ. Ντεϊμπά δήλωσε ότι το μνημόνιο Τουρκίας-Λιβύης ισχύει.

Στις 6 Απριλίου ο πρωθυπουργός κ. Μητσοτάκης επισκέφθηκε τη Λιβύη και συναντήθηκε με τον πρωθυπουργό κ. Ντεϊμπά με στόχο να τον πείσει να μην ενεργοποιήσει το μνημόνιο κατά τη διάρκεια της θητείας του, γιατί θα έβρισκε απέναντί του την ΕΕ.

Στις 3 Μαΐου η ΥΠΕΞ της Λιβύης ζήτησε από τον κ. Τσαβούσογλου κατά την κοινή τους συνέντευξη στην Τρίπολη, να αποσυρθούν και οι Τούρκοι στρατιωτικοί. Το ίδιο έχουν ζητήσει οι ΗΠΑ, η ΕΕ και η Αίγυπτος, αλλά η Τουρκία αρνείται ισχυριζόμενη ότι ευρίσκονται εκεί κατόπιν συμφωνίας με τη νόμιμη κυβέρνηση του κ. Σάρατζ.

Η Ελλάδα θα πρέπει να αναπτύξει τις σχέσεις της με την κυβέρνηση της Λιβύης προκειμένου να μείνει ανενεργό το μνημόνιο με την Τουρκία μέχρι το Δεκέμβριο που θα διεξαχθούν οι εκλογές, οπότε το τοπίο θα είναι εντελώς διαφορετικό.

13.ΑΣΙΑ

α. Κίνα

Οι ΗΠΑ ζήτησαν έρευνα από τον ΠΟΥ για την προέλευση του κορωναϊού, υποστηρίζοντας ότι η προηγούμενη δεν απέκλεισε την προέλευσή του από εργαστήριο στη Ουχάν.

Ο πρωθυπουργός της Ιαπωνίας κ. Σούγκα, μετά τη συνάντησή του με τον πρόεδρο κ. Μπάϊντεν στις 17 Απριλίου, δήλωσε ότι συμφώνησαν πως θα διασφαλίσουν την περιφέρεια των Ινδικού και Ειρηνικού Ωκεανού, ώστε να είναι ειρηνική, ελεύθερη και ανοικτή.

Λοιπά ως παρ. 4 ΗΠΑ.

β. Βόρεια Κορέα

Στις 25 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε η πρώτη δοκιμή βαλιστικού πυραύλου επί κ. Μπάϊντεν.

Στις 22 Απριλίου ο κ. Μπάϊντεν δήλωσε στο Κογκρέσο ότι θα χρησιμοποιήσει τη διπλωματία και τη σοβαρή αποτροπή για να περιορίσει τις πυρηνικές φιλοδοξίες του κ. Κιμ.

Συνέχεια από την Σελίδα 2

Οι Προβληματισμοί του Προέδρου

τους. Οι απώλειες εκατέρωθεν ήταν δυσανάλογες, οι Παλαιστίνιοι είχαν περί τους 250 νεκρούς, οι Ισραηλινοί περί τους 14 και αυτό οφειλόταν στο σύστημα Α/Α προστασίας Iron Dome, ως και το σύστημα καταφυγίων που υπάρχει ακόμη και στα σπίτια. Ο πόλεμος διήρκησε 11 ημέρες και επετεύχθη συμφωνία κατάπαυσης πυρός, κατόπιν προσπαθειών της Αιγύπτου. Ακόμη στο Ισραήλ είχαμε το τέλος εποχής Νετανιάχου και την νέα οκτωκομματική κυβέρνηση, με πρωθυπουργό για δύο χρόνια τον 49χρονο Ναφτάλι Μπένετ.

Σε ότι αφορά δε την συνάντηση Μπάιντεν – Πούτιν, οι μέχρι τώρα πληροφορίες είναι ότι .συζήτησαν για όλα τα θέματα. Υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές μεταξύ των, το ψυχροπολεμικό κλίμα μάλλον αλλάζει και ότι αντελήφθησαν και οι δύο ότι ο μελλοντικός αντίπαλος και των δύο χωρών θα είναι πλέον η Κίνα και ίσως μελλοντικά θα πρέπει να συνεργαστούν για να την αντιμετωπίσουν.

Τέλος η συνάντηση Μπάιντεν – Ερντογάν έδειξε ότι οι ΗΠΑ δεν θέλουν να χάσουν την Τουρκία, αλλά δεν θα ανεχθούν τις επικίνδυνες πρωτοβουλίες και δράσεις των στην Συρία, στην Λιβύη και ιδιαίτερα στην Α. Μεσόγειο και Αιγαίο, όπως και το Α/Α σύστημα S-400, που δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό σε καμιά περίπτωση και θα πρέπει να φύγει από την Τουρκία, ή να μείνει «στα κουτιά» και να ελέγχεται από τις ΗΠΑ. Θα τα αποδειχθεί αυτά ο υπερφιλόδοξος Σουλτάνος, που είναι στρυμωγμένος πολιτικά, διπλωματικά και κυρίως οικονομικά, η θα μας εκπλήξει ξανά; Ίδωμεν.

Αντγος ε.α.
Ιωάννης Αθ. Μπαλτζώης,

M.Sc.
Πρόεδρος ΕΛΙΣΜΕ

Το Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ), το οποίο στην Αγγλική αποδίδεται ως Hellenic Institute For Strategic Studies (HEL.I.S.S), είναι ένα ανεξάρτητο, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ινστιτούτο στρατηγικών μελετών, ανάλυσης και έρευνας.

Σκοπός του Ινστιτούτου είναι:

Η αδέσμευτη και αξιόπιστη άρθρωση δημοσίου λόγου -με γνώμονα τη συμβουλευτική συμβολή στην εκπλήρωση των εκάστοτε Εθνικών Συμφερόντων και της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης- επί:

– θεμάτων γεωπολιτικής (γεωστρατηγική, γεωοικονομία),
– εξωτερικών και εσωτερικών θεμάτων εθνικού ενδιαφέροντος,
– διεθνών θεμάτων, με έμφαση σε θέματα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος,

Η μελέτη και η παροχή εκτιμήσεων και εισηγήσεων σε φορείς του Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα, που προκύπτουν από την ανάλυση των ανωτέρω θεμάτων.
Για την επίτευξη του σκοπού του, το Ινστιτούτο απευθύνεται σε τομείς και πεδία όπως:

Η εθνική στρατηγική, εξωτερική πολιτική, άμυνα και ασφάλεια, οικονομία, κοινωνία, ενέργεια, απόδημος ελληνισμός, τεχνολογία, πολιτισμός, ιδιωτικά συμφέροντα με εθνικές προεκτάσεις και η προστασία του περιβάλλοντος.

Οι διεθνείς σχέσεις, η κοινή ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική, άμυνα, ασφάλεια και οικονομία, ευρωπαϊκή διεύρυνση και εμβάθυνση, οι διατλαντικές σχέσεις, στόχοι, οργάνωση, προοπτικές και μετεξέλιξη του ΝΑΤΟ.
Η γεωπολιτική εξέταση χωρών, Διεθνών Οργανισμών και συμμαχιών που παρουσιάζουν εθνικό και ευρωπαϊκό ενδιαφέρον (ΝΑΤΟ, ΕΕ).

Δυνατότητες

Το Ινστιτούτο, υλοποιεί την αποστολή του και πραγματώνει τον σκοπό του με μέσα, τρόπους και δυνατότητες όπως:

Η έρευνα, μελέτη, ανάλυση και η έγκαιρη πρόταση κατάλληλων δράσεων και μέτρων - επί των θεμάτων του σκοπού του- μέσω των μελών ή ανεξάρτητων ειδικών αναλυτών/ερευνητών/μελετητών.

Η οργάνωση και εκτέλεση συνεδρίων, σεμιναρίων, ημερίδων, διαλέξεων, βιβλιοπαρουσιάσεων κλπ. ανεξάρτητα ή σε συνεργασία με κρατικούς φορείς, οργανισμούς αλλά και συναφή ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού.

Η συμμετοχή σε συνεργασίες ερευνών/μελετών/αναλύσεων με κρατικούς φορείς, την ακαδημαϊκή κοινότητα καθώς και συναφή ιδρύματα στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.

Η προβολή και η προαγωγή των εθνικών θέσεων και θεμάτων μέσω διαλέξεων, σεμιναρίων, συνεδρίων, ημερίδων, συμποσίων, ανακοινώσεων στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο.

Η έκδοση και η κυκλοφορία του περιοδικού 'ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ'.

Η ανάπτυξη και ενημέρωση ηλεκτρονικής βάσεως δεδομένων και πληροφοριών (εγχώρια και διεθνής βιβλιογραφία και αρθρογραφία έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου).

Η δημιουργία και λειτουργία και άλλων γραφείων, πέραν των κεντρικών, εντός ή εκτός της ελληνικής επικράτειας, όταν χρειαστεί.

Το Ινστιτούτο διαθέτει μια πλούσια βιβλιοθήκη. Τα βιβλία είναι διαθέσιμα στα μέλη του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. επί δανεισμώ.

Το Ινστιτούτο έχει εκπονήσει πληθώρα (περισσότερα από 3000) άρθρων, δοκιμίων, αναλύσεων, απόψεων και μελετών. Ολα τα κείμενα είναι διαθέσιμα στην παλιά και νέα ιστοσελίδα μέσω αναζήτησης ή μέσω της γραμματείας μας. Για να δείτε το πνευματικό μας έργο, κάντε κλικ στην εικόνα!

Οι πρόσφατες εκδόσεις του Ελληνικού Ινστιτούτου Στρατηγικών Μελετών

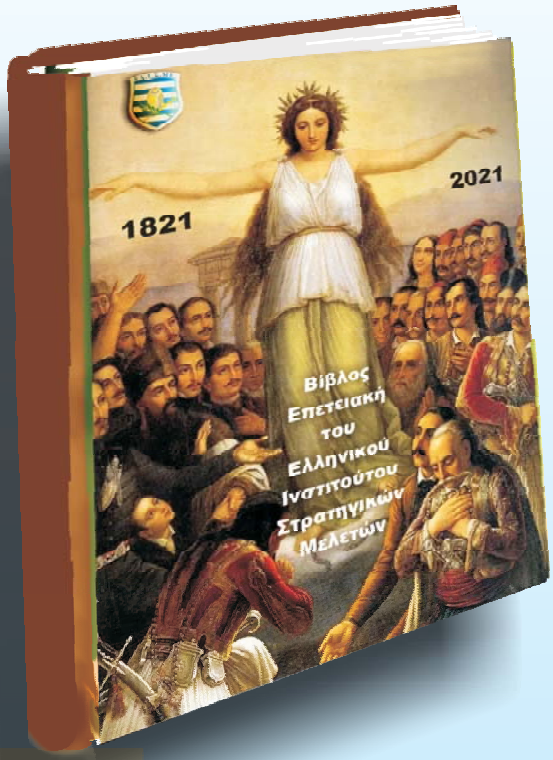

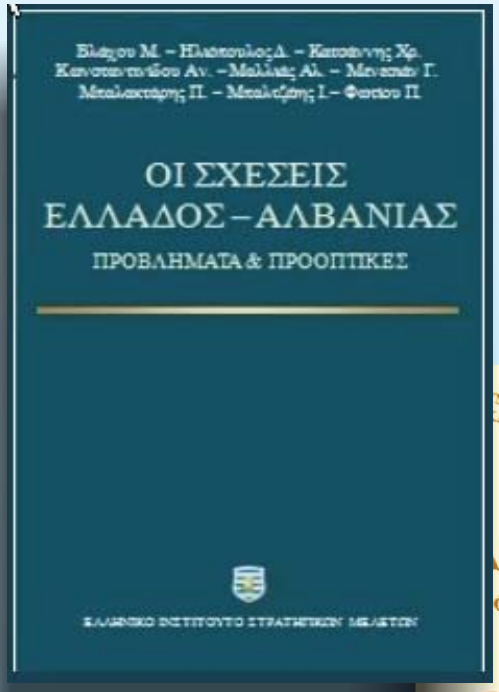

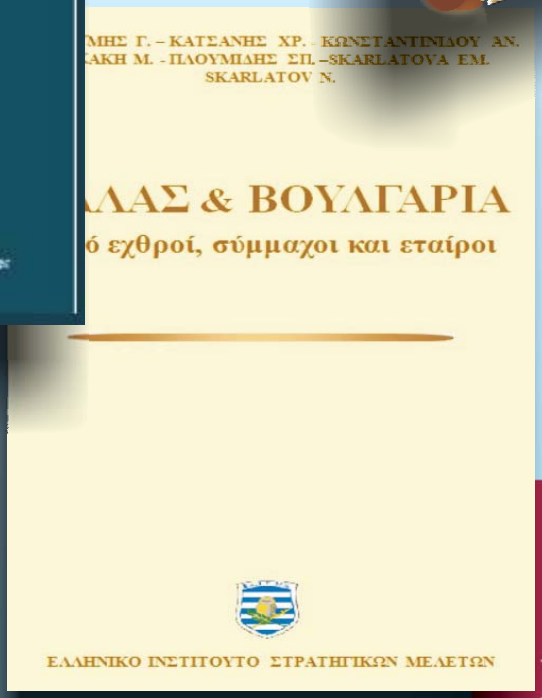

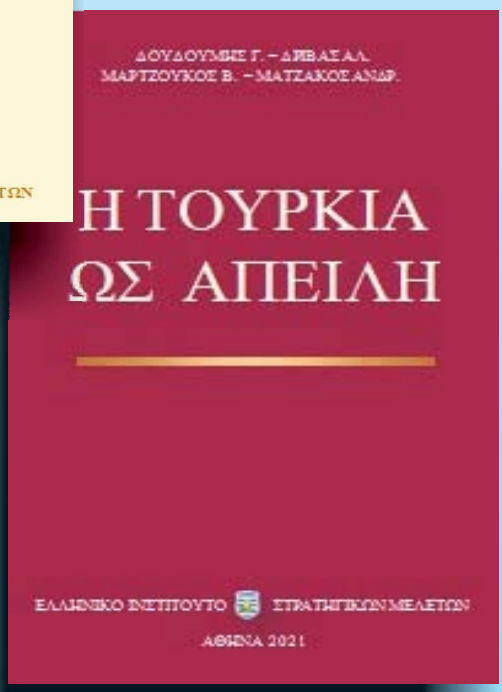

Περισσότερες πληροφορίες για λεπτομέρειες επί των βιβλίων:

Τηλ 210 8211025
210 8211056
email: elisme@elisme.gr